

d Test

6-2017

www.dtest.cz

Balkánské sýry

Sýry v pořádku,
obaly ne

Autosedačky

Pro cestování bez
obav

Pokročilé fotoaparáty

Zrcadlovky
na ústupu?

Indukční varné desky

Na flexi zónu
nespoléhejte

Nové crashtesty

Kodiaq prověřen

Chcete výhodnější tarif?

96 Kč

Chcete výhodnější tarif?

www.ChciVyhodnejšiTarif.cz

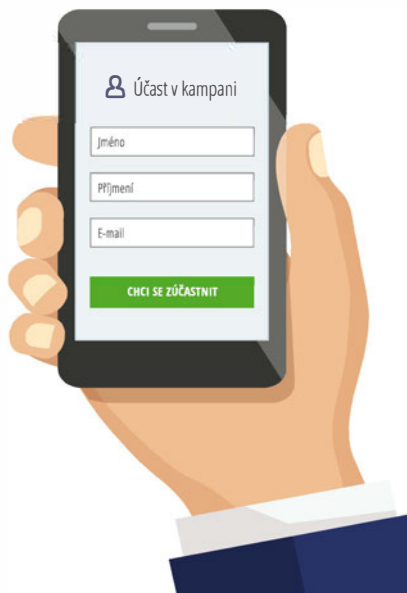
Mobilní tarify v České republice patří mezi nejdražší v Evropě. Také obchodní podmínky mobilních operátorů nejsou ke spotřebitelům vstřícné. Proto jsme se rozhodli uspořádat hromadnou změnu mobilních operátorů.

Hromadné změny poskytovatelů služeb pořádáme již druhým rokem. Dosud se soustředily na oblast energií a desítky tisíc českých domácností díky nim významně ušetřily na dodávkách elektřiny či plynu a získaly výhodnější smlouvy.

V kampani **Chci výhodnější tarif** budeme usilovat o získání férové ceny mobilních tarifů se vstřícnými smluvními podmínkami pro spotřebitele. **Zúčastněte se také a pokuste se s námi změnit trh s mobilními tarify.**

Jak to celé probíhá?

- 1. Nezávazná registrace.** Registrujte se na www.chcivyhodnejšitarif.cz. Účast v kampani je zdarma a bez závazků.
- 2. Oznámení vítěze aukce.** Do 15. června oznámíme vysoutěžené ceny mobilních tarifů. Vítězem se stane operátor, který předloží nabídku s nejnižší cenou.
- 3. Zvážení nabídky.** Na zvážení nabídky budete mít dostatek času. O aktuálním dění a termínech budete informováni prostřednictvím e-mailů.

S dotazy ke kampani se můžete obracet na informační linku na čísle 272 272 274 nebo e-mailovou adresu tarify@dttest.cz.

www.ChciVyhodnejšiTarif.cz

10

18

24

34

d
Test

XXIV. ročník

6. vydání měsíčníku dTest připravili:

Hana Hoffmannová, Jan Hrouda, Olga Šlesingrová, Michal Mikoláš,
Jana Nováková, Jan Maryška, Tomáš Haimann, Lukáš Zelený,
Petr Opatřil, Martin Vágnér, Jana Zikmundová, Soňa Libigerová,
Miloš Borovička, Svatava Veverková

neznámé fotografie Petr Neubert a archiv časopisu,

Jiří Novák (ilustrace).

dTest, s.p.a. (IČ: 45770780)

se sídlem Černomoháská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Šéfredaktorka: Hana Hoffmannová. Vedoucí testování: Jan Hrouda.

Distribuce: PNS a.s. Správa distribuce: STRAPER s.r.o.

Grafický koncept a layout: Side2

Informace o předplatném podá objednávkou přijímá dTest,

tel.: 241 404 922, e-mail: dtest@dtest.cz.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvem pošt Praha

5,3/06/1994.

NK ČR E 8876 Na titulní straně i uvnitř časopisu jsou použity

ilustrace foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 6. 6. 2017

© dTest, s.p.a., Praha

Obsah

Testy

Balkánské sýry

Sýry v pořádku, obaly ne
10

Crashtesty

Kodiaq má pět hvězd
18

Autosedačky

Pro cestování bez obav
24

Fotoaparáty s výměnným objektivem

Zrcadlovky na ústupu?
34

Indukční varné desky

Na flexi zónu nespolehejte
42

Přenosné bezdrátové reproduktory

Ne(s)vázaný poslech
48

Srovnání

Proteinové tyčinky

50

Informační servis

Sjíždění řek a půjčovny lodi

58

Finance

Cestovní pojištění

60

Den daňové svobody

66

Právo

Z naší poradny

62

Úpravy v nájemní bytě

63

Úvěry na bydlení nově

64

Milí čtenáři

Se slunečným počasím na nás sedá dovolenková nálada a létem a cestováním do značné míry „voní“ i testy v tomto vydání. V horkých dnech si hojněji než jindy dopřáváme k jídlu saláty všeho druhu. Jejich částou přisadou je balkánský sýr, jehož kvality jsme nechali laboratorně prověřit. Po senzorické stránce i co do složení a zdravotní nezávadnosti bylo vše více méně v pořádku, ale s pravdivou a správnou deklarací si někteří výrobci starosti nedělali. Údajům na obalech těchto sýrů se tedy bohužel nedá vždy věřit.

Důvěru spotřebitelů si podle našich zjištění nezaslouhuje ani fungování tzv. flexi zón na indukčních varných deskách. Jde o prostor mezi plotýnkami, který by měl být podle tvrzení výrobců rovněž využitelný pro ohřev a vaření. Ani u jedné z 10 otestovaných desek tomu tak ale nebylo.

Pokud před létem plánujete investici do pořízení pokročilého fotoaparátu, nepřehlédněte test na straně 34, může vám ušetřit bez nadsázky desetitisíce korun. Ukázalo se, že přístroj za 12 tisíc korun prokáže někdy lepší služby, než jeho konkurent v ceně bezmála 80 tisíc.

Každá ušetřená koruna je dobrá – zvláště v rodinách s dětmi. Z úsporných důvodů může být pro rodiče lákavé pořídit potomkovi jednu autosedačku univerzální velikosti, která s dítětem „poroste“. Z našeho aktuálního testu ale vyplývá, že by to nemuselo být z hlediska bezpečnosti to nejlepší řešení. Za v podstatě stejnou cenu se přitom dají pořídit dvě dobře hodnocené sedačky pro malé i větší dítě. Stačí mít k ruce dTest...

Bezpečnost cestujících důkladně prověřují i crashtesty automobilů. Tentokrát ve zkoušce sešrotovali mimo jiné i Škodu Kodiaq – jak si vedla, zjistíte na straně 18.

Jako bonus vám v tomto vydání nabízíme šestý test a i ten může v následujících měsících přijít vhod. Čím dál větší oblíbenost testů a i ten může v následujících měsících přijít vhod. Čím dál větší oblíbenost testů a i ten může v následujících měsících přijít vhod. Čím dál větší oblíbenost testů a i ten může v následujících měsících přijít vhod.

Hana Hoffmannová

Každý den nám prostřednictvím e-mailu, facebookového profilu a dalších komunikačních médií přicházejí vaše podněty, dotazy a názory na časopis dTest a na informace, které v něm publikujeme. Všechny si velmi vážíme a na všechny se snažíme v rámci našich možností reagovat. V této rubrice vám přinášíme odpovědi na ty nejzajímavější nebo nejčastější se opakující.

Ošetřování ovoce

Již delší dobu přemýšlím na tým, jakým způsobem naši zahraniční sadaři ošetřují jablka ke skladování a jaké dopady na naše zdraví mají používané technologie...

Vít S.

Při skladování ovoce se používají nejrůznější technologie, především se využívá skladování v řízené nižší teplotě nebo v řízené atmosféře, což má za úkol zajistit co nejdéle dobu zachování kvality plodů a zpomalení procesů posklizňového dozrávání. Povrch ovoce se může voskovat, což především zabráňuje nežádoucí ztrátě vody z plodů. Pro tyto účely se smí používat pouze schválené prostředky. U citrusů pak navíc přichází v úvahu i chemické ošetření kůry. Pokud k němu došlo, musí o tom být spotřebitel informován.

Kyselost olivových olejů

Skutečně nejdůležitější ukazatel je u olivových olejů celková kyselost neboli acidita.

Bohužel v testu ani v jednom případě se neuvádí – ani výrobci to téměř nikde neuvádí, což je chyba. Kupuji v obchodě se zdravou výživou s deklarovanou aciditou 0,3 % a jsem spokojen!

Miroslav H.

Kyselost je skutečně důležitým znakem kvality olivového oleje a v našem testu jsme ji samozřejmě také nechali měřit. U žádného výrobku nepřekročilo množství volných mastných kyselin limity stanovené legislativou. Průměrná hodnota byla 0,3 %, nejvyšší zjištěná kyselost pak byla 0,57 %. Situace s uváděním kyselosti na obalu olivového oleje je poměrně složitá. Přislušné Nařízení EU 26/2012 k tomu říká: „Odkazy na obsah kyselin by neměly u spotřebitele vyvolat falešný dojem absolutního kritéria jakosti, protože tato charakteristika má vypovídací hodnotu o jakosti pouze ve spojení s ostatními charakteristikami olivových olejů.“ Na obalech olivového oleje se proto údaj o kyselosti smí dobrovolně deklarovat jedině ve spojení s hodnotou peroxidového čísla, obsahu vosku a koeficientem extinkce, což není vždy pro zákazníka srozumitelné a výrobci dost často tyto informace neuvádějí. Přibližnou hodnotu kyselosti si však můžete odvodit podle kategorie olivového oleje, kterou kupujete. U extra panenského olivového oleje smí být kyselost maximálně 0,8 %, u panenského 2 %,

u olivového oleje 1 % a pro olivový olej z pokrutin platí rovněž limit 1 %.

Předplatné dTest Plus

Jaký je rozdíl mezi normálním předplatným dTestu a tím „Plus“?

Jiří Č.

Předplatné dTest Plus zahrnuje všechny předplatitelské benefity a nad rámec těchto výhod každý rok dvě speciální vydání časopisu s dalšími bonusovými materiály. Tento typ předplatného se všemi benefity získá každý předplatitel jako dárek po 12 měsících trvání předplatného, pokud si prodlouží odebrání časopisu na další rok. Snažíme se našim věrným čtenářům vždy nabídnout něco navíc. Pokud nechcete čekat celý rok, můžete si předplatné dTest Plus objednat hned na našem webu za cenu 1099 Kč.

Co vydrží sedačka?

Právě řešíme nákup nové autosedáčky pro mladší dceru a v té souvislosti mě napadla jedna věc, kterou jsem se nikdy ve vašich testech nedočetla – a to je životnost sedačky. Naši starší děti jsme koupili „rostoucí“ sedačku pro 9–36 kg, když ji byl zhruba rok. Ted je jí 6,5 roku, tudíž sedačku vozíme v autě cca 5,5 roku. Sedačka je vystavována extrémnímu teplu v létě a i nízkým teplotám v zimě. Jak se za těchto podmínek chová materiálu, z kterých je sedačka vyrobena? Většinou jsou to různé plasty. Dá se nějak zjistit, jestli třeba po pěti letech kdy sedačka je

nepřetržitě v autě můžou být materiály křehčí a nemusí tedy splňovat požadovanou a testovanou ochranu dítěte? Je nějaká doba, po kterou výrobce ručí za stabilitu a tvrdost materiálů ze kterých je autosedáčka vyrobena? Trošku mě to zneklidňuje, když vidím, jak se chovají jiné plasty kolem.

Michaela F.

Rostoucí sedačky s kombinovanými skupinami postupně přibývají. Spotřebitelé je mají v oblíbenosti, protože představují pořízení jedné sedačky, které dítka vydrží od miminka až do dvádnácti let, je jistě atraktivní. Na toto téma jsme před nedávnem diskutovali s odborníky z laboratoře. Bohužel v současnosti není technicky možné testy nastavit tak, aby se dalo simulovat třeba desetileté používání jednoho modelu. Oslavení odborníci nicméně sdíleli vaše obavy. Působení slunečních paprsků a zejména dlouhodobé střídání vysokých a nízkých teplot nemusí dělat použitým materiálům dobře. Nemáme však po ruce žádný důkaz, který by toto tvrzení mohl potvrdit. Pro zvýšení životnosti by proto bylo dobré autosedáčku z auta vyndávat a skladovat ji doma, ale chápeme, že ne vždy je to možné. ✕

Evropské spotřebitelské centrum

Při plánování dovolené pamatujte na...

Plánování dovolené je jeden z vrcholných osobních výkonů člověka dnešní doby, protože je poháněn i svazován snahou přichytat si čas odpočinku, který by se měl při nejmenším rovnat pobytu v ráji. Připravili jsme pohled několika specifických rad a tipů, které mohou usnadnit, nebo minimálně neznepríjemnit si chvíle, které mají být krásné.

Evropské spotřebitelské centrum pomáhá řešit nejrůznější spory spotřebitelů s poskytovateli služeb v turistickém ruchu, až už se jedná o celý zájezd či problémy s ubytováním, nebo leteckou dopravu do místa pobytu. Právníci ESC už řešili například kompenzaci za otravu Čechů v hotelu na Kubě a odpovědnost německé cestovní kanceláře, pořádající daný zájezd, nebo spor o to, zda měl být bazén v hotelu na Kanárských ostrovech vyhříván, nebo ne – každopádně nebyl, což byl při teplotě vzduchu něco přes 20°C docela problém.

Zájezd, ubytování

■ Pokud si zájezd objednáte přes cestovní agenturu, která pouze zprostředkovává zájezd jiné cestovní kanceláře, pokuste se získat popis služeb vztahených k ubytování a cestě přímo u organizátora. Popis od zprostředkovatele se může lišit v maličkostech, které ve výsledku mohou hrát roli. Je rozdíl, zda je psáno, že v hotelu „je“ vyhříván bazén, nebo „může být“ vyhříván bazén.

■ Pokud chcete pobývat v soukromí a využít službu Airbnb, ověřte si, že skutečně komunikujete s majitelem nemovitosti, který ubytování nabízí pomocí této služby a pro komunikaci i úhradu za ubytovací služby využijte pokud možno výlučně Airbnb platformu. Někteří spotřebitelé se stali obětí podvodu, když komunikovali s údajným majitelem a platili

jinak než přes portál www.airbnb.cz. Právě na něm mají správně probíhat všechny úkony. Proto pozor na individuální nabídky na inzertních serverech.

■ Není radno si online objednat zájezd nebo ubytování a obratem ho rušit kvůli jiné nabídce. Hrozí vysoké storno poplatky.

Letecká doprava

■ Věci, bez nichž se neobejdete, si vždy vezměte s sebou do příručního zavazadla – pro případ zpoždění či ztráty odbaveného zavazadla. Jde např. o léky či nabíječku na mobilní telefon.

■ Veškerou elektroniku mějte vždy alespoň minimálně nabitou. Zcela vybitý přístroj vám na letišti může způsobit nemalé obtíže – pokud nepůjde při bezpečnostní kontrole zapnout, může být považován za nebezpečný předmět.

■ V odbaveném zavazadle nepřevázejte elektroniku ani dětské makety zbraní.

■ Zkontrolujte dobře, na jaké letišti vás má letecká společnost dopravit. Nenechte se zmást pouhým názvem. Není příjemné začínat cestu o 90 km jinde, než předpokládáte. V Evropě to jistě půjde vyřešit, ale třeba na karibských ostrovech to může znamenat nutnost cestovat i několik hodin do cílové destinace.

Při rezervacích přes internet je vhodné pořizovat si print screeny, tedy snímky monitoru či displeje. S nimi je případně možné prokázat, co a za jakých podmínek bylo v momentě uzavření smlouvy inzerováno. ✕

Kontakty na ESC ČR
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz; telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Praxe s dTestem

Přednášky pro VŠ a ŠŠ

I v letošním roce pokračujeme v našem úspěšném projektu, jehož cílem je přispět ke změně nevalné spotřebitelské gramotnosti mezi středoškolskými. K tomu jsme zvolili metodu tzv. street law, tedy proškolení studentů právnických fakult, kteří poté navštěvují střední školy a zde studentům předávají své znalosti spotřebitelského práva. Jen v prvním měsíci letošního roku proškolení studenti právnických fakult odpřednášeli na středních školách více než 200 přednášek v trvání jedné standardní vyučovací hodiny. Interaktivní přednášky obsahují všechna zajímavá témata spotřebitelské gramotnosti, jako jsou základní náležitosti smlouvy a důsledky plynoucí z jejího uzavření, reklamace, nakupování v e-shopech či úvěrové a telekomunikační smlouvy. Několik přednášek se uskutečnilo třeba na půdě Gymnázia Jaroslava Heyrovského v Praze 5. ✕

Informační servis

Spotřebitel ve světě

Každý všední den najdete na webu spotrebitele.dtest.cz nové zprávy týkající se spotřebitelské problematiky v ČR i v zahraničí. Výběr těch nejzajímavějších vám přinášíme na této stránce.

Zdraví máme jen jedno

■ **Stiftung Warentest nemá příliš dobré zprávy pro milovníky bylinkových čajů.** Zejména heřmánkové mohou obsahovat nadlimitní množství škodlivých pyrolizidinových alkaloidů, které se do čaje dostanou z ostatních bylin, jež jsou sebrány společně s heřmánkem. Tyto látky se nacházejí například v kostivalu či starčku. Zejména druhá bylina roste často pospolu s heřmánkem a společně s ním může být sebrána a usušena do směsi. Pyrolizidinové alkaloidy přitom poškozují činnost ledvin a jater, v některých čajích se ovšem vyskytly až v třistanásobném množství, než je stanoveno jako bezpečné. Výrobce Kusmi, jehož čaj se stal smutným rekordmanem v obsahu škodlivých látek, svůj výrobek raději ještě před zveřejněním testu stáhl z evropských obchodů.

■ **Průzkum belgické spotřebitelské organizace Test-Achats ukázal, že tamní provozovatelé solárií, salónů krásy či zařízení pro wellness si se zákonnými nařízeními příliš hlavu nelamou.** Zcela například ignorují zařízení, která se týkají zákazníků s určitým

fototypem pokožky. Mezi dobrovolníky bylo několik osob s fototypem 1, tedy se světlými či rezavými vlasy a velmi světlou pletí, se kterou je takřka nemožné se opálit. Belgické zákony proto provozovatelům solárií vysloveně zakazují přijímat takové zákazníky. Provozovatelé solárií často zanedbávají svou povinnost podat zákazníkovi instrukce o potenciálních nebezpečích spojených s používáním solária, zejména pak s rizikem vzniku rakoviny kůže. V tomto případě o nich mlčela celá třetina testovaných zařízení. Takřka ve všech však visely reklamní materiály

vychvalující blahodárné účinky opalování v soláriu pro zdraví. Část solárií také ignorovala předpisy o maximální době opalování a nechala figuranty „opékat“ tak dlouho, jak se jim líbilo.

Potíže s náhradními díly

■ **Německá spotřebitelská organizace Stiftung Warentest se rozhodla otestovat oficiální servis velkých výrobců praček** a do těchto provozoven zaslala spotřebiče s totožnými závadami – zablokovaným přívodem proudu do motoru a odizolovaným přívodním kabelem. Výsledky byly spíše tristní. Většina techniků sice správně identifikovala závadu na motoru, odizolovaný kabel však opravil pouze jeden z nich. Opravy vyšly všeobecně velmi drahé a pracovníci servisu měli také tendenci vyměňovat i součástky,

které byly v naprostém pořádku. V jednom případě dokonce technik objednal nové topné tělísko, jeho montáž si ale rozmyslel. Přesto však jeho cenu zaúčtoval do ceny za opravu a figurantovi jen tak předal součástku, u níž je třeba odborná montáž.

■ **Ve Francii již dva roky platí zákon, který výrobcům ukládá povinnost informovat zákazníky o dostupnosti náhradních dílů.** Podle spotřebitelské organizace UFC Que Choisir je ovšem zákon špatně nastavený a bezzubý. Penalizuje totiž hlavně výrobce, kteří se snaží o dostupnost náhradních dílů. V zákoně ani není specifikováno, kde má výrobce informace o dostupnosti náhradních dílů zveřejňovat. Zákon dává výrobci například povinnost informovat zákazníky o tom, že náhradní díly nebudou dostupné. Ze zákona ovšem mají výjimku ti výrobci, kteří náhradní díly vůbec neposkytují. Vzniká tak paradoxní situace, kdy může být trestán čestný výrobce, jenž se při informování jen zpozdí, zatímco ten, který se o náhradní díly vůbec nestará, může zůstat v klidu.

Nefunkční alternativa

■ **V rámci testu repelentů se italská spotřebitelská organizace Altroconsumo rozhodla podvázat i na pět alternativních přípravků či prostředků.** Jejich účinnost je ovšem i v nejlepším případě značně omezená, drtivá většina jich nefunguje vůbec. Před komáry

neochrání ani homeopatické přípravky, ani vitamínové doplňky. Zařízení na principu ultrazvuku způsobí spíše bolesti hlavy, obtížný hmyz však nezažene. Velmi omezené pak fungují esenciální oleje, které však účinkují maximálně 20 minut po nanesení, a navíc mohou být silnými alergeny. Teoreticky možnou, avšak náročnou a nepřehlednou metodou je umístění krabic pro zahánění netopýrů. Ti sice komáry spolehlivě hubí, jsou však velmi nároční na umístění hnízdiště do správné výšky na tichém místě mimo přímé slunce. Ani v případě ideálního umístění pak nikdo nemůže zaručit, že se netopýři rozhodnou zahánět právě v takto připraveném hnízde.

■ **Řady bizarních záračných výrobků na trhu rozšířily vynálezaři nepoctivci z amerického státu Iowa o „vodu na opalování“, tedy ústní sprej z „harmonizované vody“, který by měl poskytovat obdobnou ochranu jako opalovací krém. Výrobci nyní čelí žalobě státního zástupce, jenž chce prodej neúčinného spreje ukončit. Produkt údajně funguje**

na principu skalárních vln, které vytvářejí pozitivní vibrace a tím tělo chrání před rakovinným bujením a napomáhají přirozenému vzniku vitamínu D. Společnost Osmosis LLC nabízel i další produkty z „harmonizované vody“, které by měly uživatele chránit například před obtížným hmyzem či virem Zika. Svá odvážná tvrzení přitom výrobce podkládal pouze anekdotárními důkazy. Přípravky však za dva roky, během nichž jsou na trhu, neprošly žádnými klinickými zkouškami, které by prokazovaly jejich účinnost, a jejich prodej je proto v USA zakázán.

„Zanebezpečení“

■ **Spotřebitelský server Consumerist má znepokojivé zprávy pro majitele chytrých telefonů vybavených zámkem se čtečkou otisků prstů. Tým vědců z newyorské a michiganské university přišel s univerzálními otisky, které mohou zmást až 65 % bezpečnostních čteček. Výzkumníci využili faktu, že čtečky jsou příliš malé na to, aby získaly celý otisk prstu, skládají ho proto z několika navazujících snímků. Tím však**

dochází ke ztrátám na přesnosti. Některé přístroje, jako například iPhone, jsou velmi benevolentní v tom, kolik pokusů pro odemčení povolí, nepoctivec vybavený rukavicí s pěti připravenými univerzálními otisky tak má velkou šanci, že ochranu prolomí. Pokus ovšem zatím proběhl pouze v simulovaném prostředí, vývoj univerzálních otisků je zatím v plenkách.

■ **Řetězec rychlého občerstvení Burger King si vysloužil kritiku za novou reklamu na svůj sendvič Whopper. Patnáctivteřinový šot se totiž pokoušel hlasovým pokynem spustit systém chytré domácnosti Google Home a přinutit ho vyhledat recepturu hamburgeru na internetové encyklopedii Wikipedia. Na nepřítelickou reklamu nejprve zareagovali vtipálci, kteří zeditovali článek s recepturou a přidali „lákavé“ ingredience jako nehty z palce u nohou, kyanid či dítě střední velikosti, a následně i společnost Google. Ta změnila nastavení, aby již nebylo možné Google Home spustit nahrávkou z reklamy.**

Zroutit dat

■ **Výrobce chytrého tlakového hrnce Anova Precision Cooker čelí kritice. Nedávny update nemožnost přístroj ovládat na dálku bez toho, aby si spotřebitel založil účet u provozovatele aplikace a sdílel s ním osobní data. Společnost Anova se sice bránila tvrzením, že nová aktualizace**

aplikace poskytne registrovaným uživatelům větší komfort a širší možnosti personalizace, odezva však byla jednoznačně negativní. Po vlně kritiky umožnil výrobce ovládat hrnce alespoň pomocí rozhraní bluetooth, uživatelé vybavení modelem, který je vybaven pouze wi-fi, jsou však stále nuceni k registraci.

© Kallista Grimmer / iStock

■ **Nespokojení spotřebitelé podávají v USA hromadnou žalobu na výrobce sluchátek Bose. Nelíbí se jim, že aplikace pro ovládání bezdrátových sluchátek Bose Connect těžší data o uživatelích a poslouchané hudbě a zasílá je třetím stranám. Spotřebitelům se tato praxe přičítá zejména proto, že sériové číslo sluchátek slouží k registraci na stránkách výrobce za účelem zasílání novinek o produktech či aktualizací příslušných aplikací. Pro výrobce je tak velmi snadné spojit si osobní údaje, které uživatel zadá při registraci produktu, s daty získanými z aplikace na ovládání sluchátek. Takto získané údaje pak sdílí s třetími stranami včetně společnosti s velmi špatnou pověstí. ✕**

spotřebitele.dtest.cz

Portál přináší aktuální zprávy ze zahraničí i v České republice. Jeho smyslem je nabídnout informace, které se v médiích obvykle neobjevují a které přispívají k lepší orientaci v oblasti spotřebitelské problematiky. Články jsou přehledně tříděny podle sledovaných kauz, nejčastějších problémů, zákonů, institucí a spotřebitelských organizací.

Novinky Samsung, LG nebo Huawei?

Do minulého čísla jsme připravili komplexní test nových mobilních telefonů. Od té doby ale na trh přistálo několik očekávaných novinek – proto vám v tomto čísle přinášíme informaci o jejich doplnění a základní srovnání výsledků našeho testu. Detailnější hodnocení najdete na www.dtest.cz/mobily.

Příchod nové generace Galaxy S očekávají mobilní geekové stejně netrpělivě jako aktuální verzi iPhone. V tomto případě může být tábor Samsungu spokojen. Jak Galaxy S8, tak větší verze S8+ dopadly v našich zkouškách velmi dobře a kdyby se začaly prodávat už o pár týdnů dříve, mohly v našem velkém květnovém testu mobilů zvítězit. Ke cti LG musíme dodat, že jeho model G6 skončil těsně za Samsungem a ve velkém testu by si vysloužil stříbro.

Korejské derby

Oba Samsungy dopadly v našem testu takřka identicky. Lišily se pouze v oblastech, kde se více či méně hodí rozdílná úhlopříčka displeje. Zatímco na větším S8+ se lépe pracuje s navigací, menší S8 je příjemnější pro telefonování a obsluhu hovorů.

Galaxy S se velmi příjemně ovládá. Píše se na něm skvěle a odemknout ho lze hned dvěma biometrickými údaji – duhovkou či otiskem prstu. Snímač duhovky v testu fungoval bez problému, a to i v případě,

že měl testující nasazené brýle. Stejně tak snímáče otisků. Je jen škoda, že ho výrobce umístil blízko čočky fotoaparátu. Může se tak stát, že si ji při odemykání mobilu omylem umažete. Samsungy vynikají také kvalitním fotoaparátem.

Jedinou jejich velkou slabinou byla výdrž při zátěžových zkouškách. Na vině jsou patrně zahnuté displeje s tenkým rámečkem, které sice vypadají efektně, ale při pádu přirozeně nevydrží tolik co klasické konstrukce. Testujeme vždy několik kusů od každého modelu a zde během prvních stovky

simulovaných pádů praskla ochranná skla úplně všem a v jednom případě dokonce přestal fungovat displej. Alespoň v testech odolnosti proti vodě ale obstály na výbornou – ponoření pod hladinu jim nezpůsobilo žádnou újmu. Doporučujeme k mobilu ale raději přikoupit i ochranný kryt.

LG zaujme fotografy

Dobře se dařilo i další korejské vlajkové lodi LG G6. Předchozí model experimentoval s výměnnými moduly, například přidavnou baterii nebo nástavcem pro lepší zvuk – nová verze od modulu upouští a má dokonce integrovanou baterii. Vyniká však dvojicí kamer o rozlišení 13 Mpx. Jedna z nich je širokoúhlá a hodí se pro focení panoramatických záběrů a natáčení videa v UHD. Širokoúhlá kamera zaznamenala zlepšení oproti předchozí G5, je ale pravda, že některé menší chyby jako například přepínání kamer při zoomování zůstaly.

V samotné kvalitě focení dopadl G6 obstojně, jen ne-

patrně hůře než Samsung Galaxy S8. Oproti němu vydržel více v zátěžových testech – stovku pádů přežil jen se skrábanci. Naopak sklo má náchylnější k poškrábání LG. Samotný displej je velmi jemný, jedinou menší výtoku jsou pixely u krajů. Nejlepší korejská volba tak závisí hlavně na vašich preferencích a sympatiích k výrobci.

Konkurence z Číny

Nový top model P10 představil i Huawei. Na výše zmíněné smartphony Samsung a LG trochu ztrácí vinou zhruba o 25 % nižší výdrže baterie a horšímu (byť stále slušnému) fotoaparátu. Huawei P10 nabízí také verzi Plus s větší úhlopříčkou a hůře vybavenou verzí Lite, která se umísťla dobře zejména vzhledem k ceně. Ve zkouškách navíc dopadly všechny verze velmi podobně. Pokud se tedy rozhodujete pro Huawei P10, vyber si můžete svobodně podle vašich preferencí a finančních možností. ✕

	cena (Kč)	úhlopříčka ("/ mm)	celkové hodnocení	displej	baterie	fotoaparát a kamera
Samsung Galaxy S8	21 990	5,8 / 147	velmi dobře (80 %)	++	++	+
Samsung Galaxy S8+	24 990	6,2 / 158	velmi dobře (80 %)	++	++	+
LG G6	17 875	5,7 / 145	dobře (79 %)	++	+	+
Huawei P10	15 990	5,1 / 129	dobře (75 %)	++	+	+
Huawei P10 Plus	21 990	5,5 / 139	dobře (75 %)	++	+	+
Huawei P10 Lite	8 990	5,2 / 132	dobře (74 %)	++	o	o
Honor 8 Premium	11 760	5,2 / 131	dobře (72 %)	++	o	o

klíč:

++	+	o	-	----
velmi dobře 100-80 %	dobře 79-60 %	uspokojivě 59-40 %	dostatečně 39-20 %	nedostatečně 19-0 %

Už je nás více než 75 000. Přidejte se! www.ChciVyhodnejšiTarif.cz

Jdeme do finále! Chcete také výhodnější tarif? Na registraci do naší hromadné změny operátorů máte posledních pár dní, je otevřena do půlnoci 8. června. V pátek 9. června proběhne online aukce, v níž zvítězí operátoři, kteří předloží nejlepší nabídky. Nezapomeňte, že do kampaně můžete přihlásit i telefonní čísla svých blízkých, třeba dětí nebo prarodičů. Registrace je nezávazná, jednoduchá a bezplatná. Do uzávěrky časopisu se do kampaně zaregistrovalo již více než sedmdesát tisíc účastníků.

Jak se můžete zapojit? Jednoduše se zaregistrujete na webové stránce kampaně www.ChciVyhodnejšiTarif.cz. V prvním kroku stačí uvést jméno, příjmení a e-mailovou adresu. Poté vás požádáme o doplnění několika

dalších údajů, ale kompletní vyplnění požadovaných informací vám zabere jen chvíli. Registrace je nezávazná, nemáte povinnost stát se zákazníky vítězného operátora.

Proč to děláme?

Je obecně známo, že situace na trhu telekomunikačních služeb je pro české spotřebitele značně nepříznivá. Když jsme v loňském roce srovnávali rozsah a cenu takzvaných neomezených tarifů v České republice a v jiných evropských zemích, zjistili jsme, že v zahraničí zaplatí spotřebitelé za stejnou nabídku služeb poloviční částky než u nás, nebo za své peníze dostávají podstatně větší rozsah služeb. Chceme přimět operátory, aby přinesli na trh nové konkurenceschopné tarify, které budou výhodné nejen pro ně, ale i pro spotřebitele.

Co se bude dít po registraci?

9. června proběhne online aukce, ze které vzejdou konkrétní nabídky cen mobilních tarifů. Operátoři budou soutěžit o několik tarifů s různými objemy volání, SMS a dat, které odpovídají nejčastějším požadavkům spotřebitelů. Po aukci zašleme zaregistrovaným účastníkům informaci o vysoutěžených tarifech. Každý se bude moci v klidu rozhodnout, jestli chce nabídku přijmout, nebo ne. Pokud se rozhodnete pro změnu operátora či pouze tarifu,

stačí vyplnit online formulář. Nový operátor vám pak zašle návrh smlouvy a další dokumenty potřebné ke změně.

Registrujte své blízké, pošlete to dál

Každý zapojený spotřebitel může zaregistrovat libovolný počet telefonních čísel. Do kampaně tedy můžete přihlásit například telefonní číslo svého dítěte nebo babičky. Řekněte o kampani také svým přátelům, příbuzným a známým. Čím více spotřebitelů se zapojí, tím lépe. Více účastníků posiluje naši pozici v jednáních o co nejvýhodnější cenu a podmínky mobilních služeb. ✕

➕ Operátoři budou v online aukci soutěžit o tyto tarify:

TARIF A	100 volných minut 50 volných SMS + možnost dokoupení základního datového balíčku v objemu 50 MB + možnost dokupování dodatečných datových balíčků po 250 MB
TARIF B	500 volných minut 250 volných SMS + možnost dokoupení základního datového balíčku v objemu 250 MB + možnost dokupování dodatečných datových balíčků po 500 MB
TARIF C	1000 volných minut 500 volných SMS + možnost dokoupení základního datového balíčku v objemu 500 MB + možnost dokupování dodatečných datových balíčků po 1000 MB
TARIF D	9999 volných minut 9999 volných SMS + možnost dokoupení základního datového balíčku v objemu 2000 MB + možnost dokupování dodatečných datových balíčků po 4000 MB

Kde získáte více informací?

Navštivte sekci „Nejčastější dotazy“ na www.ChciVyhodnejšiTarif.cz. Můžete nás také kontaktovat na tarify@dttest.cz nebo na telefonním čísle 272 272 274, kde jsme vám k dispozici každý všední den mezi 9.–17. hodinou.

Test Balkánské sýry

Jak vylepšit zeleninový salát? Zkuste přidat balkánský sýr. A abyste byli s výsledkem spokojeni, poradíme, který balkán vybrat. V obchodech kamenných i internetových jsme nakoupili celkem 15 vzorků sýrů. Všechny jsme nechali důkladně zanalyzovat, ochutnat a našli jejich největší slabiny. Večeři vám žádný z nich nezkazí. Informace na obalech je však třeba brát s velkou rezervou. Tři sýry zaplatily za hrubé nedostatky v deklaracích nedostatečnou známkou.

Sýry jsou v pořádku obaly ne

dobrá rada

Volíte-li mezi dvěma sýry,hleďte na obalu obsah tuku v sušíně. Více tuku v sušíně značí vyšší kvalitu a plnější chuť. První místo sdílí dva sýry Mlékárny Žirovnice – Balsýr Žirovnický sýr balkánského typu a Lidl/Pilos Balkánský sýr, (velmi dobře, oba 14,50 Kč/100 g). Za výhodný nákup můžeme považovat Globus/korrek Bilý sýr balkánského typu (dobře, 14,50 Kč/100 g). Na konci tabulky skončili kvůli výraznému nesouladu deklarovaných a změřených hodnot Ježkův statek Balkánský sýr ve slaném nálevu (nedostatečně, 26,30 Kč/100 g) a Česká cena Balkán (nedostatečně, 15,90 Kč/100 g). K nim se připojí i Radonický balkán z Němcovy selské mlékárny Radonice (nedostatečně, 22 Kč/100 g), kterému na obalu chyběl zásadní povinný údaj o množství sušiny.

Balkánský sýr patří mezi regionální speciality, které se navzdory hranicím rozšířily mezi několika národy s odlišnými kulturami. Vlastně se stal jedním z celobalkánských svorníků. Ať se tam vydáte kamkoliv, všude na něj narazíte. Jen se mu bude v různých koutech fíkat trochu jinak. V Řecku jej koupíte pod názvem feta, v Bulharsku či Chorvatsku mu říkají sirene. Pro Rumuny je to telemea.

Technologicky vzato jde o nezrající bílý sýr ve slaném nálevu a patří mezi nejstarší na světě. Díky poměrně snadnému způsobu výroby, kdy se mléko nechá vysrážet syřidlem a následně se sýrová hmota nakládá do slaného nálevu, jej mohli úspěšně připravovat i pastevci v horách. Mezi výhody patřila i nenáročnost skladování a dlouhá trvanlivost – v nálevu může sýr ležet až dva roky. Ideální kombinace pomohla značnému rozšíření nakládaných bílých sýrů do všech hornatých oblastí od Řecka až po Chorvatsko.

Zatím bez předpisu

S balkánským sýrem je to podobné jako s anglickou slaninou. Název nemá s původem konkrétního výrobku většinou nic společného, ale jde o druhové pojmenování. Česká vyhláška č. 397/2016 Sb. upravující mléčné výrobky se o balkánských sýrech speciálně nezmiňuje. Zná jen obecnou kategorii bílých sýrů v solném nálevu a ani pro ně neurčuje přesná pravidla. Záleží tak jen na libovůli výrobců, jak svůj produkt pojmenují a jaké kvalitativní parametry mu dají do vínku. Platí však, že zákazník se musí o kvalitě sýra dočíst již na etiketě výrobku a všechny deklarované hodnoty se musejí zakládat na pravdě.

Do našeho testu se dostaly sýry balkánské i balkánského typu. Oba názvy znamenají totéž a nic nám neřeknou ani o původu sýra. Ve dvou případech jsme se setkali i s méně jasným označením bílý či salátový sýr, slo však o totéž. Celkem se nám podařilo nakoupit 15 vzorků. Většina z nich pocházela od českých výrobců, ale v sítí nám uvízly i dva balkánské exempláře – srbský Président Balkánský sýr jemný a rumunský Eridanous Salad Cheese z řetězce Lidl.

V laboratoři jsme nechali analyzovat všechny základní ukazatele kvality sýra – obsah sušiny, tuku a bílkovin. Specifikem balkánských sýrů je vysoký obsah soli, nechali jsme proto změřit i ten. Test dále pokračoval senzorickým

hodnocením, mikrobiologickým vyšetřením a uzavřeli jsme jej měřením obsahu nežádoucího olova.

Čím sušší, tím lepší

Mezi nejdůležitější parametry kvality jakéhokoliv sýra patří obsah sušiny – pevné hmoty, která zůstane po odpaření vody. Tvoří ji zejména mléčná bílkovina spolu s tukem. Množství sušiny závisí na kvalitě použitého mléka a vliv na něj má i způsob výroby sýra.

Druhou zásadní hodnotou je podíl tuku v sušíně. Ten se odvíjí od poměru obsahu kaseinu a tuku v použitém mléce. Vyhláška č. 397/2016 Sb. řadí údaje o množství sušiny, případně tuku v sušíně, mezi povinné informace. U balkánských sýrů můžete počítat zhruba se 40 % sušiny a 47 % tuku v sušíně, což je dle klasifikace sýrů (více se o ní můžete dočíst v boxu na straně 12) řadí mezi měkké plnotučné sýry.

Sýry s vyšší sušinou a vyšším obsahem tuku v sušíně bývají kvalitnější. Vyšší podíl tuku se projevuje plnější chutí a vliv má i na konzistenci sýra. V rámci hodnocení fyzikálně-chemických vlastností sýra jsme proto obě veličiny známkovali podle zásady čím více, tím lépe.

Voda, tuk a bílkoviny

Stanovení sušiny je snadné. Rozmělněný sýr se ve speciální komoře suší až do okamžiku, kdy se přestane měnit jeho hmotnost. To je známka toho, že se z něj vypařila veškerá voda. Následným zvážením se přímo zjistuje, kolik vody v sýru bylo. Nejvyšší množství sušiny (52 %) jsme zjistili u Balkánu značky Česká cena. Nejnižší hodnotu jsme zaznamenali u sýra značky Président. Tomu laboratoř naměřila podprůměrných 35 %.

i

Jak testujeme

podrobný postup testu balkánských sýrů najdete na www.dtest.cz/balkanske-syry

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení balkánských sýrů

fyzikálně-chemické parametry 35 %
senzorické hodnocení 30 %
mikrobiologické vyšetření 20 %
dodržení deklarace 10 %
olovo 5 %

Sýrový slovníček

Obsah sušiny a tuku v sušině jsou dvě základní sýrafské veličiny, na jejichž základě se sýry dělí do několika kategorií. Název příslušných tříd patří mezi údaje, které se mohou dobrovolně uvádět na obalech.

První možné dělení je založeno na takzvaném obsahu vody v tukuprosté hmotě sýra (VVTPH), kterou lze z uvedených hodnot obsahu tuku a sušiny spočítat pomocí vzorce:

Měkký plnotučný sýr
Složení: mléko, mlékařská kultura, jedná sůl
Sušina nejméně 38 %
Obsah tuku v sušině nejméně 47 %
Hmotnost 200 g
Výživové údaje na 100 g
Energetická hodnota 937 kJ/226 kcal
Tuky 18,0 g
z toho nasycené mastné kyseliny 10,0 g
Sacharidy 12,0 g
z toho cukry 1,2 g
Bílkoviny 14,7 g
Sůl 3,5 g
Spotřebujte do: 17.7.2017
Výrobce: Mlékárna a.s., Tučná 32, Mlékojedy
CZ 123456 ES

$$VVTPH = \frac{(100 - \text{sušina}) \times 100}{100 - \text{obsah tuku}}$$

Z tohoto pohledu se sýry dělí na:

- **extra tvrdé** – s VVTPH nejvíce 47 (například parmezán),
- **tvrdé** – s VVTPH mezi 47 až 54,9 (například pecorino),
- **polotvrdé** – s VVTPH mezi 55 až 61,9 (například gouda),
- **poloměkké** – s VVTPH mezi 62 až 68 (například oštiepok),
- **měkké** – s VVTPH více než 68 (například balkánský sýr).

Druhou možností je dělení sýrů podle obsahu tuku v sušině (TVS). Vyhláška 397/2016 Sb. rozlišuje sýry:

- **vysoktučné** – TVS nejméně 60%,
- **plnotučné** – TVS nejméně 45%,
- **polotučné** – TVS nejméně 25%,
- **nízkotučné** – TVS nejméně 10%,
- **odtučněné** – TVS méně než 10%.

U tří výrobků značek Ranko, Madeta a Eridanos se čísla na obalu a v protokolu neliší. Stejně jako u předchozí kontroly jsme vzali v potaz nejistotu měření i určitou toleranci. Rozdíl u Balkánu značky Česká cena byl

Kromě množství sušiny nás zajímal i podíl tuku v ní. Ten se přímo neanalyzuje, ale dochází se k němu výpočtem ze sušiny a celkového obsahu tuku. Většina vzorků se pohybovala okolo průměrné 45% hodnoty. Nejvyšší podíl tuku v sušině obsahovaly Balkánský sýr jemný značky Président a Balkánský sýr z Mlékárny Polná, u obou to bylo shodné 51%. Na opačný konec se se 40% podílem postavil Balkán Česká cena.

Spolu se sušinou a množstvím tuku jsme do měření fyzikálně-chemických parametrů zařadili i obsah bílkovin. Ten se u balkánských sýrů pohybuje v průměru okolo 15%. Žádný ze vzorků v tomto ohledu zvlášť nepřekvapil. Množství bílkovin najdeme v tabulce výživových hodnot na téměř každé etiketě a výsledky měření ukázaly, že se v tomto ohledu můžeme na obaly spolehnout.

Informační úskali

Ruku v ruce se stanovením obsahu sušiny a tuku v sušině šlo i ověření správnosti jejich deklarace na obalu. V tabulce tomuto ověřování patří zvláštní řádky pod parametrem dodržení deklarace. Nutno dodat, že výrobci mají na etiketách co zlepšovat.

Trefit se přesně do deklarovaného obsahu sušiny se podařilo pouze sýru značky Albert Quality. Největším rozdílem nás ohromil Balkán značky Česká cena – avizoval pouhých 38 % sušiny a reálný výsledek se lišil zhruba o třetinu. Naštěstí šlo o rozdíl ve prospěch spotřebitele, který se nepovažuje za klamání. Přesto však může vyvolat pochybnosti o správnosti informací či o zajištění stejnorodosti výrobků.

Sušina sýra se odvíjí od kvality použitáho mléka, a proto může její obsah v jednotlivých šaržích značně kolísat. To jsme vzali v úvahu v případech, kdy laboratoř i s ohledem na nejistotu měření zjistila sušiny méně, než kolik slibovala etiketa. Záporné odchylky do 2 % jsme proto hodnotili dostatečně. Ani tak neprošel Balkánský sýr ve slavném nálevu značky Ježkův statek, kterému laboratoř místo uvedených 42 % naměřila necelých 37 % sušiny. Za klamání zákazníků od nás dostal celkové nedostatečnou známku. Stejně dopadl i Radonický balkán, kterému povinná deklarace obsahu sušiny chyběla úplně.

Chyby se vymstí

Dodržení deklarace jsme zkontrolovali i v případě obsahu tuku v sušině.

neprehlednatelný i pro naše přivřeně oko. Místo slibovaných 48 % obsahoval pouze 40 % tuku v sušině.

Klamavá informace na obalu mu vynesla celkově nedostatečné hodnocení. Zajímavé je, že se mu vymstilo zřejmě neplánované vysoký obsah sušiny, o němž jsme se zmiňovali výše. Kdyby totiž obsahoval tolik sušiny, kolik sliboval na obalu, přepočít tuku v ní by vyšel správně.

Jeden údaj dvakrát jinak

Posledním průběžským kamenem pravdomluvnosti etiket bylo měření obsahu soli. Tě se u balkánského sýra nevyhnete, jeho specifickým výrobním krokem je máčení ve 12 % až 16 % solném nálevu a v samotných sýrech lze očekávat až 7 % soli.

Údaj o průměrném množství soli byste měli najít v tabulce výživových hodnot, kam povinně patří. Řada výrobců se však k informování zákazníků postavila po svém a kromě předepsaného údaje doplnila i maximální možný obsah soli ve výrobku. V řadě případů to však spotřebitelé spíše zmate, jelikož maximální obsah soli a údaj v tabulce se výrazně rozcházejí. Doporučujeme proto držet se pouze

nutričních hodnot, kde najdete průměrný obsah soli, a na jiná čísla nebrat zřetel. Stejně jsme při kontrole postupovali i my.

Nedosalit, nebo přesolit?

Přidat tolik soli, kolik uvádějí tabulky na obalech, se výrobcům příliš nepovedlo. A to ani s přihlédnutím k 20 % toleranci, kterou pro výživové údaje připouští evropské úřady. Většinou bylo soli méně, než kolik sliboval obal. To jsme nepovažovali za výraznou chybu, ovšem rozdíl v řádu téměř poloviny deklarovaného množství (značky Pilos, Ranko) nás překvapily. Vůbec nejméně soli naměřila laboratoř rumunského sýru značky Eridanous.

Sýrům, které ve skutečnosti obsahovaly výrazně více soli, jsme body ubírali. Nedostatečnou tak za deklaraci soli dostal Balsýr Žirovnický sýr balkánského typu prodáváný v kelímku i s nálevem. Jeho kelímek hlásal 4g soli, ve skutečnosti to bylo 5,6g, tedy o 39 % více, čímž se stal třetím nejslanějším vzorkem v testu. Ještě před ním skončily sýry značek Ježkův statek, prodáváný rovněž v nálevu, a Balkán Česká cena. Balsýr v nálevu nám v souvislosti se solí nabídl ještě jedno

Feta a další slavné balkány

Balkánské sýry se často spojují se sýrem feta. Občas se objevuje názor, že jde o napodobeninu fety, což není úplně přesné. Oba sýry jsou sice podobné – pastevci v horách zřejmě neměli čas na zásadní inovace osvědčených výrobních postupů – podstatné se však liší v použité surovině. Zatímco feta se vyrábí z mléka ovcí a koz, balkánské sýry jsou z kravského mléka.

Sýr feta je řeckého původu a jeho název požívá evropské ochrany jakožto chráněné označení původu. Historie fety se datuje až do starověkého Řecka. Vyrábět se smí pouze z ovčím nebo ze směsí ovčím a kozím mlékem, přičemž výrobní surovina může pocházet jen z přesně vymezených oblastí Řecka. Princip výroby je stejný jako u ostatních bílých sýrů v nálevu, po sýření se naloží do solného láku a nechává se v něm uležet. Od ostatních balkánských sýrů se odlišuje barvou, která smí být díky použitému druhu pouze bílá. Rozdílná je i textura – na řezu nenajdete tolik jamek a trhlinek. Lišíť se ve měla i chuť, což je dáno jednak druhem mléka a také nižším, zhruba 3 % obsahem soli.

Ovšem ani balkánský sýr z kravského mléka není novodobou napodobeninou. Příkladem může být bílý sýr Telemea de Ibănești, požívající stejné evropské ochrany jako Feta. Jeho specialitou je, že se během výroby nenakládá do umělého solného láku, ale do tvrdé slané vody, nacházející se ve studni v rumunském městě Orșova. Ta mu kromě chuti dodává i nezvykle vysoký obsah vápníku a hořčičku. Výroba tohoto sýra má rovněž dlouhou tradici, písemné zmínky pocházejí již ze 17. století.

srovnání. V testu totiž byla i odkapaná varianta Balsýru. Ta obsahovala o 3g soli méně.

Jak vypadá správný balkán?

Rozpoznat drobné rozdíly v obsahu sušiny a tuku v ní může být pro běžného spotřebitele složité. Ovšem s nedostatky chuti a vůně je to jiné. Pochopitelně ani balkánské sýry neunikly ochutnávce. Naši hodnotitelé se zaměřili na jejich vzhled, konzistenci,

Šopský salát

Zřejmě nejznámějším pokrmem, který se bez balkánského sýra neobejde, je šopský salát. Jeho vznik je spojován s oblastí Šopluk rozkládající se na pomezí Bulharska, Makedonie a Srbska. S podobnými saláty se můžete potkat i v jiných balkánských státech, ale bulharská varianta je v Česku zřejmě nejznámější a od sedmdesátých let minulého století slaví celoevropský úspěch.

Šopský salát se kromě balkánského sýra neobejde bez rajčat, okurek, papriky, cibule, oleje, octa, petržele, soli a citrónové šťávy. Barevná kombinace připomíná bulharskou trikoloru, což nahrává jedné z verzí jeho vzniku. Podle ní „šopák“ vymysleli v šedesátých letech jako marketingovou podporu bulharského turismu. Proti tomu však stojí fakt, že se v bulharských kuchářkách recepty na podobný salát (tehdy ještě bez sýra) objevily již ve 40. letech. V každém případě šopský salát stal jedním z nejvýraznějších symbolů bulharské kuchyně.

chuť, vůni a na závěr popsali, co se jim na jednotlivých sýrech nelíbilo.

Již dříve jsme zmiňovali chybějící legislativní představu „správného balkánského sýra“. I pro senzorické hodnocení se proto musel nejprve vytvořit soupis toho, co od něj očekáváme. Kromě odborné literatury a veřejných zdrojů nám lehkou inspiraci nabídly i úřední specifikace sýrů tohoto typu zařazených mezi evropsky chráněné produkty, například rumunský Telemea de Ibrănești.

Jak by tedy měl balkánský sýr vypadat? Vzhledu by měla dominovat stejnoměrná bílá barva, u výrobků z kravského mléka by bylo možné připustit i lehce nažloutlý nádech. Dalším charakteristickým znakem jsou šterbiny a drobné dutinky v hmotě sýra. Ta by měla mít přiměřeně měkkou, drobivou a nemazlavou konzistenci. Vůně by měla být čistá mléčná, sýrová, případně mírně nakyslá. Podobná charakteristika platí i pro chuť, jejímž důležitým atributem je výrazná slanost.

Zároveň jsme definovali i vady. Asi nejvíce chyb se může objevit v chuti. Ta by neměla být nevyváženě slaná, nevýrazná, nepřijemná, cizí, hořká, ztučlá nebo trpká. Za vadnou jsme považovali prázdnotu, starou, kyselejší nebo jinak

cizí vůni. V posuzování vzhledu se hodnotitelé zaměřili na nepřírozanou či nestejnorodou barvu, okoralý, starý, oslizlý nebo deformovaný povrch a vady konzistence, ať už by šlo o přílišnou měkkost, mazlavost, či gumovitost.

K dokonalosti chybělo jen málo

Při pohledu na výsledky je patrné, že si balkány v ochutnávce vedly dobře. Čtyřikrát jsme udělili velmi dobrou známku. Vůbec nejlépe na hodnotitele zapůsobil Balsýr prodáváný bez nálevu, který si zasloužil jedničku za všechny hodnocené parametry.

Nejslabší, uspokojivé hodnocení si odnesl jeden z balkánských originálů Eridanous White Cheese z Lidlu. Na vině byla především kyselá vůně spolu s výrazně hořkou chutí. Vlastně se dá říci, že hlavně chuť brala balkánům body a také se k ní pojilo nejvíce připomínek hodnotitelů. Vůbec nejastěji se zmiňovala nevyvážená slanost.

Zajímavá poznámka padla ke vzorku značky Président. Chutnal dobře, ale jeho měkká konzistence bez dutinek připomínala spíše sýr feta. Stejně tak se od balkánského standardu odlišovala i výrazně sýrová a vyzrálá chuť sýra z Ježkova statku.

Vápník

Mléko a mléčné výrobky patří mezi důležité zdroje vápníku, zajišťují až 75 % jeho příjmu. Vápník v těle plní řadu důležitých funkcí, zejména se podílí na stavbě kostí a zubů. Nezbytný je i pro srážení krve a práci svalů. Po 25. roce života se nedostatečný příjem vápníku začíná projevovat změnou kostní tkáně, která křehne a zvyšuje se její poréznost. Postupně mohou tyto problémy vést až k tzv. řídnutí kostí neboli osteoporóze. Doplnění vápníku je proto třeba mít na paměti a nezanedbávat ho. Zvlášť by si měly dávat pozor ženy, u nichž je riziko vzniku osteoporózy vyšší než u mužů.

Na sýry se jako na zdroj vápníku můžeme spolehnout. Ve 100 g sýra tělo přijme až 1000 mg vápníku, což může pokrýt celou 800 mg denní potřebu. Nejvyšší podíl vápníku najdeme v sýrech tvrdých. V měkkých balkánských sýrech je třeba počítat s nižší hodnotou – literatura v nich uvádí obsah mezi 320 až 900 mg. Výhodou je i dobrá biologická využitelnost vápníku přijmaného z mléka a mléčných výrobků. Váže se v nich totiž na bílkovinu kasein a s touto formou si tělo umí poradit lépe, než s anorganickými vápenatými solemi.

Rostlinný olej v převleku

Často opakujeme, že při nákupu je nutná obezřetnost. Nákup vzorků balkánských sýrů nám to opět potvrdil. Kromě „obyčejných“ balkánských sýrů jsme totiž z obchodu přinesli i červenu krabičku s názvem German White Combi. Na první pohled nás zaujal pro balkánský sýr netypický obal a všimli jsme si i nezvykle dlouhé roční trvanlivosti.

Podívali jsme se proto na složení, čím je daný sýr zvláštní. Především tím, že to není sýr. Oficiální název zněl „potravinářský výrobek vyrobený z odstředěného mléka, podmáslí a rostlinného tuku“ a pro upřesnění dojde, že rostlinným tukem bylo míněno 22 % částečně ztuženého palmového oleje. Náhrada mléčného tuku rostlinným je šetření na nepravém místě, použití částečně ztuženého tuku je pak vysloveně krok špatným směrem.

Pro upřesnění dojde, že legislativa náhradu mléčného tuku jinými tuky u mléčných výrobků zakazuje. Respektive pokud se tak stane, ztrácí takový výrobek právo nést označení „sýr“. Evropské předpisy dokonce zakazují tyto „nemléčné“ výrobky prodávat společně s mléčnými, aby nemohlo dojít k jejich záměně. Dejte si proto při nákupu pozor na výrobky stojící nápadně stranou a raději si před vložením do košíku pročtete jejich složení, aby vás doma také nemile nepřekvapily.

Důkazy čisté výroby

Sýry jsme nechali projít i mikrobiologickým vyšetřením. Jeho hlavními úkoly bylo ověření bezpečnosti a toho, jak se výrobcům daří dodržovat hygienické podmínky výroby.

V otázce mikrobiologické bezpečnosti sýry nezaváhaly. Potenciálně nebezpečné salmonely ani listérie se v žádném ze vzorků neobjevily. Čistotu výrobního procesu jsme prověřili hledáním a počítáním bakterií *Escherichia coli*, plísni a kvasinek. Legislativa, konkrétně nařízení EU č. 2073/2005, dává limity pouze pro *Escherichia*. Ty se našly jen v jediném vzorku – sýru značky Česká cena. Nicméně i u něj se počet 90 bakterií v jednom gramu spolehlivě vešel do legislativního limitu. Zcela bezproblémové bylo i vyšetření (ne)přítomnosti plísní.

Zato počítání kvasinek přineslo pestré a velmi rozdílné výsledky. Jejich počty kolísaly od nuly až do stovek tisíc. S naprostou čistotou štítíme z této zkoušky vyšel jediný vzorek – President Balkánský sýr jemný. Nařízení EU č. 2073/2005 obsah kvasinek nijak neupravuje. Kvasinky proto legislativně „nevadí“, dokud svou přítomností negativně neovlivňují vlastnosti výrobku. Co je může prozradit? Poznáte je podle zápachu a hořké chuti sýra. Rovněž může dojít k nafouknutí obalu. Mimochodem, u výrobku Eridanos White Cheese, kde bylo kvasinek nejvíce (460 000/g), ochutnávka skutečně výrazně hořkou chuť potvrdila. Ovšem u jiných vzorků obsahujících řádově stejná množství kvasinek se hořkost neobjevila.

Závěr testu patřil nežádoucím látkám. Tentokrát jsme se zaměřili na olovo, jehož výskyt je v mléce limitován. Zkouškou na těžké kovy prošly všechny vzorky bez zaváhání. Ani v jednom laboratoru olovo nedetekovala. ✗

Jak testujeme

Senzorické posouzení

Proběhlo v souladu s ČSN 56 0032. Devět hodnotitelů známkovalo jednotlivé parametry – chuť a vůni, vzhled a konzistenci – od jedné do pěti. Jediníka představovala typické a pětka zcela nestandardní vlastnosti.

Obsah bílkovin

Byl stanoven pomocí Kjeldahlovy metody.

Obsah tuku a sušiny

Obě hodnoty byly zjišťovány gravimetricky.

Obsah soli

Byl zjištěn nepřímou výpočtem z obsahu sodíku, stanoveného pomocí plamenové atomové absorpční spektrometrie.

Mikrobiologické vyšetření

Spočívalo v určení množství několika vybraných mikroorganismů. Počty bakterií *Escherichia coli* byly zjišťovány podle ČSN ISO 16649-2. K určení počtu kvasinek a plísní byla použita horizontální metoda podle ČSN ISO 21527-1 a ČSN ISO 21527-2. Pro *Listeria monocytogenes* jsme použili metodu průkazu a stanovení počtu kultivací dle ČSN EN ISO 11290-1 a ČSN EN ISO 11290-2. Vyšetření přítomnosti bakterií rodu *Salmonella* bylo provedeno horizontální metodou průkazu kultivací podle ČSN EN ISO 6579.

Obsah olova

Množství olova bylo měřeno atomovou absorpční spektrometrií (GF-AAS).

Test Balkánské sýry

balkánské sýry

	Balsyr Žirovnícký syr balkánského typu	Lidl/ Pilos Balkánský syr	Globus/ korrekt Bílý syr balkánského typu	Président Balkánský syr jemný	Madeta Balkánský syr	coop/ Ranko Balkánský
cena (Kč)	28,90	28,90	28,90	29,90	24,90	29,90
hmotnost (g)	200	200	200	150	115	180
cena za 100 g (Kč)	14,50	14,50	14,50	19,90	21,70	16,60
celkové hodnocení	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 75 %
fyzikálně-chemické parametry	dobře 71 %	dobře 75 %	dobře 70 %	dobře 73 %	dobře 68 %	dobře 73 %
sušina	+	+	+	O	+	+
tuk v sušině	+	+	+	++	+	+
bílkoviny	+	++	++	+	++	+
senzorické hodnocení	velmidobře 85 %	velmidobře 84 %	velmidobře 80 %	dobře 71 %	dobře 78 %	velmi dobře 82 %
vzhled	++	++	++	+	+	++
vůně	++	++	++	++	++	++
chuť	++	+	+	+	+	+
konzistence	++	++	++	O	+	++
mikrobiologické vyšetření	velmidobře 100 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 99 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 93 %	dobře 77 %
Escherichia coli	++	++	++	++	++	++
přísně	++	++	++	++	++	++
kvaskinky	++	+	++	++	++	O
detekovány bakterie rodu Salmonella / Listeria monocytogenes	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X
olovo	velmidobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
dodržení deklarace	uspokojivě 59 %	dobře 65 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 49 %
sušina	+	+	+	-	+	O
tuk v sušině	O	+	-	+	O	O
sól	+	+	O	+	+	+
Informace						
obsah tuku deklarovaný / zjištěný (%)	18 / 19,4	18 / 21,8	18 / 20,7	17,5 / 17,8	19 / 20,4	22 / 20,1
obsah sušiny deklarovaný / zjištěný (%)	38 / 41	38 / 44	38 / 46	38 / 35	44 / 48	42 / 41
obsah tuku v sušině deklarovaný / zjištěný (%)	47 / 48	47 / 49	47 / 45	45 / 51	43 / 43	48 / 48
obsah bílkovin deklarovaný / zjištěný (%)	14,7 / 14,7	14,7 / 15,9	14,7 / 15,3	13,5 / 12,1	20 / 19,4	15 / 13,9
obsah soli deklarovaný / zjištěný (%) ^{a)}	3,5 / 2,6	4 / 2	3,5 / 3,6	2,5 / 2,3	4,3 / 3,6	3,5 / 2,1
výrobce	Mlékárna Žirovnice spol. s r.o., Pelhřimov	Mlékárna Žirovnice spol. s r.o., Pelhřimov	Mlékárna Žirovnice spol. s r.o., Pelhřimov	Sombolel D.o.o., Srbsko	Madeta a.s., České Budějovice	Mlékárna Polná spol. s r.o., Polná
země původu	Česká republika	Česká republika	Česká republika	Srbsko	Česká republika	Česká republika
datum spotřeby	27/4/2017	9/5/2017	8/4/2017	6/6/2017	16/4/2017	23/3/2017

klíč:

++	+	O	-	---
velmi dobře 100-80 %	dobře 79-60 %	uspokojivě 59-40 %	dostatečně 39-20 %	nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Celkové hodnocení je limitováno výrazným nedodržením deklarovaného obsahu sušiny a tuku v sušině. Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Mlékárna Polná Balkánský sýr	Albert quality Balkánský sýr	Kaufland/K-Classic White Cheese	Balsyr Žirovnícký sýr balkánského typu	Mlékárna Polná Balkánský sýr	Lid/Erđanous Salád Cheese	Němcova selská mlékárna Radonice Radonický balkán	Ježkův statek Balkánský sýr ve slaném nálevu	Česká cena Balkán
59,90	29,90	29,90	55,90	29,90	29,90	27,50	32,90	19,90
360	180	200	420 / 250 ¹⁾	180	250	125	neuv. / 125 ¹⁾	125
16,60	16,60	15	22,40 ²⁾	16,60	12	22	26,30 ²⁾	15,90
dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 69 %	dobře 67 %	dobře 65 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 12 %	nedostatečně 9 %
dobře 76 %	dobře 70 %	dobře 68 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 69 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 66 %
+	+	+	+	+	+	+	O	++
++	+	+	+	+	+	+	+	+
+	+	++	+	+	++	++	O	++
dobře 77 %	dobře 71 %	dobře 65 %	dobře 78 %	dobře 67 %	uspokojivě 57 %	dobře 74 %	dobře 62 %	dobře 70 %
++	++	+	++	++	++	++	+	++
++	++	++	++	+	+	++	+	++
+	O	O	+	O	-	+	O	O
++	++	+	++	+	+	+	+	++
dobře 77 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 100 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 75 %	velmi dobře 95 %	dobře 75 %	dobře 70 %
++	++	++	++	++	++	++	++	+
++	++	++	++	++	++	++	++	++
O	++	++	O	O	O	++	O	O
x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
uspokojivě 52 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 51 %	nedostatečně 16 %	dostatečně 27 %	uspokojivě 43 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 12 %	nedostatečně 9 %
O	O	+	+	-	-	— ³⁾	—	+
+	O	-	-	-	O	neuveďeno	-	—
+	+	-	—	O	+	O	neuveďeno	-
22 / 20,9	22 / 19,5	21 / 19,9	18 / 19,5	22 / 18,4	20,5 / 19,9	11,9 / 19,9	neuv. / 16,6	18 / 20,9
42 / 41	42 / 42	41 / 46	38 / 43	42 / 41	45,6 / 44	neuv. / 47	42 / 37	38 / 52
48 / 51	48 / 47	45 / 44	47 / 45	48 / 45	45 / 45	neuv. / 42	48 / 45	48 / 40
15 / 13,3	15 / 14,3	19 / 16,5	14,7 / 13,3	15 / 12,5	14,4 / 18,1	16 / 16,3	neuv. / 11,4	16 / 18,3
5 / 4,1	5 / 3,1	2,8 / 3,4	4 / 5,6	5 / 5,3	2,2 / 1,6	5 / 5,1	neuv. / 6	5 / 5,9
Mlékárna Polná spol. s r.o., Polná	Mlékárna Polná spol. s r.o., Polná	Hochland Deutschland GmbH, Německo	Mlékárna Žirovnice spol. s r.o., Pelhřimov	Mlékárna Polná spol. s r.o., Polná	S.C. Fabrica de lapte Brasov S.A., Rumunsko	Němcova selská mlékárna Radonice spol. s r.o., Radonice	Sýrárna bratři Brunnerů s r.o., Jarošov nad Nežárkou	Němcova selská mlékárna Radonice spol. s r.o., Radonice
Česká republika	Česká republika	Německo	Česká republika	Česká republika	Rumunsko	Česká republika	Česká republika	Česká republika
22/3/2017	12/4/2017	27/4/2017	15/11/2017	6/4/2017	31/5/2017	5/5/2017	6/6/2017	20/4/2017

¹⁾ celková hmotnost / hmotnost pevného podílu

²⁾ cena za 100 g pevného podílu

³⁾ Výrobce povinný údaj o obsahu sušiny neдекларује.

⁴⁾ deklarace dle tabulky výživových hodnot

Test

Nárazové zkoušky automobilů

Program Euro NCAP letos slaví dvacet let od svého založení. Za tu dobu prověřil bezpečnost stovek automobilů a pomohl zachránit život desítkám tisíc lidí. Před několika dny jeho přísnými nárazovými zkouškami prošel i český hit Škoda Kodiaq. Historicky první SUV mladoboleslavské automobilky nezklamalo a získalo maximální počet hvězd. Mimo Kodiaqu přinášíme výsledky dalších devatenácti modelů otestovaných v posledním půlroce.

Kodiaq má pět

dobrá rada

Při výběru nového vozu doporučujeme volit ten, který je vybaven systémy aktivní bezpečnosti, které umí nárazu zcela předejít nebo alespoň výrazně snížit nárazovou rychlost. Celkově nejbezpečnějším vozem je **Volvo S90** (*****, 88 %). Stejně bezpečně se podle odborníků z Euro NCAP můžete cítit i v kombi verzi **V90**. Bez obav se můžete vydat na cesty i ve většině testovaných SUV. Mezi levnějšími vozy nižší střední třídy příjemně překvapil **Hyundai Ioniq** (*****, 83 %). Z malých vozů se v výběrům hodnocením může pochlibit **Nissan Micra** ve verzi s balíčkem aktivní bezpečnosti (*****, 82 %). Zato v případě sportáku **Ford Mustang** budete ostražití. Jde o jediné auto, které získalo pouze dvě hvězdy.

Když Euro NCAP v únoru 1997 rozbil svých prvních pár desítek osobních automobilů a zveřejnil výsledky přelomových nezávislých testů, reakce byly doslova bouřlivé. Odhalil do té doby neznámé závažné bezpečnostní nedostatky několika bestsellerů.

U Fiatu Punto došlo k povolení sloupku předních dveří, v Nissanu Micra pasažérům hrozilo vážné poranění břišní, u Opelu Corsa to odnesly nohy a kotníky cestujících, Renault Clio měl potíže s ochranou hrudníku. Doslova katastrofálně dopadly výsledky Roveru 100. Crashtest byl posledním hřebíkem do rakve zastaralého modelu a předznamenal postupný zánik této značky.

Řada spotřebitelů byla alarmujícími prohláškami známých značek šokována. Program Euro NCAP v několika případech zcela vyvrátil tvrzení automobilů, jejichž marketing vozy představoval takřka jako neznichitelné tanky. Není proto divu, že se Euro NCAP stal – alespoň ve svých začátcích – trnem v oku některých výrobců.

Bolestivý porod

Snahy o vytvoření testovacího programu, který by měl za cíl ověřovat bezpečnost vozů, motivovat a spolupracovat s výrobci na jejich vylepšení, bylo v Evropě možné zaznamenat už v 70. letech. Evropská komise pro bezpečnost vozidel (EEVC) měla v roce 1994 připravený náčrt zkoušek, které svou přísností výrazně překonávaly homologační testy. Snaha EEVC se setkala s výrazným odporem automobilů. Ještě v téže době přišlo britské ministerstvo dopravy s nápadem vytvořit NCAP, program pro hodnocení nových vozů. Návrhem Britů se zabývala Evropská komise. V roce 1996 se k programu přidala Švédská národní silniční administrativa, Mezinárodní automobilová federace a také mezinárodní instituce sdružující spotřebitelské organizace International Consumer Research & Testing, k jejímž členům se řadí i dTest. Program Euro NCAP byl na světě.

Jak už jsme zmiňovali výše, Euro NCAP se zpočátku u některých automobilů nesetkával s kladným přijetím. Obrovský nárůst zájmu o bezpečnost automobilů ze strany médií a především spotřebitelů, který Euro NCAP pomohl vyvolat, však přinesl obrat. Vozy, které v testu získaly nejvyšší hodnocení, se prodávaly výrazně lépe než propadlící. Automobilky pochopily

marketingový přínos dobrých výsledků a z dřívějších oponentů se stali bratři ve zbraní v rámci snahy zvýšit bezpečnost na evropských silnicích. Zisk nejvyššího počtu pěti hvězd je prestižní záležitostí.

Motivovat koncerny k výrobě bezpečnějších a lépe vybavených vozů je hlavním cílem programu Euro NCAP. Konstruktoři také na základě výsledků nárazových zkoušek mohou poznat na první pohled neviditelné bezpečnostní nedostatky a podniknout kroky k jejich odstranění. Výsledky těchto snah jsou velmi povzbudivé. Evropská rada bezpečnosti dopravy odhaduje, že od roku 1997 bylo díky testům Euro NCAP zachráněno 78 000 lidských životů. Pracovníci z Euro NCAP si uvědomují, že pouze zmírňovat následky srážek nestačí. Auto by v ideálním případě mělo srážce umět samo předejít, a tím minimalizovat nejen riziko zranění pasažérů, ale i materiální škody na voze. Řada moderních automobilů je vybavena systémy aktivní bezpečnosti. Euro NCAP loni upravil testovací program tak, aby popíchl automobilky k častějšímu zařazování aktivní bezpečnosti do základní výbavy.

Jak testujeme

podrobný postup nárazových zkoušek naleznete na www.dtest.cz/crashtesty

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení nárazových zkoušek osobních automobilů

ochrana dospělých 40 %
ochrana dětí 20 %
ochrana chodců 20 %
aktivní bezpečnost 20 %

hvězd

	Audi Q2	Audi Q5	BMW řady 5	Citroën C3	Fiat 500	Fiat Doblo	Fiat Tipo bez aktivní bezpečnosti	Fiat Tipo s aktivní bezpečností
celkové hodnocení	★★★★ 82 %	★★★★ 81 %	★★★★ 81 %	★★★★ 75 %	★★★ 52 %	★★★ 56 %	★★★ 62 %	★★★★ 68 %
ochrana dospělých	35,6 93 %	35,7 93 %	34,8 91 %	33,5 88 %	25,1 66 %	28,9 75 %	31,3 82 %	31,3 82 %
čelní náraz (část vozu)	6,3	7,7	6,3	7,5	7,5	6,1	7,0	7,0
čelní náraz (celá šíře)	7,5	7,8	7,0	7,4	0,0	5,8	6,1	6,1
boční náraz (vozidlo)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
boční náraz (sloup)	8,0	6,7	7,8	7,8	7,5	8,0	8,0	8,0
náraz zezadu	2,7	2,4	2,7	2,7	2,1	1,0	2,2	2,2
autonomní krizové brzdění	3,0	2,9	3,0	×	×	×	×	0,0
ochrana dětí	42,4 86 %	42,3 86 %	42,0 85 %	41,0 83 %	24,4 49 %	22,9 46 %	29,8 60 %	29,8 60 %
nárazové zkoušky	23,4	23,3	23,0	22,0	12,7	18,4	14,5	14,5
výbava	7,0	7,0	7,0	7,0	2,0	2,0	4,0	4,0
instalace autosedačky	12,0	12	12,0	12,0	9,8	2,5	11,3	11,3
ochrana chodců	29,6 70 %	31,0 73 %	34,1 81 %	25,0 59 %	22,5 53 %	24,0 57 %	26,2 62 %	26,2 62 %
hlava	15,2	17,6	22,7	13,0	12,5	12,9	14,8	14,8
horní část nohou	3,3	2,6	0,0	6,0	4,1	5,5	5,4	5,4
spodní část nohou	6,0	5,0	6,0	6,0	6,0	5,6	6,0	6,0
autonomní krizové brzdění	5,0	5,9	5,3	×	×	×	×	0,0
aktivní bezpečnost	8,5 70 %	7,0 58 %	7,1 59 %	7,0 58 %	3,3 27 %	3 25 %	3,0 25 %	6,9 57 %
signalizace nezapnutí pásů	3,0	3,0	3,0	3,0	2,0	3,0	3,0	3,0
omezovač rychlosti	×	1,5	1,5	2,5	1,3	×	×	1,5
autonomní krizové brzdění	2,8	2,5	2,6	×	×	×	×	2,4
udržení vozidla v jízdním pruhu	2,7	×	×	1,5	×	×	×	×
specifikace								
třída	malé SUV	malé SUV	vyšší střední třída	malé vozy	minivozy	malé MPV	nižší střední třída	nižší střední třída
testovaná varianta	neuvedeno	2.0 TDI S tronic	520d	1.2 PureTech 82 FEEL	1.2 Pop	1.6 mtj EA SY	1.6 MultiJet	1.6 MultiJet
karoserie	pětideveřový SUV	pětideveřový SUV	čtyřdveřový sedan	pětideveřový hatchback	třídveřový hatchback	pětideveřový MPV	pětideveřový hatchback	pětideveřový hatchback
pohotovostní hmotnost (kg)	1380	1805	1560	1072	865	1580	1350	1350

klíč pro udělení hvězdiček

počet hvězdiček	dospělí	děti	chodci	aktivní bezpečnost
★★★★	80 %	75 %	60 %	50 %
★★★★	70 %	60 %	50 %	40 %
★★★	60 %	30 %	40 %	25 %
★★	50 %	25 %	30 %	15 %
★	40 %	15 %	20 %	10 %

vysvětlivky:

Tabulka vlevo uvádí nejnížší možná dílčí hodnocení pro získání daného počtu hvězdiček. Pokud tedy vůz získá např. 79 % za ochranu dospělých, nemůže mu být v celkovém hodnocení udělen plný počet hvězdiček, a to ani v případě, že by ve zbylých hodnoceních minimální hranici splňoval.

× Znamená, že vůz není vybaven daným bezpečnostním systémem, a nemohl mu proto být udělen body.

¹⁾ Vůz v testované verzi není vybaven systémem autonomního krizového brzdění se schopností detekce chodce.

Kodiaq – slušný, byť ne dokonalý

Zaměříme se na vůz, který české motoristy z letos otestovaných vozů zajímá asi nejvíce – detailní hodnocení ostatních modelů, které naleznete

v tabulce, jsou volně k dispozici na našem webu. Model Kodiaq, který Škoda vyrábí ve svém závodě v Kvasinách, prošel stejně jako všechny ostatní vozy řadou velmi přísných

zkoušek, jejichž krátký popis uvádíme na str. 23.

Zkouška ochrany dospělých cestujících dopadla nejlépe. Ve zkoušce předního nárazu částí i celou šířku vozu byli

Ford Edge	Ford Ka+	Ford Mustang	Hyundai Ioniq	Land Rover Discovery	Mini Countryman	Nissan Micra bez aktivní bezpečnosti	Nissan Micra s aktivní bezpečností	SsangYong Tivoli bez aktivní bezpečnosti	SsangYong Tivoli s aktivní bezpečností
★★★★ 80 %	★★ 58 %	★★ 51 %	★★★★ 83 %	★★★★ 81 %	★★★★ 75 %	★★★★ 76 %	★★★★ 82 %	★★ 58 %	★★★★ 66 %
32,5 85 %	27,8 73 %	27,7 72 %	34,9 91 %	34,3 90 %	34,3 90 %	34,7 91 %	34,7 91 %	28,3 74 %	31,3 82 %
7,8	6,0	6,9	7,5	6,9	6,8	7,8	7,8	6,6	6,6
4,0	3,7	4,7	6,2	7,3	7,1	6,9	6,9	3,8	3,8
8,0	8,0	8,0	8,0	7,5	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
7,1	8,0	6,9	8,0	8,0	8,0	7,5	7,5	7,9	7,9
2,6	2,1	1,2	2,3	1,6	2,4	1,6	1,6	2,0	2,0
2,9	x	x	3,0	2,9	2,0	2,8	2,8	x	3,0
37,7 76 %	30,0 61 %	15,8 32 %	39,4 80 %	39,5 80 %	39,3 80 %	39,1 79 %	39,1 79 %	30,4 62 %	30,4 62 %
18,7	15,4	13,6	20,4	21,6	22,8	19,1	19,1	13,9	13,9
7,0	5,0	0,0	7,0	7,0	5,0	8,0	8,0	5,0	5,0
12,0	9,7	2,2	12,0	10,8	11,5	12,0	12,0	11,5	11,5
28,3 67 %	24,3 57 %	27,0 64 %	29,8 70 %	31,7 75 %	27,2 64 %	28,8 68 %	33,4 79 %	23,2 55 %	27,4 65 %
16,0	15,8	21,0	13,7	15,5	19,9	16,8	16,8	14,5	14,5
3,6	2,5	0,0	6,0	4,1	1,3	6,0	6,0	2,7	2,7
6,0	6,0	6,0	5,1	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
2,7	x	x	5,0	6,0	x ¹⁾	x ¹⁾	4,6	x	4,2
10,7 89 %	3,5 29 %	2,0 16 %	9,9 82 %	8,8 73 %	6,2 51 %	6,0 49 %	8,7 72 %	3,0 25 %	5,2 43 %
3,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
2,5	1,5	x	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	x	x
2,5	x	x	2,7	2,6	1,7	1,5	1,5	x	2,2
2,7	x	x	2,7	1,7	x	x	2,7	x	x
SUV	malé vozy	sportovní vozy	nížší střední třída	SUV	malé SUV	malé vozy	malé vozy	malé SUV	malé SUV
2.0 diesel Titanium	1.2	5.0 Fastback	neuveveno	2.0 diesel HSE	Cooper D	0.9 Acenta	0.9 Acenta	neuveveno	neuveveno
pětidveřové SUV	pětidveřový hatchback	dvoudveřové kupé	pětidveřový hatchback	pětidveřové SUV	pětidveřové SUV	pětidveřový hatchback	pětidveřový hatchback	pětidveřové SUV	pětidveřové SUV
1970	1059	1768	1370	2390	1430	1098	1098	1435	1435

Bodování crashtestů

Hodnocení crashtestů se od klasických testů liší. Euro NCAP používá bodový systém. Za ochranu dospělých je možné získat maximálně 38 bodů, ochrana dětí může být ohodnocena nejvýše 49 body. Na ochranu chodců vychází nejvýše 42 bodů a nejlepší možný výsledek za aktivní bezpečnost se rovná 12 bodům. Procentuální hodnocení jednotlivých sekcí odpovídá poměru získaných bodů vůči dosažitelnému maximu.

Řidič i pasažéři ve většině případů chráněni dobře nebo přijatelně. Výjimkou byla pouze oblast hrudníku u řidiče při nárazu části vozu a hrudník pasažéra na zadním sedadle při nárazu celou šíří. V obou případech byla udělena průměrná známka. Testy bočního nárazu prošel Kodiaq na jedničku. Zvládl i náraz do sloupce, který umí prověřit pevnost boční konstrukce. Dobré výsledky byly naměřeny na krku figurín při nárazu zezadu.

Nárazové zkoušky s dětskými figurínami odhalily nevyhovující ochranu krku desetiletého dítěte při čelním střetu. Ostatní partie větších

i menších dětí jsou při čelním i bočním nárazu chráněny dobře nebo přijatelně. Plusové body byly uděleny za možnost vypnout airbag spolujezdců na předním sedadle a umístit zde dětskou autosedačku proti směru jízdy – podmínkou bylo, že informace o stavu airbagu musely být jasně zřetelné a srozumitelné.

A co se stane s chodcem v případě čelní srážky s Kodiaqem? Náraz hlavy do kapoty dopadl na většině jejího povrchu dobře nebo přijatelně, nevyhovující hodnoty byly naměřeny, tak jako u většiny automobilů, kolem sloupků předního skla. Nárazník vozu získal za

pokračování tabulky

ŠKODA

	Suzuki Ignis bez aktivní bezpečnosti	Suzuki Ignis s aktivní bezpečností	Suzuki Swift bez aktivní bezpečnosti	Suzuki Swift s aktivní bezpečností	Škoda Kodiaq	Toyota C-HR	Volvo S90
celkové hodnocení	★★ 66 %	★★★★ 78 %	★★ 67 %	★★★★ 73 %	★★★★★ 77 %	★★★★★ 84 %	★★★★★ 88 %
ochrana dospělých	30,1 79 %	33,1 87 %	31,6 83 %	33,5 88 %	35,3 92 %	36,2 95 %	36,2 95 %
čelní náraz (část vozu)	5,5	5,5	6,7	6,7	7,0	6,9	7,6
čelní náraz (celá šíře)	6,0	6,0	7,1	7,1	7,3	7,6	7,5
boční náraz (vozidlo)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
boční náraz (sloup)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	7,4
náraz zezadu	2,6	2,6	1,7	1,7	2,4	2,7	2,8
autonomní krizové brzdění	×	3,0	×	2,0	2,5	3,0	3,0
ochrana dětí	38,8 79 %	38,8 79 %	36,9 75 %	36,9 75 %	38,2 77 %	38,0 77 %	39,3 80 %
nárazové zkoušky	19,8	19,8	17,9	17,9	21,5	21,8	22,3
výbava	7,0	7,0	7,0	7,0	6,0	5,0	5,0
instalace autosedačky	12,0	12,0	12,0	12,0	10,7	11,3	12,0
ochrana chodců	28,3 67 %	32,6 77 %	29,4 69 %	29,4 69 %	30,0 71 %	32,2 76 %	32,3 76 %
hlava	18,4	18,4	18,5	18,5	15,7	18,4	19,8
horní část nohou	3,9	3,9	4,9	4,9	4,4	3,0	0,5
spodní část nohou	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
autonomní krizové brzdění	×	4,3	×	×	4,0	4,8	6,0
aktivní bezpečnost	3,0 25 %	7,2 60 %	3,0 25 %	5,4 44 %	6,5 54 %	9,4 78 %	11,2 93 %
signalizace nezapnutí pásů	3,0	3,0	3,0	3,0	2,6	3,0	3,0
omezovač rychlosti	×	×	×	×	1,3	1,3	2,5
autonomní krizové brzdění	×	2,5	×	2,4	2,7	2,7	3,0
udržení vozidla v jízdním pruhu	×	1,7	×	×	×	2,5	2,7
specifikace							
třída	malé SUV	malé SUV	malé vozy	malé vozy	SUV	malé SUV	vyšší střední třída
testovaná varianta	1.2 GL	1.2 GL	1.2 GL	1.2 GL	2.0 TDI Ambition	hybrid	D4 Momentum
karoserie	pětidveřový hatchback	pětidveřový hatchback	pětidveřový hatchback	pětidveřový hatchback	pětidveřové SUV	pětidveřové SUV	čtyřdveřový sedan
pohotovostní hmotnost (kg)	820	820	855	855	1653	1470	1828

klíč pro udělení hvězdiček

počet hvězdiček	dospělí	děti	chodci	aktivní bezpečnost
★★★★★	80 %	75 %	60 %	50 %
★★★★	70 %	60 %	50 %	40 %
★★★	60 %	30 %	40 %	25 %
★★	50 %	25 %	30 %	15 %
★	40 %	15 %	20 %	10 %

vysvětlivky:

× Znamená, že vůz není vybaven daným bezpečnostním systémem, a nemohly mu proto být uděleny body.

¹⁾ Vůz v testované verzi není vybaven systémem autonomního krizového brzdění se schopností detekce chodce.

Tabulka vlevo uvádí nejnížší možná dílčí hodnocení pro získání daného počtu hvězdiček. Pokud tedy vůz získá např. 79 % za ochranu dospělých, nemůže mu být v celkovém hodnocení udělen plný počet hvězdiček, a to ani v případě, že by ve zbylých hodnoceních minimální hranici splňoval.

ochranu nohou maximum bodů. Zato náraz do pánevní oblasti nedopadl nejlépe. Kodiaq je vybaven systémem autonomního krizového brzdění, který umí detekovat chodce. Ten si v testu ochrany chodců vedl přijatelně.

Zato v testu aktivní bezpečnosti si autonomní krizové brzdění vedlo velmi obstojně. Prakticky ve všech testovaných scénářích se mu podařilo kolizi zcela zabránit. Součástí standardní výbavy je také řidičem nastavitelný

omezovač rychlosti a dále signalizace nezapnutí bezpečnostních pásů pro první i druhou řadu sedadel. Zamrzí jen, že systém pro udržení vozidla v jízdním pruhu je u Kodiaqu dostupný pouze jako příplatková výbava. ✗

1 Jak testujeme

Ochrana dospělých

Čelní náraz části vozu se odehrává v rychlosti 64 km/h. Vozidlo do deformovatelné bariéry reprezentující protijedoucí auto narazí 40 % šíře přední části. Tato zkouška simuluje čelní náraz proti sobě jedoucích aut stejné hmotnosti a rychlosti (50 km/h). Na předních sedadlech jsou umístěny figuriny odpovídající průměrné mužské postavě. Na zadních sedadlech jsou do dětských autosedaček posazeny figuriny simulující děti (tři a desetileté). Pro úspěch v této zkoušce je důležitá pevnost konstrukce vozidla.

Zkoušky čelního nárazu plnou šíří vozu probíhají v rychlosti 50 km/h. Na sedadlo řidiče i zadní sedadlo je posazena figurina představující ženu menšího vzrůstu. Tento test klade důraz na kvalitu zádržných systémů. Na stlačovací síly bezpečnostních pásů v oblasti hrudníku se vztahují přísné limity.

Náraz zbohu Euro NCAP simuluje tak, že do dveří řidiče nechá narazit mobilní deformovatelnou bariéru rychlostí 50 km/h. Ochrana před zraněním se zkouší pomocí figuriny reprezentující průměrného muže na sedadle řidiče; na zadních sedadlech jsou umístěny figuriny simulující dětské pasažéry.

Motivovat výrobce k instalaci zařízení chránících hlavu cestujících má zkouška **bočního nárazu do sloupu**. Auto je vrženo bokem na pevný sloup rychlostí 32 km/h v téměř kolmém úhlu. Na místě řidiče je posazena mužská figurina.

Schopnosti sedaček a opěrek hlavy ochránit hlavu a především krk před poraněním zjišťujeme pomocí zkoušky **zpětného nárazu**. Zkouška

simuluje náraz zezadu za nízké rychlosti (do 24 km/h).

V průběhu zkoušky funkčnosti **systému autonomního krizového brzdění** je testovaný vůz namířen na cíl v rychlostech mezi 10 a 50 km/h. Simulována je situace, kdy řidič nedbá na nebezpečí nárazu a nešlape na brzdy. Následně je sledováno, do jaké míry systém dokáže vůz zpomalit. Některé systémy umí řidiče před kolizí varovat. Vzhledem k tomu, že je takto rychlá reakce řidiče v podobné situaci nepříliš pravděpodobná, Euro NCAP do hodnocení zahrnuje pouze efektivitu autonomního brzdění. Maximální počet bodů je udělen v případě, kdy se kolize zcela zabrání. Snížené hodnocení je uděleno v případě, kdy dojde ke zmírnění nárazu.

Ochrana dětí

Euro NCAP zjišťuje snadnost umístění sedaček na různých sedadlech vozu a míru ochrany v případě čelního a bočního nárazu. Používány jsou figuriny šesti- a desetiletých dětí posazených na sedáku. Hlavními kritérii jsou pohyby hlavy, zátěž krku a stlačení hrudníku.

Odměňována jsou vozidla, která mají isofix úchyty na různých sedadlech, označení i-Size, integrované zádržné systémy nebo airbag spolujezdce na předním sedadle, který lze deaktivovat.

Pro zkoušky snadnosti instalace autosedačky jsou zvoleny populární modely. Ke sledovaným parametrům patří délka bezpečnostních pásů, přístupnost úchyty isofix nebo stabilita autosedačky.

Ochrana chodců

Zranění hlavy je posuzováno u modelů hlav dětí a dospělých při sérii nárazů v rychlosti 40 km/h do kapoty vozu.

Tvar kapoty a nárazníku může při nárazu do **stehna a pánve** chodce hrát výraznou roli. Testována je ochrana těchto partí při nárazu do dospělého v rychlosti 40 km/h. Také **náraz do nohou** je simulován v rychlosti 40 km/h.

Euro NCAP provádí **zkoušky autonomního krizového brzdění** dle tří scénářů: dospělý vběhne před auto zbohu, dospělý vejde vozu do cesty, dítě vběhne mezi zaparkovaná auta ze strany spolujezdce.

Aktivní bezpečnost

Hodnocení aktivní bezpečnosti sestává z výsledků zkoušek asistenčních

bezpečnostních systémů, které umí předjet nárazu nebo alespoň zmírnit zranění. K těm patří například **signalizace nezapnutí bezpečnostních pásů** (ověřuje se umístění a jasnost vizuálního varování a hlasitost a délka zvukového signálu), **omezovače rychlosti** (testy se zaměřují na informování řidiče o maximální povolené rychlosti, varování při překročení maximálky a také aktivní zamezení jejího překročení) nebo **autonomního krizového brzdění**. Funkčnost brzdění a varování před hroící srážkou je prověřena na základě tří scénářů: jízdy směrem ke stojícímu vozidlu (30-80 km/h), dojíždění pomalejšího vozidla (30-80 km/h) a jízdy za náhle brzdícím vozidlem (50 km/h, jemně i prudké brzdění).

Systémy pro **udržení auta v jízdním pruhu** monitorují pozici vozidla. Systém LDW (Lane Departure Warning) varuje před nezamýšleným vyjetím z pruhu, LKS (Lane Keeping Support) umí přímo korigovat směr vozu. Euro NCAP oba systémy zkouší na testovací trati. Měřena je vzdálenost vozidla od kraje pruhu v okamžiku varování nebo zakročení systému. Další body jsou udělovány vozům se systémem monitorování mrtvého úhlu.

Stovky dalších testovaných vozů na webu

Na stránce www.dtest.cz/ **crashtesty** naleznete databázi nových i starších nárazových zkoušek. Výsledky pravidelně doplňujeme o zprávy nové testy. Detaily jednotlivých zkoušek doplňujeme přehlednými schématy a podrobnými komentáři.

Test Dětské autosedačky

Stejně jako každý rok jsme i letos do červnového vydání zařadili test dětských autosedaček. Abychom vyhověli zájmu co nejvíce z vás, zahrnuli jsme do srovnání autosedačky pro miminka, batolata, předškoláky i školáky. S potěšením můžeme prozradit, že tentokrát jsme posly spíše dobrých zpráv. I tak jsme však narazili na hříšníky, kterým jsme snížili hodnocení kvůli mizerným výsledkům nárazových zkoušek, složité obsluze nebo třeba obsahu škodlivých chemikálií. Potíže mohou nastat hlavně u některých vícerozsahových sedaček, které rostou společně s dítětem.

Pro cestování b

dobrá rada
 Letošní test ovládla značka Cybex. V kategorii pro nejmenší zvítězil model **Cybex Aton 5** (dobře, 3590 Kč bez základny) spadající do skupiny 0+, který se dočkal i označení výhodný nákup. Jen těsně překonal sedačku **Cybex Aton Q i-Size** (dobře, 3990 Kč bez základny). Čelními i bočními nárazovými zkouškami prošly na jedničku. V kategorii určené dětem do 105 cm, respektive 18 kg pořadí vévodila sedačka **Cybex Sirona M2 i-Size** (dobře, 9230 Kč). V rostoucí kategorii IV/III patří prvenství letošním verzím modelů **Cybex Pallas M SL** (dobře, 4770 Kč) a **Cybex Pallas M-Fix SL** (dobře, 5300 Kč). Mezi sedačkami pro odrostlejší do 36 kg se nejvíce dařilo sedačkám **Cybex Solution M SL** (dobře, 3450 Kč) a **Cybex Solution M-Fix SL** (dobře, 3980 Kč). Autosedaček, které v bezpečnosti propadly, nebylo mnoho. Zklamala například univerzální Joie Every Stage (dostatečně, 6890 Kč), kde výrobce kvůli možnosti využití pro všechny věkové kategorie sáhl ke kompromisům. Test také potvrdil, že podsedačky bez zádovkých opěrek vaši ratolest příliš neochrání.

Dopravní nehody jsou v České republice stále tou nejčastější příčinou smrtelných úrazů dětí. Pomocí našich pravidelných nezávislých testů se společně se zahraničními partnery snažíme výrobce motivovat k tomu, aby byly autosedačky čím dál kvalitnější. Jako obvykle jsme nechali prověřit autosedačky pro malé, větší i odrostlejší děti. Na rozdíl od loňska jsme tentokrát žádnou celkovou velmi dobrou známku neudělili, přesto jsme narazili na několik velmi povedených modelů. Průvihů bylo naštěstí pár.

i-Size kam se podíváš

Pokud jste se v poslední době podívali do obchodu s autosedačkami, slůvku i-Size jste se zřejmě nevyhnuli. Zdržené systémy i-Size se na trhu objevily poprvé v roce 2013. Směrnice i-Size byla vytvořena na popud Evropské hospodářské komise OSN a její cíle jsou jasné – výrazně zvýšit ochranu dětí a zjednodušit instalaci autosedaček.

Systémy i-Size musejí pro získání homologace, a tedy i povolení prodeje, projít záležitými testy, jejichž součástí jsou i boční nárazové zkoušky. Sedačky, které se směrnici i-Size neřídí, boční crashtesty neabsolují. Naše spotřebitelské testy pochopitelně zahrnují boční nárazy u všech modelů a celkově jsou mnohem přísnější. Kritéria vysoko přesahují hranice pro homologaci autosedačky. Tím starším je směrnice ECE R44/04, pod níž spadají všechny současné autosedačky tradičních hmotnostních skupin. Mladším a ve vzdálenější budoucnosti jediným standardem je právě zmínovaný i-Size, jinak známý jako ECE R129. Autosedačky i-Size jsou určeny pro malé děti do 105 cm, přičemž u dětí mladších 15 měsíců je povinností instalovat autosedačku proti směru jízdy.

i-Size v dohledné době čekají novinky. V průběhu tohoto měsíce by měla vstoupit v platnost druhá fáze směrnice, která bude ošetřovat autosedačky pro větší děti (cca do 130 centimetrů). Stejně jako u sedaček pro nejmenší to ale ani v tomto případě neznamená, že by došlo k zneplatnění stávající směrnice R44. Pro spotřebitele tak zavedení sedaček i-Size pro větší děti nepředstavuje žádnou výraznou změnu, výběr se jednoduše rozšíří o zdrcené systémy s přísnější homologací.

Instalace by měla být jednodušší než u klasických autosedaček, výrobci se dohodli s automobilkami na užší spolupráci.

Pukavce jsme nenašli

Výsledková tabulka s autosedačkami pro nejmenší děti je v letošním výběru ze všech kategorií nejrozsáhlejší. Řadu modelů totiž můžete používat jak samostatně, tak i s volitelnou základnou. Vzhledem k tomu, že základna může ovlivnit bezpečnost sedačky, jsme se varianty se základnou a bez ní rozhodli publikovat samostatně. S potěšením ale můžeme prozradit, že většina modelů splnila očekávání a dopadla dobře.

Zacvaknutí do základny by sedače teoreticky mělo dodat větší stabilitu, a tím i bezpečnost. Jak ale ukazuje příklad vítězného modelu Cybex Aton 5, nemusí to tak být vždy. Ve spojení se základnou Base 2 sice dostal za ochranu dítěte o tři procentní body víc, i bez ní ale malého pasažéra či pasažérku chrání velmi dobře. Jednoznačně dobrou zprávu pro spotřebitele je fakt, že kvalitativní rozestupy mezi testovanými sedačkami 0+ a i-Size jsou ve většině případů velmi malé.

Velmi obstojně při nárazu chrání i autosedačka Joolz iZi Go Modular by BeSafe. Přesto před jejím nákupem musíme varovat. V jeho potahu jsme totiž zjistili obsah látky tris(2-chlor-1-methylethyl)-fosfát (TCPP), která se řadí mezi potenciální karcinogeny. Hodnocení této autosedačky jsme proto limitovali a udělili nejhorší, nedostatečnou známku.

Pro mimino i pubertáka

Koho by nelákala představa, že si dítě vystačí od narození až do 12 let s jedinou autosedačkou? Mohlo by to

1

Jak testujeme

podrobný postup testu dětských autosedaček najdete na www.dtest.cz/autosedačky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení dětských autosedaček

ochrana dětí 50%
 obsluha 40%
 komfort 10%

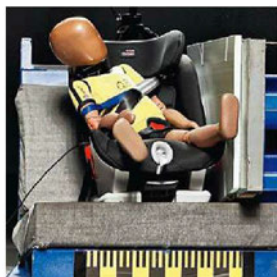

ez obav

Dělení autosedaček do skupin

Vybírat správnou skupinu autosedaček může být poněkud matoucí. Zvláště pak pro prvoročce. Úspěchany nebo opomenutý přechod na vyšší skupinu přitom může v krajním případě ohrozit zdraví nebo život dítěte. Po konzultaci s odborníky z laboratoře jsme proto vytvořili vpravo uvedenou minitabulku. Ta slouží ke snadší orientaci, pro jak velké či staré děti jsou jednotlivé skupiny přibližně určeny. Platí přitom, že rozřazení zádržných zařízení do klasických skupin probíhá na základě doporučené hmotnosti dítěte, v případě sedaček i-Size pak záleží na výšce – ostatní uvedené parametry tak mají spíše orientační funkci.

ušetřit dost peněz i starostí. Vícerozsaňové neboli rostoucí či kombinované autosedačky umožňují odnímání různých součástí, a tím úpravu pro menší či větší dítě. Příkladem produktu, který si klade za cíl doprovázet vaše dítě od kolébky až po akné, je Joie Every Stage. Tento sedačkový transformér tak v novorozenci, tak i 36kilového juniora.

Zní to hezky, problém však je, že této obdivuhodné variability dosáhl výrobce jen pomocí výrazných kompromisů, které se podepsaly na silně podprůměrných výsledcích v nárazových zkouškách, a to zejména ve variantě skupiny I (9 až 18 kg). Z tohoto důvodu byla ochrana dětí vyhodnocena jako dostatečná, přičemž nejhorších výsledků bylo dosaženo při čelním nárazu. Problematická je i obsluha. Vzhledem k tomu, že sedačka umožňuje tři

různé způsoby instalace, se zvyšuje riziko pochybení a zejména příliš brzkého opuštění upevnění proti směru jízdy.

Joie Every Stage je jedinou sedačkou v testu ze skupiny 0+/I/II/III. Vyzkoušeli jsme také několik modelů přeci jen běžnější kombinované skupiny I/II/III. Výsledky byly vcelku rozmanité. Zatímco sedačky Cybex Pallas M a Kiddy Guardianfix 3 dopadly velmi slušně, Britax Römer Evolva 123 SL SICT a Britax Römer Advansafix III SICT byly vzhledem k průměrným výsledkům v nárazových zkouškách pouze uspokojivé. Zklamala Nania Beline SP Luxe, která byla po sedačce Mifold Grab-and-Go, již se věnujeme níže, druhou nejméně bezpečnou testovanou autosedačkou.

Sedačka do kapsy

Do našich testů obvykle řadíme pouze výrobky, které jsou oficiálně dostupné na českém trhu. Mifold Grab-and-Go Car Booster Seat představuje výjimku, v době uzávěrky tohoto vydání ji bylo možné zakoupit pouze v zahraničních e-shopech. Přesto považujeme za užitečné se o ní zmínit, už jen vzhledem k jejímu častému propagování na sociálních sítích. Na první pohled autosedačku vůbec nepřipomíná. Jde o podstatě o velmi tenký skládací podsedák, který pomocí klipsů drží bezpečnostní pás dole, aby bylo dítě pevně připoutáno. Vypadá to jako elegantní řešení, odborníci v laboratoři k němu však přistupovali se značnou dávkou

doporučeno pro děti

samostatné skupiny			
	hmotnost	věk	výška
0	do 10 kg	do 12 měsíců	do 75 cm
I	9 až 18 kg	1 až 4 roky	75 až 100 cm
II	15 až 25 kg	3,5 až 7 let	do 1,25 m
III	25 až 36 kg	7 až 12 let	do 1,5 m
„rostoucí“ sedačky			
0+	do 13 kg	do 15 měsíců	do 90 cm
0+/I	do 18 kg	do 4 let	do 100 cm
0+/I/II/III	do 36 kg	do 12 let	do 1,5 m
I/II	9 až 25 kg	1 až 7 let	75 cm až 1,25 m
I/II/III	9 až 36 kg	1 až 12 let	75 cm až 1,5 m
I/III	15 až 36 kg	3,5 až 12 let	95 cm až 1,5 m
i-Size			
	do 23 kg	do 4 let	40 až 105 cm

skepticismu. Pohled do tabulky napoví, že oprávněně.

Po stránce bezpečnosti nemůže být řeč o tom, že by Mifold mohl nahradit klasickou autosedačku. Stejně jako obyčejné podsedáky bez zádržných opěrek nenabízí žádnou ochranu před bočním nárazem, což samo o sobě stačilo na nejnižší možnou známku. Čelní náraz také nebyl žádná sláva. U obou zkoušených figurín (Mifold spadá do skupiny II/III, a je tedy určena pro děti o hmotnosti od 15 do 36 kg) jsme v okamžiku nárazu zaznamenali výrazný posun vpřed v pánevní oblasti. Překvapivě při tom nedošlo k zařazení pásu do břišní oblasti, u figuríny simulující menší dítě (kolem čtyř let věku) však došlo k zařezávání na krku. Ochrana při čelním nárazu je tak pouze dostatečná. Na tomto místě je vhodné podotknout, že Mifold nízkou úroveň ochrany příliš nevybočuje z výkonů běžných podsedáků. Od jejich používání se dlouhodobě snažíme odrazovat my i naši zahraniční partneři. ✗

Další výsledky na webu

Na stránkách www.dtest.cz / autosedačky najdete desítky dalších autosedaček všech skupin otestovaných v posledních dvou letech. Všechny výsledky jsou plně srovnatelné a dostupné předplatitelům.

Sedačky kategorie 0+ nebo i-Size

Cybex Aton 5
dobře (78 %), 3590 Kč
autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

- výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; instrukce a varování jsou velmi snadno srozumitelné; snadná a velmi rychlá instalace; snadné poutání dítěte; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práce
- vyšší riziko chybné instalace

Cybex Aton Q i-Size
se základnou Base Q
dobře (77 %), 3990 + 3490 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 45 do 75 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky isofixem

- dobrá ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; snadné poutání dítěte; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práce
- sedačka nepřiléhá k sedadlu vozidla; prostorově náročná

Britax Römer Baby-Safe i-Size
se základnou i-Size Base
dobře (76 %), 2990 + 4590 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 83 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla (test byl proveden při poutání isofixem)

- výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; velmi snadné vedení pásu; vysoká stabilita na sedadle vozu; nízké riziko chybné instalace; rychlá a velmi snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; snadné poutání dítěte; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práce
- prostorově náročná

Cybex Aton 5
se základnou Aton Base 2
dobře (76 %), 3590 + 2590 Kč
autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

- výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; instrukce a varování jsou velmi snadno srozumitelné; snadné poutání dítěte; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práci
- vyšší riziko chybné instalace; omezené zorné pole dítěte

Cybex Aton Q i-Size
dobře (76 %), 3990 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 45 do 75 cm; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

- výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace, snadné poutání dítěte; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práci
- sedačka nepřiléhá k sedadlu vozidla

Britax Römer Baby-Safe i-Size
se základnou i-Size Flex Base
dobře (75 %), 2990 + 4990 Kč
polohovatelná autosedačka i-Size pro děti od 40 do 83 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla (test byl proveden při poutání isofixem)

- výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; velmi snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a práť v práci
- prostorově náročná

GB Iduan se základnou Base-fix
dobře (75 %), 4590 + 3390 Kč
autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla

- výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; snadné poutání dítěte; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; snadná instalace; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze práť v práci
- vyšší riziko chybné instalace; obtížné snímání potahu

Stokke iZi Go Modular
by BeSafe
dobře (75 %), 5590 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 75 cm; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

- výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko špatné instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; snadná instalace; velmi lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a vyprat v práci
- obtížnější poutání dítěte

0+ nebo i-Size

	Cybex Aton 5	Cybex Aton Q i-Size se základnou Base Q	Britax Römer Baby-Safe i-Size se základnou i-Size Base	Cybex Aton 5 se základnou Aton Base 2	Cybex Aton Q i-Size	Britax Römer Baby-Safe i-Size se základnou i-Size Flex Base	GB Idan se základnou Base-fix
průměrná cena sedačky (Kč)	3590	3990	2990	3590	3990	2990	4590
průměrná cena základny (Kč)	X	3490	4590	2590	X	4990	3390
celkové hodnocení	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 75 %	dobře 75 %
ochrana dítěte	velmi dobře 85 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 87 %
čelní náraz	++	++	++	++	++	++	++
boční náraz	++	++	+	++	++	+	++
stabilita na sedadle vozu	+	O	++	+	O	+	+
vedení pásů	+	+	++	+	+	++	+
obsluha	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 63 %	dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 62 %
riziko chybné instalace	+	+	+	O	+	+	O
poutání dítěte	+	+	+	+	+	+	+
instalace sedačky	++	+	++	+	+	+	++
přizpůsobení vzrůstu dítěte	++	++	++	++	++	++	++
návod k použití	++	+	+	++	+	+	+
čištění	+	+	+	+	+	+	+
kvalita zpracování	++	++	+	++	++	+	+
ergonomie	dobře 71 %	dobře 84 %	dobře 70 %	dobře 68 %	dobře 71 %	dobře 72 %	dobře 69 %
nárok na prostor ve voze	+	O	—	+	+	—	+
poloha vsedě	+	+	+	+	+	+	+
prostornost sedačky	+	+	++	+	+	++	+
komfort dítěte	+	+	+	+	+	+	+
nežádoucí látky	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
technické údaje a vybavení							
výška nebo hmotnost dítěte	0–13 kg	45–75 cm	40–83 cm	0–13 kg	45–75 cm	40–83 cm	0–13 kg
hmotnost sedačky/ základny (kg)	5,3 / X	5,1 / 5,3	4,8 / 8	5,3 / 4,6	5,1 / X	4,8 / 8	4,9 / 5,2
police po / proti směru jízdy	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓
poutání dítěte: pás vozidla	X	X	X	X	X	X	X
poutání dítěte: pás sedačky	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
poutání dítěte: nárazový pult	X	X	X	X	X	X	X
polohovatelnost	X	X	X	X	X	✓	X
poutání sedačky: pás vozidla / isofix	✓ / X	X / ✓	✓ / ✓	✓ / X	✓ / X	✓ / ✓	✓ / ✓
možnost otočit sedačku o 90 stupňů	X	X	X	X	X	X	X
podpůrná noha ¹⁾	X	✓	✓	✓	X	✓	✓
popruh top tether ²⁾	X	X	X	X	X	X	X

klíč:

++	+	O	—	---
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Stokke iZi Go Modular by Be Safe	GB Idan	Nuna Pipa Icon se základnou Pipafix Base	Britax Römer Baby-Safe i-Size	Cyberx Aton 5 se základnou Aton Base 2-fix	Stokke iZi Go Modular by Be Safe se základnou iZi Modular i-Size base	Nuna Pipa Icon	Joolz iZi Go Modular by Be Safe	Joolz iZi Go Modular by Be Safe se základnou iZi Modular i-Size base
5590	4590	5690	2990	3590	5590	5690	7590	7590
x	x	3490	x	3110	6340	x	x	6430
dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 71 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %	dobře 77 %	dobře 78 %	dobře 76 %	dobře 77 %	dobře 76 %	velmi dobře 83 %	dobře 77 %
++	++	++	++	+	++	++	++	++
++	++	+	+	++	+	+	++	+
+	o	+	o	++	+	+	+	+
+	+	+	++	+	+	+	+	+
dobře 65 %	dobře 62 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 70 %
+	o	+	+	o	+	+	+	+
o	+	+	o	+	+	o	o	+
+	+	+	+	++	+	+	+	+
+	++	++	++	++	+	++	+	+
+	+	o	+	++	+	o	+	+
+	+	+	+	+	+	+	+	+
+	+	+	+	++	+	+	+	+
dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 76 %	dobře 68 %	dobře 67 %	dobře 70 %	dobře 71 %	dobře 67 %
+	+	o	+	+	o	+	+	o
+	+	+	+	+	++	+	+	++
+	+	+	++	+	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+	+	+	+
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 62 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 62 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
40-75 cm	0-13 kg	40-85 cm	40-83 cm	0-13 kg	40-75 cm	40-85 cm	40-75 cm	40-75 cm
4,2 / x	4,9 / x	4,4 / 5,9	4,8 / x	5,3 / 4,9	4,2 / 6,7	4,4 / x	4,2 / x	4,2 / 6,7
x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓
x	x	x	x	x	x	x	x	x
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x	x	x
✓ / x	✓ / x	✓ / ✓	✓ / x	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x	✓ / x	✓ / ✓
x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	x	✓	x	✓	✓	x	x	✓
x	x	x	x	x	x	x	x	x

¹¹ Nastavitelná noha, kterou se opírá základna sedačky o podlahu vozu.

² Vedle isofixu další způsob upevnění sedačky. Popruh vede od horní části sedačky přes zadní sedadlo do kufru, kde se zajistí za kovová oka. To zlepšuje míru ochrany dítěte.

🔴 vítěz testu

🔴 výhodný nákup

Test Dětské autosedačky

	0+/1 nebo i-Size					I
	Cybex Sirona M2 i-Size	Maxi-Cosi Axissfix Plus	Recaro Zero.1 i-Size	Joie i-Anchor se základnou i-Base Advance	Joie Spin 360	Kiddy Phoenixfix 3
průměrná cena sedačky (Kč)	9230	12 670	14 500	8820	7890	6890
průměrná cena základny (Kč)	x	x	x	3400	x	x
celkové hodnocení	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 64 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 55 %	dobře 76 %
ochrana dítěte	dobře 70 %	dobře 66 %	dobře 72 %	dobře 62 %	uspokojivě 59 %	dobře 76 %
čelní náraz	+	+	+	O	+	+
boční náraz	+	+	+	+	O	++
stabilita na sedadle vozu	+	+	+	+	+	+
vedení pásů	++	+	+	+	+	+
obsluha	dobře 63 %	dobře 62 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	dobře 78 %
riziko chybné instalace	+	+	O	O	O	++
poutání dítěte	O	O	O	O	O	+
instalace sedačky	++	+	+	++	+	++
přízpůsobení vzrůstu dítěte	+	++	++	++	++	++
návod k použití	+	O	+	+	++	+
čištění	+	++	+	+	+	+
kvalita zpracování	O	+	+	++	++	++
ergonomie	dobře 71 %	dobře 65 %	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 73 %	dobře 71 %
nárok na prostor ve voze	O	+	O	O	+	+
poloha vsedě	+	+	O	+	+	+
prostorost sedačky	++	+	++	+	++	+
komfort dítěte	O	O	O	O	O	+
nežádoucí látky	velmi dobře 90 %	dobře 76 %	velmi dobře 90 %	dobře 66 %	dobře 72 %	velmi dobře 90 %
technické údaje a vybavení						
výška nebo hmotnost dítěte	45–105 cm	45–105 cm	40–105 cm	40–105 cm	0–18 kg	9–18 kg
hmotnost sedačky / základny (kg)	8 / 6,3	12,4 / x	15,3 / x	6,8 / 7,4	12 / x	6,6 / x
police po / proti směru jízdy	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x
poutání dítěte: pás vozidla	x	x	x	x	x	x
poutání dítěte: pás sedačky	✓	✓	✓	✓	✓	x
poutání dítěte: nárazový pult	x	x	x	x	x	✓
polohovatelnost	✓	✓	✓	✓	✓	✓
poutání sedačky: pás vozidla / isofix	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	✓ / ✓
možnost otočit sedačku o 90 stupňů	x	x	x	x	x	x
podpůrná noha ²⁾	✓	x	✓	✓	✓	x
popruh top tether ³⁾	x	✓	x	x	x	x

klíč:

++	+	O	—	---
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vyšvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

I/II	0-7 I/II/III	I/II/III					
Axkid Wolmax	Joie Every Stage	Cybex Pallas M SL	Cybex Pallas M-Fix SL	Kiddy Guardianfix 3	Britax Römer Evolva 123 SL SICT	Britax Römer Advansafix III SICT	Nania Beline SP Luxe
8490	6890	4770 ¹⁾	5300 ¹⁾	8690	5990	7990	1350
x	x	x	x	x	x	x	x
dostatečně 35 %	dostatečně 34 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 73 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 55 %	dostatečně 34 %
dobře 63 %	dostatečně 32 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 71 %	uspokojivě 56 %	dobře 60 %	dostatečně 29 %
+	—	o	o	+	o	o	—
+	o	++	++	+	+	o	o
o	+	+	+	+	+	++	o
+	+	+	+	+	+	+	+
dostatečně 28 %	dostatečně 39 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 75 %	dobře 63 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 52 %
—	—	++	++	++	+	o	o
o	o	+	+	+	+	+	o
o	o	++	++	+	o	o	o
o	++	+	+	++	+	+	+
o	o	+	+	o	++	+	+
+	+	+	+	+	+	+	+
+	++	++	++	+	+	+	+
uspokojivě 51 %	uspokojivě 54 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 70 %	dobře 64 %	dobře 62 %	dobře 60 %
o	o	o	o	—	+	++	+
+	+	+	+	+	o	+	+
o	o	+	+	++	+	o	o
o	o	+	+	+	+	+	o
velmi dobře 90 %	dobře 68 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 79 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 77 %
9-25 kg	0-36 kg	9-36 kg	9-36 kg	9-36 kg	9-36 kg	9-36 kg	9-36 kg
10,1 / x	8,3 / x	6,1 / x	6,8 / x	8,5 / x	8,6 / x	11 / x	4 / x
x / ✓	✓ / ✓	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x
x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓
✓	✓	x	x	x	✓	✓	✓
x	x	✓	✓	✓	x	x	x
✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x
x	x	x	x	x	x	x	x
✓	x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	✓	x

¹⁾ Autosedačky teprve vstoupí na český trh, cena odpovídá průměrným cenám v německých obchodech.

²⁾ Nastavitelná noha, kterou se opírá základna sedačky o podlahu vozu.

³⁾ Vedle isofixu další způsob upevnění sedačky. Popruh vede od horní části sedačky přes zadní sedadlo do kufru, kde se zajistí za kovová oka. To zlepšuje míru ochrany dítěte.

	II/III					
	Cybex Solution M SL	Cybex Solution M-Fix SL	Kiddy Cruiserfix 3	Jané Quartz	Nania Befix SP	Mifold Grab-and-Go Car Booster Seat
průměrná cena sedačky (Kč)	3450 ¹⁾	3980 ¹⁾	6290	5100	1020	1060 ²⁾
průměrná cena základny (Kč)	X	X	X	X	X	X
celkové hodnocení	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 75 %	dobře 64 %	dobře 64 %	nedostatečně 0 %
ochrana dítěte	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 67 %	dobře 61 %	nedostatečně 0 %
čelní náraz	+	+	+	+	+	—
boční náraz	++	++	++	+	+	—
stabilita na sedadle vozu	+	+	+	+	O	O
vedení pásů	+	+	+	+	+	O
obsluha	velmi dobře 83 %	velmi dobře 83 %	dobře 79 %	dobře 62 %	dobře 69 %	uspokojivě 50 %
riziko chybné instalace	++	++	++	+	+	—
poutání dítěte	+	+	+	O	+	O
instalace sedačky	++	++	+	+	++	++
přizpůsobení výštu dítěte	++	++	++	++	++	++
návod k použití	+	+	O	+	+	+
čištění	+	+	+	+	+	+
kvalita zpracování	++	++	+	++	+	++
ergonomie	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 71 %	dobře 62 %	dobře 60 %	dobře 79 %
nárok na prostor ve voze	O	O	—	+	+	++
poloha vsedě	+	+	+	+	+	+
prostornost sedačky	+	+	++	O	O	++
komfort dítěte	+	+	+	+	O	O
nežádoucí látky	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 79 %	velmi dobře 90 %	dobře 73 %	velmi dobře 90 %
technické údaje a vybavení						
výška nebo hmotnost dítěte	15–36 kg	15–36 kg	15–36 kg	15–36 kg	15–36 kg	15–36 kg
hmotnost sedačky / základny (kg)	5,1 / X	5,8 / X	7,6 / X	8,9 / X	4 / X	0,7 / X
pozice po / proti směru jízdy	✓ / X	✓ / X	✓ / X	✓ / X	✓ / X	✓ / X
poutání dítěte: pás vozidla	✓	✓	✓	✓	✓	✓
poutání dítěte: pás sedačky	X	X	X	X	X	X
poutání dítěte: nárazový pult	X	X	X	X	X	X
polohovatelnost	X	X	X	✓	X	X
poutání sedačky: pás vozidla / isofix	✓ / X	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / X	✓ / X
možnost otočit sedačku o 90 stupňů	X	X	X	X	X	X
podpůrná noha ³⁾	X	X	X	X	X	X
popruh top tether ⁴⁾	X	X	X	X	X	X

klíč:

++	+	O	—	—
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

¹⁾ Autosedačky teprve vstoupí na český trh, cena odpovídá průměrným cenám v německých obchodech.

²⁾ V České republice nebyl výrobek v době uzávěrký časopisu v oficiální distribuci. Uvedená cena odpovídá částce v dolarech uvedené na oficiálních stránkách výrobce.

³⁾ Nastavitelná noha, kterou se opírá základna sedačky o podlahu vozu.

⁴⁾ Vedle isofixu další způsob upevnění sedačky. Popruh vede od horní části sedačky přes zadní sedadlo do kufru, kde se zajistí za kovová oka. To zlepšuje míru ochrany dítěte.

GB Ikon
dobře (74 %), 4590 Kč
autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; pouštění sedačky pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; snadná instalace; snadné poutání dítěte; lehká; výborné polstrování; prostorná a pohodlná; prostorově nenáročná; potah lze prát v práce

● sedačka nepřiléhá k sedadlu vozidla; vyšší riziko chybné instalace; obtížné snímání potahu

Nuna Pipa Icon
se základnou Pipafix Base dobře (74 %), 5690 + 3490 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 85 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; snadné poutání dítěte; velmi lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a prát v práce

● instrukce a varování mohly být srozumitelnější; prostorově náročná

Britax Römer Baby-Safe i-Size
dobře (73 %), 2990 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 83 cm; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; velmi snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; prostorově nenáročná; potah lze snadno sejmout a prát v práce

● sedačka nepřiléhá k sedadlu vozidla; obtížnější poutání dítěte

Cybex Aton 5
se základnou Aton Base 2-fix dobře (73 %), 3590 + 3110 Kč
autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla

● dobrá ochrana při čelním nárazu; výborná ochrana při bočním nárazu; snadné vedení pásu; vysoká stabilita na sedadle vozu; snadné poutání dítěte; rychlá a velmi snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; prostorově nenáročná; potah lze snadno sejmout a prát v práce

● vyšší riziko chybné instalace; omezené zorné pole dítěte

Stokke IZI Go Modular
by BeSafe se základnou IZI Modular i-Size base dobře (73 %), 5590 + 6340 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 75 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadné poutání dítěte; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; velmi lehká; dobrá opora nohou; prostorná a pohodlná; potah lze snadno sejmout a prát v práce

● prostorově náročná

Nuna Pipa Icon
dobře (71 %), 5690 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 85 cm; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; velmi lehká; dobrá opora nohou; pohodlná a prostorná; prostorově nenáročná; potah lze snadno sejmout a vyprat v práce

● obtížnější poutání dítěte; instrukce a varování mohly být srozumitelnější

Joolz IZI Go Modular by BeSafe
nedostatečně (0 %), 7590 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 75 cm; integrované pásy; instalace proti směru jízdy; poutání sedačky pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním i bočním nárazu; snadné vedení pásu; nízké riziko chybné instalace; snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; velmi lehká; dobrá opora nohou; pohodlná a prostorná; prostorově nenáročná; potah lze snadno sejmout a vyprat v práce

● obtížnější poutání dítěte, potah obsahuje zpomalovače hoření

Joolz IZI Go Modular
by BeSafe se základnou IZI Modular i-Size base nedostatečně (0 %), 7590 + 6430 Kč
autosedačka i-Size pro děti od 40 do 75 cm; integrované pásy a podpurná noha; instalace proti směru jízdy; poutání základny isofixem nebo pásem vozidla

● výborná ochrana při čelním nárazu; dobrá ochrana při bočním nárazu; snadné vedení pásu; snadná instalace; instrukce a varování jsou snadno srozumitelné; velmi lehká; dobrá opora nohou; pohodlná a prostorná; potah lze snadno sejmout a vyprat v práce

● větší rozměry; potah obsahuje zpomalovače hoření

Test

Fotoaparáty s výměnným objektivem

V loňském roce jsme v našem pravidelném testu fotoaparátů psali o tom, že takzvaných bezzrcadlovek, tedy kompaktních s výměnným objektivem, je na trhu čím dál více a jsou stále kvalitnější. Letos se ukázalo, že si svoji pozici už definitivně obhájily. Porovnali jsme 26 zrcadlovek a bezzrcadlovek, které se prodávají v sadě s univerzálním objektivem. A výsledek? Nelze jednoznačně říci, že by jeden typ fotil lépe než ten druhý.

Zrcadlovky na ú

dobrá rada

V letošním testu jsme se věnovali setům s univerzálním zoomovacím objektivem, tedy takovým, které nabízí široké i střední ohnisko. Porovnali jsme zrcadlovky a bezzrcadlovky. Ukázalo se, že rostoucí obliba systémových kompaktních zrcadloven, neboť obsadily hned první tři pozice. Pomyslnou zlatou medaili získala sada s tělem Fujifilm X-T2 a objektivem XS 18–55 mm R LM OIS (dobře, 53 990 Kč). Úspěšná ve všech parametrech – v automatickém i manuálním režimu, při natáčení videa i v obsluze. Mezi nejlepšími se umístily i dva cenově dostupnější přístroje: zrcadlovka Canon EOS 800D s objektivem EF-S 18–55 mm IS STM (dobře, 24 990 Kč), dále pak kompaktní Panasonic Lumix DMC-GX80 s objektivem G Vario 14–140 mm ASPH Power O.I.S. (dobře, 26 990 Kč). Nejchůvě v testu dopadla bezzrcadlová kombinace Yi M1 a Xiaoyi 12–40 mm (uspokojivě, 20 000 Kč).

Rozhodli jste se, že se začnete věnovat fotoграфování? A když už, tak pořádně? Počítejte s tím, že vás čeká nemalá prvotní investice. Je sice pravda, že perfektní momentku dovede zachytit jakákoliv čočka, i to, že umělečtí fotoграфové často experimentují s focením na mobil nebo staré kinofilmové přístroje. Na druhou stranu pro pohlednicové zachycení krajiny nebo portrétu, který bude vypadat jako z módního časopisu, prostě potřebujete dobré tělo i optiku. Nechceme vás ale hned v úvodu otrávit. Prozradíme proto, že některé levnější přístroje v našem testu předčily kvalitou snímků své několika-násobně dražší konkurenty.

Kterou cestu zvolit?

Začínající fotograf se musí v prvé řadě rozhodnout, zda investuje do zrcadlovky, nebo do systémového kompaktního s výměnným objektivem. Zrcadlovky představují sázku na jistotu. Jsou nejpobulárnějším přístrojem profesionálů v kinofilmové i digitální fotografii, lze je doplnit ohromnou nabídkou příslušenství, při focení umožňují přesný náhled skrz optický hledáček a jejich velké rozměry mají výhodu v tom, že se skvěle drží v ruce. Není proto divu, že většina lidí s vyššími fotoграфickými ambicemi sáhne právě po zrcadlovce.

Své výhody ale mají i systémové kompakty. Pokud dáváte přednost cestování nalehko nebo chcete být nenápadní a nemáte zájem každému kolemjdoucímu ukazovat drahý aparát visící přes rameno, oceníte jejich nižší rozměry i hmotnost. Kompakty jsou také tišší. Optický hledáček u zrcadlovek má nepříjemnou vedlejší vlastnost – při stisknutí spouště se vždy ozve hlasité prásknutí sklopného zrcátka. To může být problém například pro fotografa, který pořizuje snímky na ceremoních nebo koncertech vážné hudby. Ze stejných důvodů volili dokumentární fotografové už v dobách kinofilmu hledáčekové fotoaparáty. Pobulární byly značky jako Leica, Konica nebo Voigtlander.

Hledáme nejvýhodnější set

V loňském roce jsme se zaměřili jak na objektivy se zoomem, tak bez něj. Letos vám přinášíme srovnání zaměřené výhradně na sady s kombinací těla a univerzální optiky, která nabízí ohniskovou vzdálenost pro focení krajiny i portrétu (testovali jsme ovšem i ostatní modely, jejichž výsledky si

můžete prohlédnout na našem webu). Setový objektiv je zpravidla tím prvním, který si začínající fotograf kupuje, a také tím nejvhodnějším pro každodenní nošení nebo dovolenkové focení v případě, že s sebou nechcete tahat velkou výbavu.

V testu jsme vedle sebe postavili jak zrcadlovky, tak systémové kompakty. Připravili jsme pro ně komplexní soubor zkoušek, na nichž jsme zjišťovali schopnost fotit v automatickém i manuálním režimu, natáčet video a posoudili jsme i jejich účelné vlastnosti jako obsluhu či kvalitu displeje a hledáčku.

Parametry samotných snímků jsme hodnotili na profesionálních monitorech s vysokým rozlišením, které jsme nejprve kalibrovali a jejich barevnost nastavili podle požadavků normy IEC 61966-2-1.

Běžné focení a nejčastější nešvary

Nejdůležitější zkouškou byla kvalita snímků v automatickém režimu. Nasimulovali jsme různé situace, s nimiž se může fotograf setkat, a vyzkoušeli, jak si s nimi testované přístroje poradí. Náš test se tak skládal z focení portrétu, zátiší i krajiny při různých světelných podmínkách. Kompozici obrazu jsme poskládali tak, aby v ní bylo co nejvíce barev, světla, kontrastu a objektů v různých vzdálenostech. Zkrátka jsme chtěli aparát trochu potrápiti a opravdu z nich vytáhnout, co zvládají s přehledem, a co jim naopak činí největší potíže.

Pro zkoušku stabilizace obrazu jsme použili elektrodynamický vibrátor. Aby nedošlo k mýlce, podotýkáme, že se jedná o laboratorní zařízení, které přesně podle vašich požadavků

i

Jak testujeme

podrobný postup testu fotoaparátů s výměnným objektivem najdete na www.dtest.cz/fotoaparaty

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení fotoaparátů s výměnným objektivem

kvalita snímků: auto 40%
kvalita snímků: manuál 10%
kvalita videa 10%
displej a hledáček 10%
obsluha 30%

stupu?

generuje vibrační signály. V tomto případě jsme simulovali třes lidských rukou. Testující nejprve pořídili ze stavu referenční snímek bez stabilizace a poté několik fotografií z vibrátoru se zapnutou stabilizací. Hodnotili zde ostrost, šum a kresbu výsledných snímků.

Dalším testovaným parametrem bylo rozlišení ve středu a na okrajích snímků. Aby ozkoušeli všemožné eventuality, pořídili pracovníci laboratoře testovací snímky při různých hodnotách ISO, ve formátech JPEG a RAW a také za různých světelných podmínek.

Mezi důležitá měřítka, která mají vliv na kvalitu fotografií, patří i dynamický rozsah. Jedná se o poměr mezi nejsvětlejším a nejtmavším místem na výjevu, který chcete zachytit. Jako typický příklad může sloužit fotka z dovolené, na níž se snažíte zachytit krásu horizontu s blankytným nebem a třeptícími se mořem. Když zaostříte čočku na vlny, vybledne vám na snímku nebe do běla. Když naopak zaostříte na nebe, promění se moře na tmavou nevzhlednou vrstvu. Fotoaparát s dobrým dynamickým rozsahem si s takovou šlamastykou poradí lépe. Přesto nemůžete nikdy čekat dokonalé

zachycení silných kontrastů na jednom snímku. Profesionální krajináři obvykle vyfotí hned několik stejných záběrů, jen v každém z nich zaostří na jiné místo, a snímky pak spojí do jednoho perfektně vyváženého obrázku. Většina současných aparátů nabízí režim HDR, který umí tuto funkci automaticky. Dynamický rozsah jsme stejně jako další parametry testovali s různými formáty a hodnotami ISO.

Následující zkouška, kterou musely fotoaparáty v naší laboratoři podstoupit, byla věrohodnost zachycených barev. Mezi fotografickými fajnšmekry je už řadu let v kurzu takzvaná lomografie, tedy focení na nekvalitní kinofilmové aparáty, které zachycují realitu v toxických nebo jinak zpitvovaných odstínech. My jsme se ale touto cestou nevydali. Věrohodnost barev jsme vypočetli podle odchylky delta E, kterou dobře znají všichni polygrafové. Tato metoda nám umožňuje s velkou přesností určit rozdíl mezi skutečnou a reprodukovanou barvou.

V testu zkresení obrazu jsme kontrolovali, zda fotoaparát nedeformuje rovné linky ve struktuře obrazu. Často se lze setkat s vypoulením směřujícím od středu ke krajům snímku, které

Tragédie jménem Sigma

Japonskou značku Sigma zná každý fotograf jako letitého a osvědčeného výrobce objektivů. Možná ale nevíte, že čas od času Sigma uvede na trh i vlastní fotoaparát. Nově představila bezzrcadlovku sd Quattro. Jelikož jsme ji testovali jen v kombinaci s prvními skly 30 a 50 mm, do aktuálního srovnání jsme ji nezařadili. Přesto ji musíme zmínit alespoň zde z důvodu mizerných výsledků, které ji odsouvají na chvost všech fotoaparátů, jež jsme za poslední rok testovali. V automatickém režimu nedokázal správně určit expozici a trpěl šumem, vybledlými barvami či nežádoucími nádechy do foťáku. Lépe se mu nedařilo ani při manuálním nastavení. Mimo to neumí natáčet video a trpí zdlouhavým zpóźděním závěrky. Detailní informace o tom, jak v testech Sigma sd Quattro dopadla, naleznete v naší webové databázi.

vytváří jemný efekt rybiho oka, ačkoliv fotíte s běžným objektivem. A když už jsme studovali rohy fotografií, podívali jsme se ještě na to, zda na nich nevznikají vinětače, tedy tmavé přechody na okrajích. Je pravda, že z vinětače udělala před několika lety sociální síť Instagram módní záležitost, i dnes ale platí, že takovéto efekty patří do sféry hrátek s mobilem nebo lomografie, nikoliv do profesionální fotografie.

Posledním klíčovým parametrem, na nějž jsme se zaměřili v režimu automatického focení, byl způsob, jakým se aparát vypořádá s nežádoucí tvorbou odlesků nebo rozptylem světla. Jde například o situace, kdy fotíte s ostrým světlem z boku nebo protisvětlem, které znehodnocuje váš záběr.

Blesk jen pro zajímavost

Zkouše blesku jsme v celkovém hodnocení udělili poměrně malou váhu. Možná namítnete, že blesk přeci patří k základním vybavení fotoaparátu a že jsou situace, kdy se bez něj nelze obejít. V tom případě ale musíme oponovat. Zkušení fotografové používají vždy externí blesk, který má nejen vyšší výkon, ale také ho lze nasměrovat mimo úhel záběru. Díky tomu pak blesk nevytvoří přesvícenou tvář na potměném pozadí se zamhouřenými očima od oslnění, ale částečně nasimuluje přirozené světelné podmínky.

Běžné kompaktní fotoaparáty

Tabulka obsahuje běžné kompakty, které jsme otestovali za poslední rok. Detailnější hodnocení i starší modely naleznete na www.dtest.cz/fotoaparaty.

	celkové hodnocení	cena (Kč)	zoom faktor	hmotnost (g)	běžné osvětlení	nízké osvětlení	stabilizace obrazu	rozlišení
Canon PowerShot SX720 HS	dobře (62 %)	9050	34,1	260	+	o	+	+
Nikon Coolpix B500	uspokojivě (59 %)	7490	39,1	598	+	—	o	+
Canon Powershot SX540 HS	uspokojivě (58 %)	8920	43,8	480	+	o	o	+
Sony Cyber-shot DSC-HX350	uspokojivě (58 %)	10 990	43,7	682	+	o	—	o
Canon Ixus 190	uspokojivě (55 %)	4490	9,4	139	o	o	++	o
Canon PowerShot SX430 IS	uspokojivě (55 %)	6610	40,3	333	o	o	+	o
Canon PowerShot SX620 HS	uspokojivě (53 %)	5990	23,8	184	+	o	—	+
Canon Ixus 185	uspokojivě (47 %)	2975	7,6	128	o	o	---	o
Nikon Coolpix A900	uspokojivě (47 %)	11 490	33,5	303	+	—	o	+
Olympus Stylus TG-870	uspokojivě (45 %)	7890	5,5	230	o	o	+	+
Nikon Coolpix B700	uspokojivě (44 %)	12 190	48,8	609	o	—	—	o
Sony Cyber-shot DSC-H300	dostatečně (34 %)	4990	29,8	619	o	—	---	o
Nikon Coolpix W100	dostatečně (31 %)	4070	2,9	181	o	o	---	+
Sony Cyber-shot DSC-W800	dostatečně (28 %)	2550	4,6	126	o	o	---	—
Nikon Coolpix A300	dostatečně (23 %)	4490	7,7	119	—	---	o	+

Pokročilé kompaktní fotoaparáty

Tabulka obsahuje pokročilé kompakty, které jsme otestovali za poslední rok. Od běžných se liší možností manuálního ostření, focení do formátu RAW a citlivostí ISO alespoň 6400 a podrobuje je komplexnějším zkouškám. Více informací naleznete na www.dtest.cz/fotoaparaty.

	celkové hodnocení	cena (Kč)	zoom faktor	hmotnost (g)	běžné osvětlení	nízké osvětlení	stabilizace obrazu	rozlišení
Sony Cyber-shot DSC-RX10 III	dobře (77 %)	48 890	23,1	1152	++	+	++	++
Canon PowerShot G7 X Mark II	dobře (74 %)	17 490	4	322	++	+	++	++
Panasonic Lumix DMC-LX15	dobře (74 %)	18 880	2,7	310	+	+	++	+
Panasonic DMC-TZ100	dobře (68 %)	16 990	9,3	314	+	o	+	++
Panasonic Lumix DMC-FZ2000	dobře (66 %)	31 270	19	1020	+	o	o	+
Sony Cyber-shot DSC-RX100 V	dobře (67 %)	32 200	2,7	300	+	+	++	o
Canon PowerShot G9X Mark II	dobře (64 %)	12 710	2,9	209	+	+	+	+
Panasonic Lumix DC-FZ82	uspokojivě (47 %)	10 750	55,5	649	+	o	+	o

Nejčastější trik fotografů v interiérech je nasměrování blesku vzhůru a následné zachycení scény v rozptýleném světle, které se odrazí od stropu. Účinnost blesku jsme testovali na vzdálenost jednoho, tří a pěti metrů.

Vítězové v automatu

V souhrnu zkoušek v kategorii automatického režimu se nejvíce dařilo japonské značce Fujifilm. Nejlepší dopadl celkový vítěz testu, fotoaparát Fujifilm X-T2 s objektivem Fujinon XF 18–55 mm. Obdobně si poradí se všemi standardními fotografickými situacemi a výborně se vypořádává s problémy jako vinětače nebo odlesky. Hned za ním se ale

umístil o poznání levnější Fujifilm X-A3 společně s Canonem EOS 800D. Třetí nejlepší je pak v této kategorii Fujifilm X-A10. Naopak největší zklamání přinesl fotoaparát Yi M1, a to zejména kvůli mizerné stabilizaci obrazu a slabým výkonům při nízkém osvětlení.

Soubor zkoušek v manuálním režimu se v našem testu zaměřil na kvalitu snímků při nízkém osvětlení, vysoké hodnotě ISO a také na chyby při focení ve formátu RAW. Favorité ze zkoušek v automatickém režimu zde svoje prvenství neobhájili. Překvapivě nejlepše se v „manuálu“ dařilo levnějšímu Panasonicu Lumix DMC-GX80, a to jak ve spojení s objektivem G Vario

14–140mm, tak G Vario 12–32mm. Druhé místo zde obsadil podstatně dražší Sony Alpha 6500.

Fotoaparát jako kamera

Pokročilé fotoaparáty umějí už řadu let natáčet obstojná videa. Pokud se dostanou do rukou šikovnému kameramanovi, mohou z nich vzejít opravdu povedené záběry. Proto jsme je podrobili testům, v nichž jsme nastavili nejvyšší možnou kvalitu záznamu a natočili s nimi několik videí. Zkoušeli jsme, jak si poradí při jasném i nízkém osvětlení, zda natáčí ostře, bez zbytečného šumu, zda si přilíší nepřikreslují
➤ str. 41

Test Fotoaparátů s výměnným objektivem

fotoaparáty s výměnným objektivem

	Fujifilm X-T2 + XF 18-55mm R LM OIS	Panasonic Lumix DC-GH5 + G Vario 12-60mm Asph. Power O.I.S.	Olympus OM-D E-M1 Mark II + M.ZUIKO DIGITAL ED 12-40mm Pro	Panasonic Lumix DC-GH5 + Leica DG Vario-Elmarit 12-60mm Asph. Power O.I.S.	Canon EOS 800D + EF-S 18-55mm IS STM	Panasonic Lumix DMC-GX80 + G Vario 14-140mm Asph. Power O.I.S.	Canon EOS M5 + EF-M 18-150mm IS STM
průměrná cena (Kč)	53 990	59 990	69 990	69 990	24 990	26 990	41 990
celkové hodnocení	dobře 75 %	dobře 72 %	dobře 71 %	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 69 %
kvalita snímků: automatický režim	dobře 75 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 74 %	dobře 69 %	dobře 71 %
snímky: běžné / nízké osvětlení	+ / +	+ / +	++ / +	+ / +	++ / O	O / O	++ / +
stabilizace obrazu / rozlišení	+ / ++	++ / O	++ / O	++ / O	+ / O	++ / ++	++ / O
dynamický rozsah / reprodukce barev	+ / +	++ / -	+ / O	++ / -	+ / +	++ / O	++ / +
zkraslení obrazu / viněta / odlesky	++ / ++ / ++	+ / + / +	++ / ++ / O	+ / ++ / +	O / ++ / ++	+ / + / +	- / ++ / ++
blesk	+	X	+	X	+	+	+
kvalita snímků: manuální režim ¹⁾	dobře 70 %	dobře 62 %	dobře 70 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 75 %	dobře 63 %
kvalita videa	dobře 78 %	velmi dobře 82 %	dobře 77 %	velmi dobře 83 %	uspokojivě 59 %	dobře 70 %	uspokojivě 50 %
vysoké / ultravysoké rozlišení / zvuk	+ / ++ / +	++ / ++ / +	+ / ++ / +	++ / ++ / +	O / X / O	+ / + / O	O / X / O
hledáček a displej	velmi dobře 87 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 91 %	dobře 78 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %
hledáček / displej	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / +	++ / ++
obsluha	dobře 77 %	dobře 78 %	dobře 72 %	velmidobře 91 %	dobře 69 %	dobře 77 %	dobře 66 %
fotografování a manipulace / návod	++ / ++	++ / +	++ / -	++ / +	+ / O	+ / +	++ / -
rychlost / možnosti bezdrátového připojení	+ / +	+ / O	+ / -	+ / O	+ / O	+ / O	O / +
technické údaje / vybavení							
rozměry těla: šířka x výška x hloubka (mm)	116 x 142 x 69	99 x 148 x 86	137 x 140 x 78	99 x 148 x 86	101 x 132 x 83	71 x 128 x 44	89 x 125 x 61
hmotnost těla / objektivu (g)	591 / 321	774 / 211	684 / 382	774 / 325	569 / 229	450 / 262	435 / 290
rozlišení (Mpx) / úhlopříčka snímače (mm)	24 / 27,83	20,2 / 20,86	20,2 / 21,16	20,2 / 21,25	24 / 26,71	15,83 / 21,95	24 / 26,34
zoom faktor: deklarovaný / změřený	3 / 3,1	5 / 4,6	3,3 / 3,2	5 / 4,6	3 / 2,8	10 / 9,3	8,3 / 8
ekvivalentní ohnisková vzdálenost (mm)	27-84	24-120	24-80	24-120	28-88	28-280	29-240
světelnost objektivu	2,8-4	3,5-5,6	2,8-2,8	2,8-4	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-6,3
nejmenší zaostřitelná plocha (mm)	130 x 90	122 x 91	131 x 98	115 x 85	179 x 117	67 x 51	174 x 114
nastavení citlivosti ISO	200-12800	200-25600	200-25600	200-25600	100-25600	200-25600	100-25600
expoziční čas (s)	1/32000-30	1/16000-60	1/8000-60	1/16000-60	1/4000-30	1/16000-60	1/4000-30
zpoždění závěrky: vzdálenost cíle 1/8,5m (s) ²⁾	0,4 / 0,49	0,22 / 0,29	0,32 / 0,16	0,21 / 0,21	0,22 / 0,36	0,21 / 0,22	0,27 / 0,49
rychlost: běžné / kontinuální snímání (foto/s)	1,4 / 8,1	3,7 / 10,3	0,9 / 14,1	2,2 / 11,3	1,9 / 5,4	3,7 / 7,9	4,4 / 7,6
ruční ostření / sánky na příslušenství / RAW	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
elektronický	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
elektronický	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
optický	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
elektronický	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
displej: rozměry (mm) / dotykové ovládání	63 x 42 / X	66 x 44 / ✓	62 x 41 / ✓	66 x 44 / ✓	63 x 42 / ✓	62 x 41 / ✓	66 x 44 / ✓
displej: vertikálně / horizontálně otočný (°)	135 / X	260 / 180	270 / 180	260 / 180	270 / 180	125 / X	265 / X
živý histogram / softwarová lupa	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓
wi-fi / NFC / GPS	✓ / X / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾
deklarovaná výdrž baterie (počet snímků) ⁴⁾	340	400	440	400	270	290	295

kľíč:

++	+	O	-	----
velmi dobře 100-80 %	dobře 79-60 %	uspokojivě 59-40 %	dostatečně 39-20 %	nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Canon EOS 80D + EF-S 18-135mm IS USM	Canon EOS M5 + EF-M 15-45mm IS STM	Canon EOS 1300D + EF-S 18-55mm IS II	Panasonic Lumix DMC-GX80 + G Vario 12-32mm Asph. Mega O.I.S.	Fujifilm X-A3 + Super EBC XC 16-50mm OIS II	Sony Alpha 6500 + Zeiss Vario-Tessar E 16-70mm ZA OSS	Canon EOS 77D + EF-S 18-55mm IS STM	Fujifilm X-A10 + Super EBC XC 16-50mm OIS II	Pentax K-70 + SMC DA 18-135mm ED AL IF DC WR	Panasonic Lumix DC-GX800 + G Vario 12-32mm Asph. Mega O.I.S.
39 990	33 990	12 390	18 990	15 990	77 990	26 490	14 990	26 890	14 990
dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 62 %	dobře 61 %
dobře 67 %	dobře 70 %	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 74 %	dobře 63 %	dobře 62 %	dobře 73 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %
++ / +	++ / +	++ / O	O / O	++ / +	++ / +	++ / O	++ / +	++ / +	O / +
O / ++	+ / O	++ / +	++ / ++	++ / O	O / O	+ / O	++ / O	+ / +	++ / O
++ / +	++ / +	+ / +	++ / O	+ / +	+ / +	+ / +	++ / +	O / +	++ / -
O / ++ / +	O / ++ / O	O / ++ / O	O / ++ / O	++ / ++ / O	O / ++ / O	- / ++ / O	++ / ++ / O	- / + / O	O / + / -
++	+	O	+	++	O	+	O	O	+
uspokojivě 57 %	dobře 64 %	dobře 66 %	dobře 75 %	dobře 66 %	dobře 72 %	dobře 63 %	uspokojivě 58 %	dobře 63 %	dobře 69 %
dobře 67 %	uspokojivě 49 %	dobře 61 %	dobře 63 %	dostatečně 29 %	velmi dobře 82 %	uspokojivě 58 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 59 %	dobře 61 %
+ / X / O	O / X / O	+ / X / +	+ / + / O	- / X / O	++ / ++ / +	O / X / O	- / X / O	O / X / O	+ / + / O
velmi dobře 84 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	dobře 75 %	dobře 76 %	dobře 78 %	dobře 74 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 88 %
++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / +	X / +	++ / +	+ / ++	X / +	++ / ++	X / ++
dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 68 %	dobře 74 %	uspokojivě 58 %	dobře 62 %	dobře 71 %	uspokojivě 59 %	dobře 71 %	dobře 67 %
++ / +	++ / -	+ / +	+ / +	+ / ++	+ / O	+ / O	+ / ++	+ / +	+ / +
O / +	O / ++	+ / O	+ / O	- / O	O / O	+ / O	- / O	+ / -	+ / O
108 x 143 x 83	89 x 125 x 61	101 x 130 x 83	71 x 128 x 44	67 x 124 x 40	68 x 130 x 56	101 x 135 x 83	67 x 125 x 40	94 x 127 x 76	65 x 118 x 33
800 / 519	435 / 129	522 / 211	450 / 68	374 / 192	480 / 318	591 / 229	368 / 192	720 / 404	285 / 68
24 / 27,08	24 / 26,78	17,92 / 26,37	15,83 / 21,58	24 / 27,85	24 / 28,35	24 / 26,97	16 / 27,95	24 / 28,43	15,8 / 21,48
7,5 / 7	3 / 2,8	3 / 2,9	2,67 / 2,5	3 / 3	4,4 / 4,2	3 / 2,9	3 / 3	7,5 / 7	2,7 / 2,5
29-216	24-72	29-98	24-64	24-76	24-105	29-88	24-76	27-207	24-64
3,5-5,6	3,5-6,3	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	4-Apr	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6
75 x 50	76 x 50	63 x 42	104 x 78	100 x 66	366 x 240	177 x 115	112 x 76	89 x 60	110 x 82
100-16000	100-25600	100-6400	200-25600	200-6400	100-25600	100-25600	200-6400	100-102400	200-25600
1/8000-30	1/4000-30	1/4000-30	1/16000-60	1/32000-30	1/4000-30	1/4000-30	1/32000-30	1/6000-30	1/16000-60
0,29 / 0,58	0,36 / 0,46	0,23 / 0,33	0,23 / 0,24	0,7 / 0,79	0,34 / 0,43	0,2 / 0,33	0,5 / 0,88	0,14 / 0,42	0,17 / 0,28
2,3 / 6	4,4 / 6,6	4,1 / 2,8	3,7 / 7,7	5,2 / 5,7	4,5 / 11,1	1,9 / 5,4	4,8 / 5,2	3,1 / 5	3,9 / 5,3
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / X / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / X / ✓
optický	elektronický	optický	elektronický	X	elektronický	optický	X	optický	X
63 x 42 / ✓	66 x 44 / ✓	60 x 45 / X	62 x 41 / ✓	62 x 41 / ✓	65 x 37 / ✓	63 x 42 / ✓	62 x 41 / X	62 x 41 / X	62 x 41 / ✓
270 / 180	265 / X	X / X	125 / X	225 / X	135 / X	270 / 180	225 / X	270 / 180	180 / X
X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓
✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	✓ / X / X	✓ / X / X ³⁾
300	295	180	290	410	350	270	410	neuveďeno	210

¹⁾ důraz na focení v šeru, focení do formátu RAW

²⁾ vzdálenost zabíraného cíle

³⁾ GPS data lze získat ze spárovaného chytrého telefonu.

⁴⁾ deklarovaná vydrží baterie dle mezinárodního standardu CIPA

● vítěz testu

⊙ výhodný nákup

Test Fotoaparátů s výměnným objektivem

pokračování tabulky

	Canon EOS 80D + AF-P DX 18-55mm IS STM	Nikon D3400 + AF-P DX 18-55mm G VR	Canon EOS 77D + EF-S 18-135mm IS USM	Nikon D6000 + AF-P DX 18-55mm G VR	Olympus Pen E-PL8 + M Zuiko Digital ED 14-42mm EZ	Nikon D3400 + AF-S DX 18-105mm G ED VR	Nikon D500 + AF-S DX 16-80mm E ED VR
průměrná cena (Kč)	32 990	14 990	34 490	22 490	16 990	18 990	78 990
celkové hodnocení	dobře 60%	dobře 60%	uspokojivě 59%	uspokojivě 59%	uspokojivě 59%	uspokojivě 58%	uspokojivě 56%
kvalita snímků: automatický režim	uspokojivě 58%	uspokojivě 58%	uspokojivě 57%	uspokojivě 57%	uspokojivě 59%	uspokojivě 55%	uspokojivě 52%
snímky: běžné / nízké osvětlení	++ / O	+ / +	++ / O	+ / +	+ / -	+ / +	++ / +
stabilizace obrazu / rozlišení	+ / ++	++ / ++	+ / O	++ / +	++ / O	++ / ++	++ / ++
dynamický rozsah / reprodukce barev	++ / +	+ / O	+ / +	+ / O	++ / +	+ / O	+ / +
zkreslení obrazu / viněta / odlesky	- / ++ / O	- / + / O	- / ++ / O	- / + / -	+ / + / O	- / ++ / +	-- / + / +
blesk	+	O	++	+	+	O	X
kvalita snímků: manuální režim ¹⁾	dobře 60%	uspokojivě 58%	dobře 63%	dobře 67%	dobře 63%	uspokojivě 58%	uspokojivě 57%
kvalita videa	dobře 68%	dobře 68%	uspokojivě 59%	uspokojivě 58%	uspokojivě 47%	dobře 68%	dobře 72%
vysoké / ultravysoké rozlišení / zvuk	+ / X / O	+ / X / +	O / X / O	O / X / O	O / X / O	+ / X / +	+ / + / +
hledáček a displej	velmi dobře 84%	dobře 79%	dobře 78%	dobře 79%	dobře 77%	dobře 79%	velmi dobře 87%
hledáček / displej	++ / ++	++ / +	+ / ++	+ / ++	X / +	++ / +	++ / ++
obsluha	dobře 69%	dobře 70%	dobře 72%	dobře 69%	uspokojivě 56%	dobře 69%	dobře 75%
fotografování a manipulace / návod	+ / +	+ / ++	+ / O	+ / +	+ / O	+ / ++	+ / ++
rychlost / možnosti bezdrátového připojení	O / +	+ / --	+ / O	+ / -	O / -	O / --	+ / O
technické údaje / vybavení							
rozměry těla: šířka x výška x hloubka (mm)	108 x 143 x 83	98 x 125 x 78	101 x 135 x 83	98 x 126 x 76	128 x 86 x 45	98 x 125 x 78	116 x 152 x 82
hmotnost těla / objektivu (g)	800 / 206	489 / 201	591 / 519	465 / 201	439 / 91	489 / 423	891 / 480
rozlišení (Mpx) / úhlopříčka snímače (mm)	24 / 26,71	24 / 27,89	24 / 27,08	24 / 28,08	15,93 / 20,86	24 / 27,92	20,67 / 28,07
zoom faktor: deklarovaný / změněný	3 / 2,9	3 / 2,9	7,5 / 7	3 / 2,9	3 / 3	5,8 / 5,6	5 / 4,7
ekvivalentní ohnisková vzdálenost (mm)	29-88	27-82,5	29-216	27-82,5	28-84	27-157,5	24-120
světelnost objektivu	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	3,5-5,6	2,8-4
nejmenší zaostřitelná plocha (mm)	58 x 38	54 x 36	309 x 195	56 x 38	64 x 47	108 x 72	90 x 60
nastavení citlivosti ISO	100-16000	100-25600	100-25600	100-25600	200-25600	100-25600	100-51200
expoziční čas (s)	1/8000-30	1/4000-30	1/4000-30	1/4000-30	1/4000-60	1/4000-30	1/8000-30
zpoždění závěrky: vzdálenost cíle 1/8,5m (s) ²⁾	0,2 / 0,56	0,32 / 0,32	0,23 / 0,24	0,37 / 0,35	0,52 / 0,42	0,33 / 0,49	0,12 / 0,32
rychlost: běžné / kontinuální snímání (foto/s)	2,2 / 6	2,9 / 5	1,5 / 5,4	1,9 / 4,9	4,2 / 6,3	1,7 / 5	-0,3 / 8,8
ruční oštění / sáňky na příslušenství / RAW	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
hledáček	optický	optický	optický	optický	X	optický	optický
displej: rozměry (mm) / dotykové ovládání	63 x 42 / ✓	60 x 45 / X	63 x 42 / ✓	68 x 45 / ✓	62 x 41 / ✓	60 x 45 / X	63 x 48 / ✓
displej: vertikální / horizontálně otočný (°)	270 / 180	X / X	270 / 180	270 / 180	260 / X	X / X	180 / X
živý histogram / softwarová lupa	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓	X / ✓
wi-fi / NFC / GPS ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	X / X / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾	✓ / X / X ³⁾	X / X / X ³⁾	✓ / ✓ / X ³⁾
deklarovaná výdrž baterie (počet snímků) ⁴⁾	300	neuveďeno	270	neuveďeno	350	neuveďeno	1240

klíč:

++	+	O	-	--
velmi dobře 100-80 %	dobře 79-60 %	uspokojivě 59-40 %	dostatečně 39-20 %	nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Nikon D5600 + AF-S DX 18-140mm G ED VR	Yi M1 + Xiaoyi 12-40mm
27 990	20 000
uspokojivě 49 %	uspokojivě 40 %
uspokojivě 44 %	dostatečně 37 %
+ / +	0 / -
0 / +	--- / 0
+ / 0	+ / 0
- / ++ / 0	++ / ++ / -
+	x
dobře 68 %	uspokojivě 56 %
uspokojivě 59 %	dostatečně 22 %
+ / x / 0	--- / - / 0
dobře 79 %	dobře 66 %
+ / ++	x / +
dobře 70 %	uspokojivě 51 %
+ / +	+ / 0
+ / -	- / -

98 x 126 x 76	65 x 122 x 36
465 / 489	315 / 173
24 / 28,12	20,2 / 21,13
7,8 / 7,4	3,3 / 3,1
27-210	24-80
3,5-5,6	3,5-5,6
84 x 62	106 x 80
100-25600	100-25600
1/4000-30	1/4000-60
0,35 / 0,46	0,38 / 0,49
1,7 / 4,9	5,4 / 3
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
optický	x
68 x 45 / ✓	62 x 41 / ✓
270 / 180	x / x
x / ✓	x / ✓
✓ / ✓ / x ³⁾	✓ / x / x
neuvedeno	450

Základní zátiží, které sloužilo zejména k testům focení v automatickém režimu.

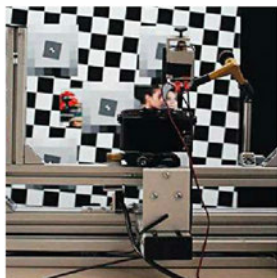
skutečnost ve svém barevném podání, a také jsme se podívali na to, jak se chovají při švenkování, tedy při rychlých změnách úhlu záběru.

Mimo to jsme hodnotili i kvalitu zvuku. Důraz jsme kladli také na schopnost odfiltrovat foukání větru či na možné znehodnocení zvukového záznamu manipulací s aparátem, například vinou hlasitého zoomování. Jako nejlepší přítel kameramana se ukázal Panasonic Lumix DC-GH5, a to jak v kombinaci s objektivem Leica, tak Lumix. Neméně úspěšný byl i přístroj Sony Alpha 6500. Propadl naopak systémový kompaktní Yi M1, a to kvůli velmi nepřesné expozici ústí v podsvícenou nebo naopak přesvícenou scénu, vybledlým barvám a rozostřenému obrazu.

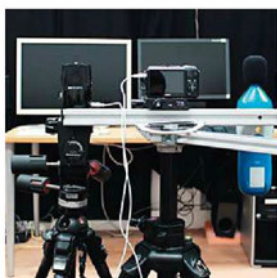
Rychlost závěrky i vašich prstů

Poslední sekci v testu, kterou bychom měli blíže objasnit, je obsluha. Ta sestávala ze dvou klíčových zkoušek – manipulace s fotoaparátem a rychlosti. Ve zkoušce manipulace jsme posuzovali například to, jak se přístroj drží v ruce, pohodlnost zoomování a ručního ostření, ovládání základních funkcí v menu nebo výměnu baterie či objektivu. Zkouška rychlosti bude zajímat zejména sportovní fotografe. Měřili jsme počet snímků, které dokáže aparát zachytit za vteřinu, zpoždění závěrky po stisknutí spouště nebo rychlost nastartování vypnutého přístroje v režimu fotografie a videa.

Nejperspektivnější zde dopadl opět Panasonic Lumix DC-GH5 v obou konfiguracích. Dobře se ale umístil i podstatně levnější Lumix DMC-GX80. Stejně tak musíme pochválit vítěze testu, Fujifilm X-T2, který navíc nabízí obsáhlý manuál a dobrou bezdrátovou konektivitu s možností připojení

Takto vypadá zkouška, která prověřuje stabilizaci obrazu aparátu.

Zde testujeme záznam zvuku na kameře a poměříme ho s profesionálním mikrofonem.

k televizi, tiskárně nebo k chytrému telefonu přes wi-fi. Mimo to umožňuje použít mobil jako dálkovou spoušť či automatickou zálohu na počítač. Komunikaci s počítačem nebo mobilní aplikou nabízí řada výrobců, dejte si však pozor vždy na konkrétní model. Zatímco některé řady lze plnohodnotně integrovat do vaší digitální výbavy, jiné – a to i dražší – takové funkce neuvoznují.

Výběr pokročilejší digitální fotoaparátu nebyl nikdy svobodnější než dnes. Stále sice platí, že zrcadlovky nabízejí větší šíři příslušenství než její bezzrcadlové protějšky, ovšem v kvalitě snímků obstály v našem testu dříve podceňované systémové kompakty skvěle a často lépe než zrcadlovky. Je klidně možné, že se vrátí situace z doby kinofilmových aparátů – městští fotografové zvolí nenápadné, lehčí a tišší kompakty, zatímco cestovatelé a profici z ateliérů zůstanou u svých zrcadel. ✖

¹⁾ důraz na focení v šeru, focení do formátu RAW

²⁾ vzdálenost zabíraného cíle

³⁾ GPS data lze získat ze spárovaného chytrého telefonu.

⁴⁾ deklarovaná výdrž baterie dle mezinárodního standardu CIPA

Test Indukční varné desky s flexi zónou

Výrobci tvrdí, že jsou indukční desky rychlé, bezpečné, spotřebovávají málo energie a snadno se udržují. Některé lákají také na flexi zónu, která má umožnit použití několika menších nádob nebo jedné velké i mimo prostor plotýnek. Do laboratoře jsme poslali deset modelů dostupných na našem trhu a nechali jsme posoudit nejen efektivitu této „vychytávky“, ale podrobili jsme je i řadě dalších testů. Třeba tomu palačinkovému.

Na flexi zónu nespoléhejte

d dobrá rada

Nejlepším testovaným výrobkem je Bosch PVS 645FB1E (dobře, 13 970 Kč). Je přesný v kontrole teploty, neúspornější i nejtíšší, a navíc se velmi snadno obsluhuje. V pořadí druhý Siemens ED645FSB1E (dobře, 14 280 Kč) obstál v dílčích zkouškách podobně jako vítěz. Vyložený cenový hit jsme sice nenašli, výhodný poměr ceny a kvality ale představuje Ikea Otrolig (dobře, 9900 Kč), která se o bronzovou příčku dělí s modelem Electrolux EHI 6540FHK (dobře, 11 900 Kč). Co se týče testu flexi zóny, nemají si výrobky co vyčítat. Neobstál v něm žádný.

Ceny indukčních varných desek s flexi zónou se v současné době pohybují v rozpětí od zhruba osmi do několika desítek tisíc korun. My jsme při výběru výrobků zůstali při zemi a postupovali jako spotřebitel, který si chce pořídit levnější indukční desku do 15 tisíc. Stejně jako u řady jiných výrobků můžeme říci, že ne vždy cena odpovídá kvalitě. Dva nejdražší výrobky v testu, Bosch PVS 645FB1E a Siemens ED645FSB1E, sice skončily na prvních dvou příčkách, cenově srovnatelný model Candy CFA 62 má ale o více než deset procent horší hodnocení než držitel zlata. Nemluvě o podobně drahém Whirlpoolu ACM 918 BA, který se umístil dokonce na poslední příčce.

Za důležité kritérium pro posuzování celkové kvality jsme považovali fungování varných desek. Ty jsme nechali vařit vodu nebo třeba opékat palačinky a sledovali, jak si při práci vedou.

Zahřej mě. A rychle

Přenos tepla z varné desky na nádobu jsme testovali na ohřevu vody. Na velkou plotýnku jsme položili hrnec se dvěma litry vody a zapnuli ji na nejvyšší možný stupeň. Poté jsme měřili účinnost přenosu tepla a čas nutný k ohřevu vody. Zkoušku jsme pro každý model opakovali dvakrát, celková známka tak odpovídá průměru obou měření. Výsledky byly velmi dobré nebo dobré. Průměrné potřebovaly varné desky k ohřevu vody sedm minut. Vůbec nejrychlejší byla deska Beko HII 64505 FHT (pět a půl minuty). Naopak nejdéle (devět minut) si na ohřátí vody počkáte u modelu Candy CFA 62.

Varnou desku jsme prověřili také vařením při nízkých teplotách, které je vhodné pro zjištění schopnosti teplotu udržet. Na malou a velkou plotýnku jsme postavili hrnec s trochou oleje a zapnuli je na nejnižší stupeň. V průběhu následujících 30 minut jsme měřili teplotu a hodnotili jsme tu nejvyšší dosaženou. Vůbec nejnižších teplot, a tedy nejlepších výsledků dosáhly Bosch PVS 645FB1E (na malé i velké plotýnce jsme naměřili shodně 40 °C) a Siemens ED645FSB1E (41, respektive 42 °C). K vaření pokrmů, které vyžadují delší dobu a nízké teploty, například mléčné rýže nebo omáček, se přilíši nehodí model Electrolux EHI 6540FHK. U obou plotýnek dosahoval vysokých teplot (66 °C u malé a 67 °C u velké), a tak si jako jediný odnesl

za kontrolu teploty dostatečnou známku.

Čas na svačinku

Rovnoměrnost distribuce tepla jsme prověřovali na přípravě palačinek. Na všech indukčních deskách jsme použili jednak teflonovou, jednak keramickou pánev. Obě pánve jsme umístili na střední plotýnku a na každé jsme opékali čtyři palačinky. Hodnotili jsme čas, který byl třeba k jejich výrobě, i vzhled, tedy barvu a rovnoměrnost opečení. Celkem šest modelů dostalo velmi dobrou známku - palačinky opékaly rovnoměrně (viz foto na straně 6) a za relativně krátký čas (čtyři palačinky za zhruba sedm minut). U čtyř výrobků bylo hodnocení jen průměrné, protože některé opékaly palačinky více a jiné méně (viz foto na straně 47).

Flexi zóny nelehčí rovnoměrnost

Pokud máte po přečtení předchozích odstavců pocit, že testované indukční varné desky jsou téměř dokonalé, možná vás vyvedeme z omylu. Test flexi zóny (více o tom, jak funguje a k čemu slouží, si můžete přečíst v infoboxu na straně 47), tedy kombinované varné plochy, která má rovnoměrně distribuovat teplo nejen na samotných plotýnkách, ale i na jiná místa, kam položíme nádobu, ukázal, že to šampioni nejsou.

Protože o rovnoměrné distribuci tepla u flexi zón nemůže být ani řeč, neudělili jsme za tuto zkoušku žádnému modelu lepší než dostatečné hodnocení. A jak jsme flexi zóny testovali? Na pomoc jsme si vzali obdelníkové desky z materiálu vhodného pro indukční desky, které zajistily plné zatížení tak, jako když na flexi zónu

i

Jak testujeme

podrobný postup indukčních varných desek najdete na www.dtest.cz/indukcni-desky

Jak hodnotíme

grafické skládá celkové hodnocení testu indukčních varných desek

funkce 35%
obsluha 35%
spotřeba energie 15%
bezpečnost 10%
hlučnost 5%

Jak funguje indukce?

Pro mnohé uživatele může být technologie indukční varné desky záhadou. Ve skutečnosti je ale docela jednoduchá. Na rozdíl od plynových hořáků nebo klasických elektrických desek pracuje na principu elektromagnetické indukce, kdy se umístěním nádoby na desku vytváří silné magnetické pole. Indukční cívka, která je v desce umístěná, se aktivuje dotekem dna hrnce (samozřejmě na zapnuté plotýnce). Neohřívá se tak nejprve plotýnka, která by poté teplo předávala, ale rovnou dno nádoby.

položíte jednu velkou nebo několik malých nádob. Desky jsme posypali moukou a umístili na celou plochu flexi zóny. Tu jsme poté zapnuli na nejvyšší možný stupeň a čekali, dokud se mouka neopekla do tmavohněda. Test flexi zóny trval od dvou minut u výrobku Beko HII 6450S FHT po 6,5 minut u Siemensu ED645FSB1E a Bosche PVS 645FSB1E.

Opečení mouky bylo u všech modelů nerovnoměrné (viz foto na straně 47), a tak můžeme konstatovat, že tepelná distribuce flexi zóny u testovaných modelů příliš dobrá není.

Návod, který nenaveďte

Jak bývá zvykem, kromě samotných funkcí jsme i u indukčních varných

desek tradičně posuzovali také snadnost obsluhy. Několik výrobků si vysloužilo velmi dobré hodnocení a závažnější nedostatky jsme nenašli u žádného. S některými zajímavými postřehy ohledně obsluhy vás ale seznámíme podrobněji.

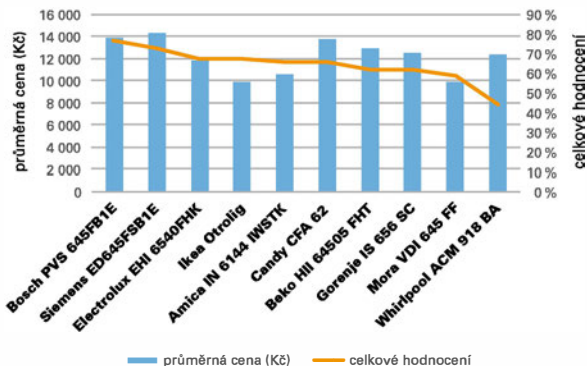

V čem vařit?

Na indukčních varných deskách je potřeba používat nádoby s feromagnetickým dnem, které umožňují využití indukční technologie. Jak ho poznáte? Na dně by mělo mít grafický symbol cívky nebo prostě slovní označení „induction“. Jestli si nejste jisti, že si bude vaše nádoba s indukční deskou rozumět, můžete je podrobit jednoduchému testu. Na dno daného hrnce či pánve zkuste přiložit magnet. Pokud se na nádobu přichytí, máte vyhráno.

Cena vs. kvalita

Jak dlouho vydrží?

Indukční varné desky nejde „ochodit“ nebo jim častým užíváním zkrátit životnost. Nejčastější závady, které se u nich objevují, jsou podle odborníka na servis těchto výrobků Jindřicha Valenty z Chocně způsobeny defektními součástkami, což koncový uživatel nijak neovlivní. I přesto je ale na místě chovat se k indukční varné desce, stejně jako k jakémukoliv jinému kuchyňskému přístroji, šetrně. „Co uživatel ovlivnit může, je případné prasknutí desky. Deska nemůže prasknout žádným tepelným vlivem, pouze mechanickým pádem nádoby či jiných předmětů na ni. Na to je potřeba dávat opravdu pozor,“ dodává Valenta.

plotýnek. Důvodem je zdlouhavé nastavování stupňů a nejasné symboly na ovládacím panelu. U ostatních modelů je ovládání plotýnek vesměs snadné.

Součástí testu obsluhy bylo i současné použití všech plotýnek. I v této zkoušce se nejlépe umístil Whirlpool ACM 918 BA, u kterého je k aktivaci

flexi zóny nutné stisknout více tlačítek naráz, což není moc intuitivní ani pohodlné.

Při vaření přirozeně dochází ke znečištění varné desky vším, co z hrnců nebo pánví unikne, a tak byla součástí testu obsluhy i jednoduchost čištění. Za tu patří všem výrobkům pochvala. Jsou velmi snadno čistitelné a navíc odolné vůči zanechávání otisků prstů.

Protože se výrobci pyšní energetickou úsporností indukčních výrobků, nechali jsme varné desky otestovat jak v provozu, tak v pohotovostním režimu (stand-by). V provozu se všechny přístroje chovaly hospodárně, větší rozdíl však byly v režimu stand-by. Nejvyšší, konkrétně 0,46 wattu, jsme v tomto režimu naměřili u výrobku Beko H11 64505 FHT. Naopak více než 3krát úspornější jsou nejšetrnější modely Bosch PVS 645FB1E a Siemens ED645FSB1E, které ve stand-by módu spotřebují jen 0,14 wattu.

Dále jsme také zjišťovali, jestli varné desky nevydávají během provozu nepříjemné zvuky. Většina výrobků sice trochu nepříjemně „vrní“, nejde ale o výrazné obtěžující hluk, takže jsme je hodnotili většinou průměrnými

➤ str. 47

Jak testujeme

Ohřev vody

V hrnci umístěném na velké plotýnce jsme ohřívali podle normy ČSN EN 60350 dva litry vody. Hodnotili jsme účinnost přenosu tepla a čas potřebný k uvaření vody.

Kontrola teploty

Na malé i velké plotýnce jsme v hrnci s trochou oleje měřili teplotu při nejnižším možném stupni po dobu 30 minut. Cílem bylo zjistit, zda je varná deska schopná udržet nižší teplotu delší dobu.

Paláčkový test

Na velké a střední plotně varné desky jsme na teflonové i keramické pánvi pekli po čtyřech paláncích. Měřili jsme čas potřebný k jejich výrobě, barvu a rovnoměrnost opečení. Při testu jsme postupovali podle normy ČSN EN 60350.

Teplná distribuce flexi zóny

Na plochu označenou jako flexi zóna jsme položili tukem vymazanou a mokrým poprášenou ocelovou desku. Flexi zónu jsme zapnuli na nejvyšší možný stupeň a sledovali jsme, zda dochází k rovnoměrnému zhnědnutí mouky, nebo flexi zóna hřeje na některých místech více a na jiných méně.

Obsluha

Snadnost obsluhy hodnotili tři experti. Zahrnuje ovládání základních i přidávaných funkcí varné desky (třeba časovač nebo rychlý start), současné použití všech plotýnek, čištění i srozumitelnost návodu k použití.

Spotřeba elektrické energie

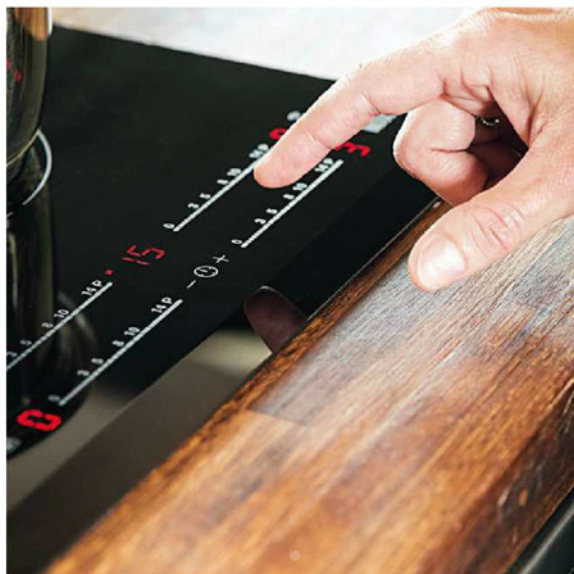
Měřili jsme spotřebu energie v provozu i v režimu stand-by.

Bezpečnost

Měřili jsme teplotu mezi plotýnkami, zbytkové teplo po vypnutí indukce a také rychlost chlazení varné desky na 60 °C. Mezi další bezpečnostní testy patřila zkouška reakce plotýnky na sundání hrnce, na přetečení vroucí vody a také na umístění prázdného hrnce.

Hlučnost

Hlučnost varné desky v provozu posuzovali subjektivním hodnocením tři osoby.

Test Indukční varné desky s flexi zónou

indukční varné desky s flexi zónou

	Bosch PVS 645FB1E	Siemens ED645FSB1E	Electrolux EHI 6540FHK	Ikea Otrölg	Amica IN 6144 IWSTK	Candy CFA 62	Beko HII 64505 FHT
průměrná cena (Kč)	13 970	14 280	11 900	9900	10 600	13 710	12 990
celkové hodnocení	dobře 77 %	dobře 73 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 62 %
funkce	dobře 68 %	dobře 65 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 54 %
ohřev vody	+	+	+	O	+	O	+
kontrola teploty ¹⁾	++	++	—	+	O	+	O
palačinkový test	+	+	+	O	+	+	+
tepelná distribuce flexi zóny	—	—	—	—	—	—	—
obsluha	velmi dobře 88 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %	dobře 72 %
návod k použití	+	O	+	+	O	—	O
ovládání plotýnek	++	++	++	++	++	++	+
ovládání přidavných funkcí ²⁾	++	++	++	+	+	+	O
současné použití všech plotýnek	++	++	++	++	++	+	+
čistění	++	++	++	++	++	++	++
spotřeba elektrické energie	velmi dobře 81 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 59 %	dobře 68 %	dobře 62 %	dobře 60 %	uspokojivě 58 %
v provozu / stand-by	++ / +	++ / +	+ / —	+ / O	+ / —	+ / —	+ / —
hlučnost	dobře 62 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %
bezpečnost	dobře 73 %	dobře 68 %	dobře 65 %	dobře 74 %	dobře 77 %	dobře 68 %	dobře 71 %
teplotní bezpečnost	+	+	O	+	++	+	+
další testy ³⁾	+	+	+	+	+	+	+
technické údaje / výbava							
příkon (kW)	6,9	6,9	7,4	7,2	7,4	7,2	7,2
rozměry: v x š x h (cm)	6 x 58 x 51,5	5,5 x 58,5 x 51,5	5,5 x 59 x 52	5,5 x 58 x 51	6,5 x 57,5 x 52	6 x 59 x 52	6,5 x 58 x 51
počet plotýnek	4	4	4	4	4	4	4
počet flexi zón	1	1	1	1	2	1	1
umístění flexi zón	nalevo	nalevo	nalevo	nalevo	nalevo i napravo	nalevo	nalevo
počet stupňů	17	17	14	9	9	15	19
automatická detekce hrnce	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ukazatel zbytkového tepla	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
automatický vypínač	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
rychlý start	✓	✓	✓	X	✓	X	✓
časovač	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
dětský zámek	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ochrana proti přehřátí	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

klíč:

++	+	O	—	—
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

¹⁾ V hrnci s trochou oleje jsme v souladu s normou hodnotili schopnost kontrolovat teplotu připravovaného pokrmu.

²⁾ například časovač nebo rychlý start

³⁾ Sledovali jsme reakci zapnuté plotýnky na sundání hrnce, přetečení vroucí vody a umístění prázdného hrnce na plotýnku.

Gorenje IS 656 SC	Mora VDI 645 FF	Whirlpool ACM 918 BA
12 580	9880	12 450
dobře 62 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 44 %
uspokojivě 49 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 54 %
o	o	+
+	+	+
o	o	o
---	---	---
dobře 76 %	dobře 65 %	uspokojivě 54 %
+	+	---
+	+	o
+	o	o
++	+	o
++	++	++
uspokojivě 58 %	dobře 65 %	dobře 68 %
+ / -	+ / -	+ / o
uspokojivě 50 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 50 %
dobře 71 %	dobře 61 %	dostatečně 37 %
+	o	+
+	+	---

7,2	7,1	7,2
6 x 59,5 x 51	6 x 60 x 51	6 x 58 x 51
4	4	4
2	1	1
nalevo i napravo	nalevo	napravo
9	9	9
✓	✓	✓
✓	✓	✓
✓	✓	✓
x	x	x
✓	✓	✓
✓	✓	✓
✓	✓	✓

- vítěztestu
- výhodný nákup

Test kontroly teploty jsme prováděli v hrnci s malým množstvím oleje.

Ukázka testu ohřevu vody.

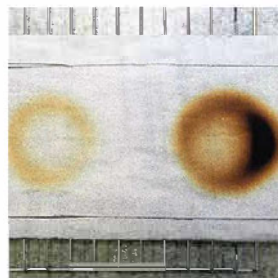
Co je flexi zóna?

Zatímco u plynových nebo klasických elektrických sporáků je počet plotýnek a tedy i použitelných nádob daný, na indukční varné desce vybavené flexi zónou můžete vařit i jinde. Sloužit by k tomu měla takzvaná flexibilní (zkráceně flexi) zóna. Ta umožňuje využít i prostor mezi plotýnkami a použití několika malých kusů nádobí nebo jednoho velkého hrnce či pekáče. Zkoušky ale ukázaly, že v tomto směru mají testované indukční varné desky rezervy.

známkami. Nejtišším modelem je Bosch PVS 645FB1E, který dostal za hlučnost jako jediný dobré hodnocení. Naopak nejvíce hluku z testovaných výrobků nadělá Mora VDI 645 FF.

Potopa na plotně?

Protože indukční desky pracují s velmi vysokými teplotami, nevynechali jsme v testu ani zkoušky bezpečnosti.

Ukázka nerovnoměrné distribuce tepla u jedné z testovaných flexi zón.

Nerovnoměrně opečené palačinky od výrobku Gorenje IS 656 SC.

Indukční deska Siemens ED645FSB1E opekla palačinky rovnoměrně.

Kromě měření samotné teploty jsme modely podrobili i dalším prověrkám. Sledovali jsme například, co se stane, když na plotýnku postavíte prázdný hrnec nebo když dojde k přetečení vroucí vody. Jediným propadlíkem byl v tomto směru Whirlpool ACM 918 BA, jehož plotýnka se jako jediná z testovaných po přetečení vody nevypnula a ovládací panel stále pracoval. Pokud by tedy uživatel chtěl tuto plotnu okamžitě vypnout, mohl by si popálit prsty. Ostatní výrobky si v bezpečnostních testech vedly dobře. ✗

Test Přenosné bezdrátové reproduktory

Rádi posloucháte hudbu kdykoliv, kdekoliv? Pak právě vám může přijít vhod přenosný bezdrátový reproduktor. Jaký zvolit, abyste místo příjemného poslechu spíše netrpěli? V obchodech jsme vybrali celkem 38 modelů a otestovali kvalitu jejich zvukové reprodukce, výdrž baterie či snadnost obsluhy. Rozdílů zejména v kvalitě zvuku a provozní době jsou velké, stejně jako v pořizovacích cenách. Nabízíme vám stručný přehled výsledků, detailnější hodnocení pak najdete na našem webu.

Ne(s)vázaný poslech

Ať už hodně cestujete, setkáváte se s přáteli pod otevřeným nebem nebo si jen chcete užít své oblíbené skladby na zahradě, malé baterii napájené reprodučky vám umožní poslouchat hudbu prakticky kdekoliv. Poslouží i jako cestovní externí reproduktory k tabletu nebo notebooku, jejichž zvuk obvykle nepatří k nejlepším. Díky malým rozměrům se snadno přenášejí, často se bez problému vejdou do batohu a některé i do kapsy.

Přenosné reproduktory se ke zdroji zvuku připojují zpravidla přes bezdrátové rozhraní bluetooth, které nabízí dosah obvykle okolo deseti metrů. Naprostá většina modelů pak kromě přenosu vzduchem umožňuje připojit

k přehrávači také pomocí kabelu s klasickou sluchátkovou 35mm koncovkou.

Zvuk od desíti k pěti

Praktické rozměry a snadná přenositelnost bohužel nejsou zadarmo. Podepisují se jednak na ceně a také na kvalitě zvuku, kterému chybí síla srovnatelná s většími domácími zvukovými systémy. Mnoho modelů svou reprodukci neuchvátí, zvuk některých je pak vyloženě trisní. Ovšem najdou se i takové, které na svou velikost hrají překvapivě dobře, vyvážené a detailně a nemusí jim chybět ani celkem slušné basy. Nejvíce kvalitou zvuku přesvědčili JBL Pulse 2, Ultimate Ears Boom 2, Cambridge Audio G2 či Sony SRS-X11,

	cena (Kč)	celkové hodnocení	kvalita zvuku	obsluha	provozní doba	provozní doba (hod)	vybavenost	vodo- těsný	vodě- odolný
JBL Pulse 2	4990	velmi dobře (83 %)	++	++	++	15:04	+	x	✓
Ultimate Ears Boom 2	4410	velmi dobře (82 %)	++	++	++	19:00	+	✓	✓
Cambridge Audio G2	3590	dobře (79 %)	++	+	++	14:24	o	x	x
Sony SRS-X11	1720	dobře (79 %)	++	++	+	10:26	-	x	x
Bose SoundLink Mini II	5290	dobře (72 %)	+	++	o	8:21	-	x	x
Vifa Helsinki	10 890	dobře (72 %)	+	++	-	6:57	-	x	x
JBL Flip 3	2700	dobře (71 %)	+	++	+	11:21	+	x	✓
Bang & Olufsen BeoPlay A2	10 810	dobře (68 %)	+	+	-	8:24	o	x	x
JBL Charge 3	4400	dobře (68 %)	+	+	++	32:32	++	✓	✓
Sony SRS-HG1	6090	dobře (66 %)	o	++	++	18:39	+	x	x
Cambridge Audio G5	8490	dobře (63 %)	+	+	+	10:58	o	x	x
LG PH4	2480	dobře (63 %)	+	+	-	6:04	+	x	✓
Sony SRS-XB3	3900	dobře (63 %)	o	++	++	32:15	++	x	✓
Bang & Olufsen BeoPlay A1	6810	dobře (62 %)	o	++	+	11:49	+	x	✓
Ultimate Ears Roll 2	2700	dobře (62 %)	o	++	o	9:49	++	✓	✓
Philips BT110	1040	dobře (61 %)	o	++	o	7:36	+	x	✓
JBL Clip 2	1400	uspokojivě (59 %)	o	++	++	16:04	+	✓	✓
Bowers Wilkins T7	9890	uspokojivě (57 %)	o	o	++	16:40	-	x	x
beats by Dr. Dre Pill+	5810	uspokojivě (56 %)	o	++	o	7:57	+	x	✓
JBL Go	850	uspokojivě (56 %)	o	++	-	6:30	-	x	x
LG NP7550	3650	uspokojivě (56 %)	o	+	o	8:25	-	x	x
Sony SRS-XB2	2390	uspokojivě (56 %)	o	++	++	15:15	+	x	✓
Audio Pro Addon T3	6990	uspokojivě (55 %)	o	++	++	24:36	o	x	x
Jam Replay	790	uspokojivě (55 %)	o	++	-	6:21	-	x	x
Bang & Olufsen Beolit 15	10 950	uspokojivě (54 %)	o	+	+	11:26	o	x	x
Cambridge Audio Yoyo S	4990	uspokojivě (52 %)	o	+	o	9:55	o	x	x
JBL Xtreme	6600	uspokojivě (52 %)	o	+	++	14:30	+	x	✓
Kitsound Hive	1330	uspokojivě (52 %)	o	+	o	9:20	-	x	x
Ultimate Ears Megaboom	6440	uspokojivě (51 %)	o	o	++	37:39	+	✓	✓
Cambridge Audio Yoyo M	9990	uspokojivě (50 %)	o	o	++	22:21	o	x	x
JBL Charge 2+	3500	uspokojivě (50 %)	-	+	+	12:25	+	x	✓
Kitsound Boombarr 2	2450	uspokojivě (50 %)	-	+	++	31:24	-	x	x
Jam Heavy Metal	2690	uspokojivě (48 %)	o	o	o	7:58	-	x	x
Skullcandy Barricade Mini	1020	uspokojivě (46 %)	o	o	o	8:28	+	x	✓
LG NP8350	4800	uspokojivě (45 %)	o	+	--	4:12	o	x	x
Panasonic SC-ALL05EG	6290	uspokojivě (43 %)	-	+	-	7:06	+	✓	✓
Skullcandy Barricade XL	2000	uspokojivě (43 %)	-	o	o	8:37	++	✓	✓
LG PH2	1300	uspokojivě (40 %)	-	+	--	4:28	+	x	✓

následují modely Vifa Helsinki, Bose SoundLink Mini Bluetooth Speaker II, Bang & Olufsen BeoPlay A2 a JBL Flip 3.

Čím déle, tím lépe

Vedle kvality reprodukce je stejně důležitá rovněž výdrž baterie. U většiny testovaných modelů můžete očekávat od přijatelných osmi do solidních 15 hodin poslechu při běžné hlasitosti. Našli se však i propadlci, kteří nevydrží ani pět hodin a na druhé straně vytrvalci s provozní dobou více než 30 hodin. Konkrétní změřené časy najdete v tabulce.

Za zmínku stojí praktická schopnost některých reproduktorů dobíjet ze své baterie jiná zařízení přes USB. Řeč

je například o modelech Cambridge Audio, Bang & Olufsen BeoPlay A2 a Beolit 15, JBL Charge 3 a 2+, Sony SRS-HG1 a SRS-XB3, mezi něž umístitelnými se však najdou i dalších (podrobnější specifikace všech modelů najdete na www.dtest.cz/reproduktory).

Do deště i k bazénu

Jednotlivé reproduktory se konstrukčně neliší jen tvarem a velikostí, ale také mírou odolnosti vůči vodě. Vodotěsné modely vydrží kromě polí či deště i ponoření; zpravidla mají krytí IPX7 - to znamená schopnost přežít půl hodiny v hloubce jednoho metru. V balení s Ultimate Ears Roll 2 dokonce

najdete nafukovací plovoucí polštářek, na kterém můžete reproduktor umístit přímo na vodní hladinu.

Kromě plně vodotěsných přístrojů pak najdeme také řadu pouze voděodolných. Snesou pocákání, políť či pobyt na dešti, ovšem pád do vody už by se jim tolik nelíbilo. I tak však nabízejí širší a bezstarostnější použití ve venkovním prostředí než modely bez jakéhokoliv deklarovaného krytí. **x**

1

Detailnější výsledky a podrobný postup testu bezdrátových reproduktorů najdete na www.dtest.cz/reproduktory.

© Pamela J. McDaniel / iStock

Tyčinkou ku zdraví?

Proteinové tyčinky se mohou tvářit jako výrobky, které by ve „zdravém“ jídelníčku neměly chybět. Podívali jsme se proto, jak si porci zdraví představují jejich výrobci. Jednotní však příliš nejsou. Tyčinky jsou většinou plné cukru, případně náhradních sladidel nebo fruktózy a se zdravým stylem nemají mnoho společného.

Možná jste se s nimi v supermarketu nebo drogerii setkali, možná jste o nich ještě neslyšeli. Tyčinky s vysokým podílem bílkovin (proteinů) prodávají také specializované prodejny a fitness centra, hojnost jich naleznete v internetových obchodech. Nezasvěcení je na první pohled nemusí odlišit od mlsů tyčinek, které někdy vypadají podobně.

Na druhý pohled jsou ovšem rozdíly patrnější. Proteinové tyčinky se často pyšní nápisy jako „protein“ nebo „high protein“ i blyštivými obaly opatřenými dalšími názvy a informacemi, které mají ohromit, avšak spotřebitelé nejspíše mnoho neřeknou (Syntha-6, Matrix Pro 32, Combat Crunch). Jiné proteinové tyčinky zase obalem (i chutí) připomínají spíše cukrovinku. Tomu odpovídají i pojmenování jako například Low Carb Bar Chocolate Chip Cookie Dough, Chocolate-Lava nebo Protein Bar Double Chocolate

Chunk. Už na obalech se tak zrcadlí určitý rozpor mezi užitečným (proteinem) a nezdravým (přiliš sladkým).

Výrobci pojmají různé jak marketing proteinových tyčinek, tak jejich legislativní zařazení. Jedni je mají za běžnou potravinu, jiní za doplněk stravy, další je označují za potravinu pro zvláštní výživu. V neposlední řadě odlišně vnímají samotný obsah a kvalitu proteinu nebo použití sladidel. To byl důvod, proč jsme nakoupili 33 proteinových tyčinek (vybírali jsme převážně čokoládové nebo ořechové) – a zjišťovali, jak se od sebe představy výrobců liší.

Kde hledat bílkoviny?

Vezměme to popořádku. Proteiny neboli bílkoviny jsou makroživiny, které mají v organismu nezastupitelnou roli (více se o makroživinách dočtete na straně 53). Slouží ke stavbě a obnově pojivových tkání, buněčných

membrán a svalových buněk nebo plní další funkce, například transportní či regulační, kdy tělo využívá bílkoviny k výrobě hemoglobinu nebo enzymů. Bílkoviny se v hojné míře přirozeně nacházejí v maso živočišných, vejčích, mléčných produktech, ale i v luštěninách nebo obilovinách. Jejich výhoda spočívá v tom, že jsou syté, k zahánění hladu je tedy bílkovin potřeba obvykle méně než například sacharidů.

Nedostatek bílkovin v jídelníčku není v našich zeměpisných šířkách příliš častý, objevuje se s podvýživou a nedostatečným energetickým příjmem. Typické příznaky chybějícího proteinu nesou například chudé afixické děti s ochablým svalstvem a otoky vnitřních orgánů, které se projevují nafouklým břichem.

Potřebujeme zdroje bílkovin, nebo aminokyseliny?

Všechny bílkoviny jsou tvořeny kombinacemi 20 aminokyselin. Osm z nich – valin, leucin, izoleucin, fenylalanin, tryptofan, lysin, methionin a threonin – musí člověk přijímat v potravě. Ostatní aminokyseliny si lidské tělo dokáže vyrobit. Pro srovnání – pes potřebuje v krmivu přijímat deset nezbytných aminokyselin, kočka dokonce jedenáct.

„Je tedy logické, že pokud některé potraviny obsahují méně než těchto osm esenciálních aminokyselin, představují nekomplexní zdroje. Například v želatině zcela chybí tryptofan, rýže má málo lysinu a luštěninám s výjimkou sóji zase chybí methionin“, říká Ing. Ivan Mach, CSc., prezident Aliance výživových poradců.

Řešením je zdroje bílkovin kombinovat, aby člověk dodal organismu spektrum nezbytných aminokyselin v potřebné šíři a tělo prospívalo. Nedostatek bílkovin se sice okamžitě neprojevuje, v delším časovém horizontu však mohou přijít podrážděnost, úbytek svalů nebo oslabení imunity. Podle Ivana Macha lze esenciální aminokyseliny v kompletní sestavě najít například v sóje, ve směsi fazolí s rýží, tuňákově, lososovi, quinoe (merlíku čínském), ve sladkých bramborách nebo vlašských ořeších.

Kolik za den?

Denní příjem bílkovin je přibližně nerozdílnějších rad. Jako u velké části doporučení týkajících se jídla, ani v případě optimálních proteinových dávek se odborníci úplně neshodují.

Jedna skupina doporučuje plošně

konkrétní čísla odvislá od věku, pohlaví či váhy člověka. Sem patří instituce jako Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), který vidí jako optimální konzumovat 0,83 gramu bílkovin na jeden kilogram tělesné hmotnosti denně, nebo Americké ministerstvo zemědělství (USDA), jež používá pro ženy a muže tabulky a podle jejich věku určuje ideální dávkování. Jiní, kteří odvíjejí svá doporučení pro příjem bílkovin od zkonsumované energie, pro ně stanovují rozmezí od 10 až do 35 % z denního příjmu energie.

Druhá skupina odborníků doporučuje vypočítávat potřebu bílkovin z takzvané čisté tělesné hmoty, což je hmotnost člověka zmenšená o hmotnost tělesného tuku. Takový údaj nejlépe vypovídá o fyzické aktivitě každého člověka a může lépe ilustrovat jeho potřebu bílkovin.

Bílkoviny, téma sportovců

Celkem jednoznačná shoda panuje například doporučeními v tom, že existují skupiny lidí, které potřebují podíl bílkovin ve stravě vyšší než běžná populace. Mezi ně patří ti, již se snaží hubnout. Zvýšením denního podílu proteinu, který přináší pocit uspokojení a sytosti dříve než tuky nebo cukry, dochází přirozeně k tomu, že tloušťící začnou v tomto režimu jíst méně.

Více bílkovin prospívá i lidem s vysokým krevním cukrem a metabolickými problémy.

Další skupinou, které svědčí vyšší dávka, jsou senioři a chronicky nemocní. Takoví lidé často trpí úbytkem svalové hmoty a stravování s vyšším podílem kvalitního proteinu je může ochránit před prohlubováním tohoto problému.

Protože mají bílkoviny údajně stabilizační efekt na krevní cukr a lidé sužovaní velkým stresem mohou trpět jeho nerovnováhou, mělo by se s vyššími dávkami počítat i u nich.

Možná nejevidnější skupinou v souvislosti s bílkovinami jsou sportovci. Zejména ti, kteří své tělo významně zatěžují, je potřebují ke stavbě a obnově svalů, proto si na jejich příslušnost často dávají pozor. Jde zvláště o vytrvalostní a silové sportovce, případně sportující adolescenty ve věku.

Většinu ostatních však k pokrytí bílkovinných potřeb stačí běžný jídelníček. Někteří sportovci ovšem nechtějí spoléhat na přirozené zdroje a sahají

po rychlejších řešeních. Jedním z takových jsou i proteinové tyčinky.

Naděje v šustivém obalu

Mohou vysoco průmyslově zpracované výrobky, které slibují velkou dávku proteinu, nahradit běžné jídlo? Jaké jsou jejich přednosti, proč bychom si je měli kupovat? Pomohou někomu k něčemu? Co se v nich ukrývá a čím je to vykoupeno? Bílkoviny z jakých zdrojů obsahují?

Zvědavost nám nedala spát ani tentokrát, proto jsme se podívali, jaké odpovědi přinese analýza obalů proteinových tyčinek. Vybrali jsme několik hodnotících kritérií a podle nich výrobky porovnali mezi sebou.

„Kvalitní proteinové tyčinky by měly spotřebitelům poskytnout pestrý výběr bílkovin z různých zdrojů, komplexní sacharidy a kvalitní přírodní tuky. Nejčastěji se však setkávám s tím, že hlavním kritériem výběru bývá příchut a hned na dalším místě je cena, ale jen málokdy to bývá složení“, popisuje své zkušenosti Ivan Mach.

Tyčinka nebývá stogramová

Protein je hlavním důvodem, proč si proteinové tyčinky zákazníci kupují. Obsah a kvalita proteinu neboli bílkovin

t tip dTestu

Proteinové tyčinky patří mezi vysoco průmyslově zpracované výrobky, jejichž dlouhodobou konzumaci nelze v rámci zdravého životního stylu doporučit. Často obsahují vysoké dávky cukru nebo umělá sladidla, nefidzka se s v nich vyskytují nevhodné tuky a přídavné látky. Mnohdy jde spíše o cukrovinku než o stravu vhodnou pro sportovce i nesportovce. I přesto mezi nimi najdete rozdíly. Použití surovin u některých z nich jsou z pohledu zdraví poněkud rozpačité. Sem patří například částečně ztužené tuky, přídavná fruktóza, konzervanty a další přídavné látky. Pokud však není zbytek, mohou proteinové tyčinky posloužit pro rychlé zahánění hladu. Levnějším zdrojem bílkovin, navíc s minerálními látkami, však vždy budou přirozené potraviny jako například tvaroh, maso, vejce či luštěniny.

proto hrály největší roli i v našem srovnání. Tyčinky, které jsme do přehledu vybrali, obsahovaly až na výjimky od 20 do 50 gramů bílkovin ve 100 gramech. Padesátiprocentní podíl měly dva výrobky – Das gesunde Plus Sportness Eiweiss 50 % z drogerie dm a Power System Protein Big Block Double Chocolate. Ze všech nejméně měl dm/Das gesunde Plus Molke-Riegel (16 %).

Stogramových tyčinek je ovšem pomálu (narazili jsme pouze na jednu), proto jsme vzali v úvahu také skutečnost, kolika gramy jedna tyčinka reálně přispěje strážníkovi do jeho denního úhrnu bílkovin. I z tohoto pohledu nabízí nejvíce výše zmínovaná Power System Protein Big Block Double Chocolate, ve které je podle obalu 50 gramů bílkovin.

Kde najít pestrou paletu?

Kvantita však není všechno. Jak jsme již zmínováli, existují určité aminokyseliny, které člověk musí svému tělu dodávat ve stravě. Proto jsme sledovali šíři bílkovinných zdrojů, tedy kolik různých typů bílkovin (a aminokyselin) se ve výrobku nachází. „Čím pestřejší je jejich nabídka, tím je biologická hodnota jejich denní dávky vyšší,“ doplňuje Ivan Mach.

Narazili jsme celkem na devět různých zdrojů, které výrobci na obalech uvádějí: mléko, sýrovátka, sója, kolagen (želatina), hrách, rýže, obiloviny, vejce a přidané větvené aminokyseliny BCAA. Nejvíce jsme jich napačítali v jednom výrobku šest – šlo o tyčinku Finish First BSN Synthla 6 Edge. Většina ostatních výrobků v našem srovnání sáhla po dvou až čtyřech různých zdrojích. Na bílkoviny jediného původu jsme narazili u tyčinek Bombus a Chimpanzee, které vsadily na rýži, nebo Victory Endurance, jež načerpala bílkoviny pouze z mléka.

Vstřebatelnost nebo biologická dostupnost je dalším znakem kvality bílkovin. Z tohoto pohledu jsou příznivější i dražší surovinou takové, které už jsou „předřázené“, tudíž snadno vstřebatelné. Takového stavu se dosahuje chemicko-fyzikálními procesy, při kterých vznikají izoláty a hydrolyzáty bílkovin. Nejčastěji se lze setkat se sýrovátkovými, sójovými nebo mléčnými. Použití izolátů či hydrolyzátů tyčinky v našem řazení zvýhodňovalo.

Celkové výsledky z hodnocení bílkovin nejlépe produkt Power System Protein Big Block Double Chocolate, který nabízí jak velkou koncentraci bílkovin a jejich velké množství v jedné porci, tak jejich relativně dobrou kvalitu. Špatně si ale v tomto ohledu nevedl ani druhý, již dříve zmínovaný (a zhruba o polovinu levnější) dm/Das gesunde Plus Sportness Eiweiss 50 %, kterému v souboji o bílkovinnou prvenství přitížila skutečnost, že je jeho hmotnost poloviční.

Co je sladké, to chutná

Tyčinku však tvoří i další složky.

Z makroživin obsahují často ještě tuky a sacharidy spolu s přídatnými látkami. I k těm jsme přihlíželi.

Zajímali jsme se o množství cukru, které můžeme z jedné tyčinky do těla načerpat. Čím více ho obal uváděl, tím níže si výrobek v našich očích stál. Cukry jako mono- a disacharidy představují zdroj rychlé energie potřebné před fyzickou zátěží. V období mimo trénink se doporučuje přijímat minimum rychlých sacharidů, aby vyloženého inzulinu, který podporuje ukládání tuků, bylo v krvi minimum,“ potvrzuje Ivan Mach. Jak je vidět z tabulky, existují i takové, kde cukr tvoří třetinu výrobku (dm/Das gesunde Plus Molke-Riegel, Aminostar Protein Star, Delicious Protein Bar Chocolate).

Údaj o cukru mezi nutričními hodnotami může zahrnovat jak přirozené se vyskytující cukr v surovinách (například v sušeném ovoci), tak cukr, který výrobce do tyčinky připsal proto, aby byla chutnější. Cukr uvedený v seznamu použitých ingrediencí jsme také považovali za přitěžující okolnost. Uváděla jej zhruba polovina výrobků.

Osm tyčinek uvnitř skrývalo podle slov na etiketě přidanou fruktózu či fruktózový sirup. Fruktóza však není nic, co by člověk hledající zdravý životní styl toužil konzumovat. Fruktóza v organismu nezvyšuje krevní cukr a nevyvolává inzulinovou odezvu, zato

podporuje chuť k jídlu. Ukládá se v játrech v podobě tuku a je jedním z hlavních podezřelých z rozvoje obezity a diabetu. Výzkumy na zvířatech ukazují, že fruktóza má vliv na zvyšování hladiny LDL a snižování HDL cholesterolu. U nás proto výrobky s přidanou fruktózou ztrácely body.

Leptší než cukr?

Způsob, jakým se lze teoreticky vypořádat s energetickou hodnotou cukru a neztratit na sladké chuti, představují náhradní sladidla spolu se zmenšením tyčinky. Při studování obalů jsme narazili zejména na alkoholické cukry, jakými jsou například xylitol, maltitol nebo sorbitol. Ty se mohou přirozeně vyskytovat například v ovoci. Ve výživové tabulce někdy bývají označovány jako „polyoly“. V organismu se skoro nevstřebávají a mohou způsobovat průjem, neboť na sebe v tlustém střevě vážou vodu. Fermentace alkoholických cukrů střevními bakteriemi může způsobovat plynatost a snižovat vstřebávání tuku.

Přítomnost alkoholických cukrů a steviolglykosidů jsme však nepovažovali za tak velký prohřešek jako například použití sukralózy, protože se s nimi můžeme setkat i v přírodě. Syntetický sukralózu, tedy náhradní sladidlo „bez kalorií“, uvádí 13 výrobků. Jde o schválené, povolené a bezpečné sladidlo, které nepůsobí projímavě. Některé průzkumy však naznačují, že požívání náhradních sladidel může být problematické. Rozpor mezi sladkou chutí a chybějícím příjmem energie totiž může vést ke snížení schopnosti organismu fyziologicky reagovat na sladké. Testování na hladověcích pak ukázalo, že organismus může mít tendenci „chybějící“ energii dohnat další potravou.

Bylo by však chybou spojovat vyšší energetickou hodnotu tyčinky pouze s cukrem. Jak můžete vidět z tabulky, množství energie ve 100 gramech každé z nich, až slazené sladidly, či cukry, je srovnatelné. V té nejkaloričtější (MaxSport) dokonce cukr vůbec nenajdeme. Za nižšími energetickými hodnotami v tyčinkách pak stojí hlavně skutečnost, že je výrobce naporcoval na menší kousky.

Hledejte kokosový tuk či máslo

Při výběru tyčinky dále není od věci zjišťovat, jaké obsahuje tuky. Ve většině vybraných jsme našli přidaný

Co jsou makroživiny?

Tři hlavní živiny, kterými zajišťujeme svému tělu energii pro fungování, jsou tuky, bílkoviny a sacharidy, kterým se někdy zjednodušeně, ale ne správně říká cukry (ve skutečnosti jsou cukry jen jejich specifickou součástí). Všechny dohromady nesou označení makroživiny nebo makronutrienty. Lidé, kteří bojují s obezitou, by měli přehodnotit jejich poměr ve stravě.

Bílkoviny

Jsou nezbytné pro stavbu, obnovu a opravu tkání i pro fungování organismu. Doporučení vylučují, kolik by jich člověk měl přijmout, se liší. Pohybují se mezi 0,5 až 2 gramy na kilogram čisté tělesné hmoty v závislosti na tom, o jak fyzicky aktivního jedince se jedná. Čistá tělesná hmota představuje hmotnost těla, od které se odečte hmotnost tuku. Průměrně aktivní člověk se však s počítáním bílkovin trápit nemusí, protože je v běžné stravě bohatě pokryje například z masa, vajec, mléčných výrobků, obilovin či luštěnin. Více se o bílkovinách dočtete v textu na straně 51.

Sacharidy

Jde o cukry nebo škroby, které tělu slouží jako palivo. V těle se přeměňují na glukózu, která se okamžitě nebo v krátké době spálí, případně uloží

na později v podobě tukových zásob. Pro fyzicky nepřítliho aktivního člověka, který snědenému palivu nenachází odbyt, není důvod přijímat hodně sacharidů. Zvláště vhodné je ignorovat cukrovinky, sirupy, průmyslově vyráběné snídaně cereálie a obilné kaše, pečivo z bílé mouky všeho druhu, knedlíky, těstoviny a slazené nápoje. Naopak zeleninu a ovoce omezovat kvůli obsaženým sacharidům netřeba. Nadbytek sacharidů ve stravě západního člověka a sedavý způsob života má za následek epidemii obezity, diabetu 2. typu a další choroby.

Tuky

Tuky poskytují tělu nejvíce energie. V jednom gramu tuku je jí ukryto více než v gramu bílkovin a sacharidů dohromady. Konzumace správných tuků pomáhá fungování celého těla. Tuky v jídle přinášejí pocit dlouhotrvajícího nasycení. Lze je rozdělit na tuhé, nasycené (sádlo, máslo, kokosový a palmový tuk) a tekuté, nenasyčené. Problém současné stravy běžného člověka je, že přijímá nadbytek olejů s prozánětlivými nenasyčenými mastnými kyselinami omega-6 (slunečnicový, řepkový olej), zatímco těch s omega-3 (rybí tuk, lněný olej) se mu nedostává. Částečně ztuženým rostlinným tukům a transmastným kyselinám by se měl člověk usilující o zdraví vyhýbat.

do češtiny (Finish First BSN Syntha-6 Edge), rozpory mezi údaji na původním obalu a informacemi na české přelepce (Victory Endurance Recovery Bar 32% Whey Protein) či uvádění data minimální trvanlivosti v americkém formátu, tedy obráceně, což může mít zásadní vliv na časnou konzumaci. Více se o problematice označování dočtete v článku na našem webu. ✕

tuk, výjimku tvořily Extrifit Exxe, Iso Protein Bar a Bombus Raw Protein Bar. Za výhodu jsme považovali přidání kokosového tuku nebo másla, případně semen a ořechů u tyčinek, které se neprofilovaly jako ořechové. Kokosový tuk či máslo použili výrobci jen v osmi případech, 12 tyčinek počítalo s příspěvkem tuku ze semen či skořápkových plodů.

Ztrátu bodů naopak zaznamenali všichni, kteří použili částečně nebo plně ztužený tuk, přičemž více nám vadila první možnost. Stojí za tím dva důvody. Při výrobě částečně ztužených tuků mohou vznikat škodlivé transmastné kyseliny, a navíc snáz podléhají oxidaci, což má za následek vznik volných radikálů, které poškozují buňky.

Na svých přebalech zmiňují částečně ztužené tuky Max Sport Cookies & Cream a Delicious Protein Bar Chocolate. Další tři výrobky (Aminostar Protein Star, MaxiVita Protein Bar mandle a čokoláda a Nutrend Excellent 24% Protein Bar) pak použily tuk plně ztužený.

Ve všech případech, kdy výrobci sáhli po ztuženém tuku, šlo o tuk palmový. Ten je ovšem sám o sobě tuhý a jeho ztužování tak představuje jen těžko pochopitelné další průmyslové zpracování.

Velké obalové rezervy

Všechny informace, podle kterých jsme tyčinky srovnávali, jsou k dispozici každému spotřebiteli na obalech. Občas je však nutné mít dobrý zrak či znalosti cizího jazyka. Narazili jsme totiž na české přelepky a etikety, které svou podobou nejenže nevyhovovaly legislativním předpisům, protože neměly například zřetelně alergeny nebo nespecifikovaly použití rostlinný tuk, ale v některých případech dokonce tvrdily něco, co není pravda.

Příkladem může být tvrzení, že jde o zdravou svačinku. S přihlédnutím k obsaženým surovinám by se mělo se slovem „zdravý“ zacházet velmi obezřetně. Do zdravotních tvrzení navíc poměrně razantně zasahuje legislativa.

Mezi jiná pochybení jsme řadili například problematické umístění data minimální trvanlivosti na obalu tyčinky uvnitř krabičky (MaxxWin Protein Bar), neodpovídající překlad

Srovnání Proteinové tyčinky

Proteinové tyčinky

	BioTechUSA Zero Bar	Power System Protein Big Block Double Chocolate	All Stars Muscle Protein Bar	Weider Yippee! Chocolate- Lava	dm/ Das gesunde Plus Sportness Eiweiss 50%	Nutrend De Luxe Protein Bar 30%	Quest bar Protein Bar Double Chocolate Chunk
cena (Kč)	39	99	73	72	24,90	43	60
hmotnost (g)	50	100	80	70	45	60	60
cena za 100g (Kč)	78	99	91,30	103,90	55,30	71,70	100
pořadí	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
obsah a kvalita bílkovin							
obsah bílkovin (g/100g) / (g/kus)	45 / 22,5	50 / 50	37 / 29,6	37 / 25,9	50 / 22,5	30 / 17,9	33 / 20
mléko / kaseinový izolát	x / ✓	✓ / x	✓ / x	✓ / x	x / ✓	x / ✓	x / ✓
soja / sojový izolát	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / x
syrovátka / syrovátkový izolát	x / ✓	x / x	x / ✓	x / x	x / ✓	x / ✓	x / ✓
kolagen / vejce	x / ✓	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	x / x
obiloviny / hrách	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
rýže / BCAA ¹⁾	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
počet zdrojů bílkovin	4	3	4	3	4	4	2
sacharidy, cukr a sladidla							
obsah sacharidů (g/100g) / (g/kus)	12 / 6	24 / 24	33 / 26,4	33 / 23,1	23 / 10,4	32,8 / 19,7	38,3 / 23
obsah cukru (g/100g) / (g/kus)	0 / 0	2,3 / 2,3	24 / 19,2	2,7 / 1,9	0,9 / 0,4	5 / 3	0 / 0
přidaný cukr	x	x	✓	x	x	x	x
přidaná fruktóza	x	x	x	x	x	x	x
náhradní sladidla	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
obsah a kvalita tuku							
obsah tuku (g/100g) / (g/kus)	15 / 7,5	11 / 11	9,7 / 7,8	18 / 12,6	10,5 / 4,7	13,1 / 7,9	13,3 / 8
přidaný tuk	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
částečně / plně ztužený	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / ✓	x / x
kokosový tuk či máslo	✓	x	✓	✓	x	x	x
přidané ořechy a semena ²⁾	x	x	x	x	x	✓	✓
ostatní výživa							
obsah vlákniny / soli (g/100g)	12 / 0,7	neuv. / 0,4	neuv. / 0,25	neuv. / 0,7	neuv. / 0,8	12,8 / 0,6	21,6 / 0,7
projímadé účinky / počet alergenů	x / 3	✓ / 3	x / 2	✓ / 2	✓ / 2	✓ / 3	✓ / 2
přítomnost konzervantů / obilovin	✓ / x	x / ✓	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
energetická hodnota 100g / kus (kJ)	1575 / 788	1546 / 1546	1709 / 1367	1674 / 1172	1509 / 679	1509 / 901	1255 / 753
obal a označování							
výraznění alergenů	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
zavádějící tvrzení / jiná pochybení	x / x	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / x	✓ / ✓
datum minimální trvanlivosti	14/9/2017	1/8/2017	9/9/2017	1/9/2017	18/1/2018	9/2/2017	2/10/2016
výrobce/prodejce	BioTechUSA, Maďarsko	Well Plus Trade Vertriebs GmbH & Co. KG, Německo	All Stars Fitness Products GmbH, Německo	Fit-Pro Czech s.r.o., Praha	dm-drogerie markt s.r.o., České Budějovice	Nutrend D.S., a.s., Olomouc	Fit-Pro Czech s.r.o., Praha

vysvětlivky:

✓ ano x ne neuv. – neuvedeno

Pořadí výrobků jsme určili na základě deklarovaných údajů o množství a pestrosti obsažených bílkovin. Dále jsme zohlednili obsah cukru a použitá sladidla a obsah a kvalitu tuku.

Zohledňovali jsme i vybrané aspekty označení. Blíže informace naleznete v textu. Výrobky se shodným číslem pořadí jsou v tabulce umístěny podle abecedy.

Finish First BSN Syntha-6 Edge	Extrifit Exxe Iso Protein Bar 31%	Rossmann/ WellMix Sport Protein Riegel	Chimpanzee Organic Protein Bar Golden Banana	Big Bite Protein FCB Protein Pro Peanut Toffee	Power Bar 33% Protein Plus Chocolate Peanut	MaxSport Protein Kex Nuts	R-Bar Protein	Grenade Reload Protein Flapjack	Isostar High Protein Hazel Nut
46	59	17,90	49,90	51	70	29	79	40	29,90
66	65	35	45	45	90	40	60	70	35
69,70	90,80	51,10	110,90	113,30	77,80	72,50	131,70	57,10	85,40
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
30 / 19,8	31 / 20,2	33 / 11,6	31 / 14	37 / 16,7	34 / 30,6	33 / 13,2	33 / 20	27 / 18,6	25 / 8,8
✓ / x	x / ✓	✓ / x	x / x	✓ / x	x / ✓	x / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x
✓ / x	x / x	x / ✓	x / x	x / ✓	✓ / x	x / ✓	x / x	x / ✓	x / x
✓ / x	x / ✓	x / x	x / x	x / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	x / ✓	✓ / x
✓ / ✓	x / x	✓ / ✓	x / x	✓ / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x	x / ✓
✓ / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x
x / x	x / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
6	2	4	1	3	3	3	2	3	4
11 / 20,5	4,6 / 3	42 / 14,7	37 / 16,7	34 / 15,3	26 / 23,4	22 / 8,8	16,9 / 10,1	42,9 / 30	50 / 17,5
5,6 / 3,7	3,2 / 2	26 / 9,1	28 / 12,6	3,5 / 1,6	25 / 22,5	9,2 / 3,7	1,8 / 1	11,9 / 8,3	38 / 13,3
x	x	✓	x	x	✓	x	x	✓	✓
x	x	✓	x	x	✓	✓	x	✓	✓
✓	✓	x	x	✓	x	✓	✓	x	✓
14 / 9,2	8,8 / 5,7	10 / 3,5	8 / 3,6	17 / 7,65	14 / 12,6	33 / 13,2	14,8 / 8,9	19 / 13,3	10 / 3,5
✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
✓	x	x	✓	x	x	x	x	x	✓
✓	x	x	✓	x	x	x	✓	x	x
11 / 0,6	39 / 0,5	neuv. / 0,5	7,5 / 0,9	1,8 / 0,6	12 / 0,4	5,6 / 0,8	16,2 / 0,5	10,7 / 0,2	5,1 / 0,6
✓ / 3	x / 1	x / 3	x / 1	✓ / 3	x / 3	x / 3	x / 3	✓ / 4	x / 5
x / ✓	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / ✓	x / ✓
1477 / 975	1243 / 808	1631 / 571	1440 / 648	1642 / 739	1631 / 1468	2200 / 800	1463 / 878	1736 / 1215	1606 / 562
x	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓
✓ / ✓	✓ / x	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	✓ / x	x / x	✓ / x
1/5/2017	24/1/2018	11/1/2017	11/1/2018	10/1/2018	1/4/2017	9/11/2017	1/3/2017	20/6/2017	26/1/2018
BCN Inc., USA	Extrifit, s.r.o., Dolní Újezd	Rossmann, spol. s r.o., Praha	Monkey Bro- thers s.r.o., Svitavy	First Class Beverages of Sweden AB, Švédsko	PowerBar Europe GmbH, Německo	Max Sport, s.r.o., Slovensko	Reflex Nutrition Ltd., Velká Británie	Grenade Ltd., Velká Británie	Esatra- de, s.r.o., Praha 10

¹¹ Tzv. větvené esenciální aminokyseliny (valin, leucin, izoleucin), které jsou metabolizovány jinak než ostatní aminokyseliny.

¹² Týká se přidaných semen, ořechů či past z nich u výrobků, které v názvu nejsou označeny jako ořechové.

Srovnání Proteinové tyčinky

pokračování tabulky

	MaxSport Protein Cookies & Cream	Corny Protein Chocolate 30 % Magnesium	Muscle Pharm Combat Crunch Cookies' n' Cream	Aminostar Protein Star	Barebells Protein Bar caramel Cashew	OhYeah! Low Carb Bar Chocolate Chip Cookie Dough	MaxxWin Protein Bar MaxxWin
cena (Kč)	34	24,90	54	31	59	55	36
hmotnost (g)	60	35	63	65	55	60	50
cena za 100 g (Kč)	56,70	71,10	85,70	47,70	107,30	91,70	72
pořadí	18.	19.	20.	21.	22.	22.	23.
obsah a kvalita bílkovin							
obsah bílkovin (g/100g) / (g/kus)	26 / 15,6	30 / 10,5	31 / 19,5	19 / 12,5	36 / 20	22 / 13,2	30 / 15
mléko / kaseinový izolát	✓ / x	✓ / x	x / ✓	x / ✓	✓ / x	x / ✓	x / x
sója / sojový izolát	x / ✓	x / x	x / ✓	x / ✓	x / x	x / x	x / ✓
syrovátka / syrovátkový izolát	✓ / x	x / x	x / ✓	x / x	x / x	x / ✓	✓ / x
kolagen / vejce	x / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x
obiloviny / hrách	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x
rýže / BCAA ¹⁾	x / x	x / x	x / x	x / ✓	x / x	x / x	x / x
počet zdrojů bílkovin	3	3	3	3	2	2	2
sacharidy, cukr a sladidla							
obsah sacharidů (g/100g) / (g/kus)	37,4 / 22,4	31 / 10,9	44,4 / 28	52,2 / 34	26 / 14	23 / 13,8	46 / 23
obsah cukru (g/100g) / (g/kus)	22 / 13,2	20,2 / 7	7,9 / 5	34,2 / 22,2	3,2 / 1,7	1 / 0,6	26 / 13
přidaný cukr	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓
přidaná fruktóza	x	x	x	x	x	x	x
náhradní sladidla	x	x	✓	x	✓	✓	x
obsah a kvalita tuku							
obsah tuku (g/100g) / (g/kus)	15 / 9	28,6 / 10	11,1 / 7	15,4 / 10	15 / 8,3	7 / 4,2	14 / 7
přidaný tuk	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
částečně / plně ztužený	✓ / ✓	x / x	x / x	x / ✓	x / x	x / x	x / x
kokosový tuk či máslo	x	✓	x	x	x	x	x
přidané ořechy a semena ²⁾	x	✓	✓	x	✓	✓	x
ostatní výživa							
obsah vlákniny / soli (g/100g)	8,8 / 0,1	neuv. / 0,5	19 / 1,8	3,4 / 0,1	7,9 / 0,2	10 / 0,3	9 / 0,3
prolínávací účinky / počet alergenů	x / 2	x / 3	x / 3	x / 5	✓ / 3	✓ / 3	x / 2
přítomnost konzervantu / obilovin	x / x	x / ✓	x / ✓	x / x	x / x	x / x	x / x
energetická hodnota 100 g / kus (kJ)	1677 / 1006	2126 / 744	1392 / 877	1809 / 1176	1518 / 835	1470 / 882	1882 / 941
obal a označování							
výraznění alergenů	✓	✓	x	✓	✓	x	✓
zavádějící tvrzení / jiná pochybení	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	✓ / x	✓ / ✓	x / ✓
datum minimální trvanlivosti	29/7/2017	16/1/2018	1/6/2018	2/6/2018	14/12/2017	17/7/2017	5/9/2017
výrobce/prodejce	Max Sport s.r.o., Slovensko	Schwartauer Werke, Německo	MusclePharm Corp., USA	Aminostar Nutrition s.r.o., Praha	Barebells Functional Foods AB, Švédsko	Fit-power s.r.o., Praha	Revi plus s.r.o., Litoměřice

vysvětlivky:

✓ ano x ne nev. – neuvedeno

Pořadí výrobků jsme určili na základě deklarovaných údajů o množství a pestrosti obsažených bílkovin. Dále jsme zohlednili obsah cukru a použitá sladidla a obsah a kvalitu tuku.

Zohledňovali jsme i vybrané aspekty označení. Blíže informace naleznete v textu. Výrobky se shodným číslem pořadí jsou v tabulce umístěny podle abecedy.

Rupa Recharge Proteinová tyčinka	Nutrend Excelent 24% Protein Bar	Prom-In Pure Bar Rich Cocoa	Delicious Protein Bar Chocolate	dm/ Das gesunde Plus Molke-Riegel	Olimp Matrix Pro 32 High Protein Meal Replacement	Maxi Vita Protein Bar mandle a čokoláda	Bombus Raw Protein Peanut butter	Victory Endurance Recovery Bar 32% Whey Protein
30	27,90	49	29	17,90	49	29,90	29	34
50	40	65	55	35	80	40	50	35
60	69,80	75,40	52,70	51,10	61,30	74,80	58	97,10
23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
30 / 15	24 / 9,6	31 / 20,2	25 / 13,8	16 / 5,6	31 / 25	20 / 8	21 / 10,3	32 / 11,2
x / x	x / x	✓ / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x
x / ✓	x / ✓	x / x	✓ / x	x / ✓	✓ / x	x / ✓	x / x	x / x
✓ / x	✓ / x	✓ / x	x / ✓	✓ / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x
x / x	x / x	x / x	✓ / x	x / x	✓ / x	x / x	x / x	x / x
x / x	x / x	x / x	x / x	x / ✓	✓ / x	x / x	x / x	x / x
x / x	x / ✓	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x	x / x
2	3	2	3	4	4	2	1	1
46 / 23	40,7 / 16,3	26 / 16,9	45 / 24,8	50 / 17,5	24,6 / 19,7	48 / 19,2	42,5 / 21,3	37,1 / 13
26 / 13	27,6 / 11	4,8 / 3,1	32 / 17,6	37 / 13	2,2 / 1,8	15 / 6	31,6 / 15,8	22,7 / 8
✓	✓	x	✓	✓	x	✓	x	x
x	x	x	✓	✓	✓	x	x	✓
x	x	✓	x	x	✓	✓	x	✓
14 / 7	19,4 / 7,8	16 / 10,4	18,5 / 10,2	14 / 4,9	10,1 / 8	15 / 6	18,6 / 9,3	26,5 / 9
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓
x / x	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	x / ✓	x / x	x / x
x	x	x	x	x	✓	x	x	x
x	✓	✓	x	x	x	x	x	x
9 / 0,3	2,6 / 0,1	neuv. / 2	2 / 0,4	8,4 / 0,5	2,7 / 0,6	7 / 0,5	6,6 / 0,2	1,07 / 0,5
x / 2	x / 4	x / 2	x / 2	x / 3	✓ / 3	✓ / 3	x / 1	✓ / 3
x / x	✓ / ✓	✓ / x	✓ / x	x / x	x / ✓	x / ✓	x / x	x / ✓
1882 / 947	1836 / 734	1615 / 1050	1856 / 1021	1709 / 598	1323 / 1058	1523 / 609	1700 / 850	2163 / 757
✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓
x / ✓	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	x / ✓
9/12/2017	25/1/2018	30/10/2017	2/8/2017	24/11/2017	24/10/2017	15/12/2017	10/11/2017	1/6/2017
Rupa, spol. s r.o., Praha	Nutrend D.S., a.s., Olomouc	Artifex Instant s.r.o., Toužim	Koliba Trade, s.r.o., Slovensko	dm-drogerie markt GmbH + Co. KG, Německo	Olimp Laboratories Sp. z o.o., Polsko	Vitar s.r.o., Zlín	Dmhermes Trade s.r.o., Krnov	Fit-Pro Czech s.r.o., Praha

¹¹ Tzv. větvené esenciální aminokyseliny (valín, leucin, izoleucin), které jsou metabolizovány jinak než ostatní aminokyseliny.

² Týká se přidaných semen, ořechů či past z nich u výrobků, které v názvu nejsou označeny jako ořechové.

Informační servis

Sjíždění řek a půjčovny lodí

Sjíždění řek u nás patří mezi oblíbené aktivity mnoha lidí všech věkových skupin. Červen je pro to, abyste vyrazili na vodu, ideální měsíc. Počasí už většinou dovoluje trávit dny (i noci) venku, ale řeky, kempy ani půjčovny lodí ještě nejsou zahřené tak, jak tomu bývá o prázdninách.

Ať už si vyberete romantickou Berounku, nebo divokou Ohří, nezapomeňte na základní pravidla bezpečného sjíždění řek, a pokud nevládníte loď a další vybavení, tak ani na včasnou rezervaci v půjčovně. Doba vhodného časového předstihu rezervace je v každé půjčovně jiná, nicméně v sezóně byste si měli loď a další vybavení rezervovat alespoň měsíc před termínem, kdy chcete vyplout. Orientační ceny půjčovného najdete v naší tabulce na protější straně.

Vodu na vodu

Opilí kanoisté, kteří o sobě hlasitým pokřikováním dávají vědět dávno předtím, než se vynoří zpoza zátočiny – to je obrazek, který na českých řekách vidáme poměrně často. Alkoholu holdující vodáci si ale neuvědomují, že ohrožují zdraví a lodi i život svůj i ostatních.

Na tom, že konzumace alkoholu je nejpalcivějším vodáckým problémem, se shodují i odborníci, jak si můžete přečíst i níže v naší anketě. Jestli tedy plánujete zabrat místo kormidelníka

nebo háčka, alkoholické nápoje raději nechte doma.

To však neplatí o jiných tekutinách. Lidé leckdy podcení vzdálenosti či naopak přecení své síly a na loď si vezmou jen velmi malé množství tekutin, nebo dokonce vůbec žádné. V takovém případě hrozí dehydratace organismu, a to jistě není stav, který by byl pro vodáka žádoucí. Zároveň to však zdaleka není jediné nebezpečí, které na vodáky číhá.

Anketa mezi odborníky

Jak se na vodě chovat co nejbezpečněji, co by vám nemělo chybět ve výbavě a jakých chyb se nejčastěji vodáci dopouštějí? Ptali jsme se odborníků z řad profesionálních vodáků a lektorů vodní turistiky.

Jaká jsou základní pravidla bezpečného sjíždění řek?

Mgr. Jiří Štátný, Ph.D., Brno: Jezdit pouze řeky odpovídající obtížnosti a za vhodných vodních stavů, jezdit přízpusobně aktuálním podmínkám – vesta, přilba, neopren nebo vodácké oblečení odpovídající teplotě vody, vhodné boty, záchranný pytlík, dostatek jídla a pití. Nepřečehovat svoje schopnosti, nesjíždět jezy či divoká místa, na kterých si lidé nejsou jisti, že je zvládnou, nejedít pod vlivem alkoholu. Před jízdou na řece se naučit pádlovat ve vodácké škole nebo mít

s sebou někoho zkušeného, kdo pozná, co je vhodné a co ne, připravit se na daný úsek přečtením kilometráže, zjistit si předpověď počasí.

Petr Ptáček, Náchod: Před vyplutím bych si měl zjistit aktuální vodní stavy, a pokud s vodou začínám, neměl bych vyplout za zvýšených průtoků. Na vodě bych pak měl jezdit se zkušenějšími, kteří mě naučí pádlovat a ovládat loď a zároveň poradí i s průjezdem náročných míst nebo na jezích. Jízda na řece vyžaduje specifické dovednosti, které se sám těžko naučím. A pamatujte na to, že alkohol není na řece nejlepší společník.

Mgr. Stanislav Hrdlička, Praha: Podrobně se seznámit s řekou, na kterou se chystám, stejně jako

s předpovědí počasí. Ovládat loď, aby jela tam, kam chce vodák, ne kam ho žene voda. Každý by měl zvládat plavání v tekoucí vodě s peřejemi. Nepřehlédnout úseky si vždy prohlédnout ze břehu, a když se na to vodáci necítí, měli by loď raději přenést. Při problémech pak zachraňovat lidi, ne materiál. Zachraňovat ale tak, abych neohrožil svůj život.

Pavel Šálek, Praha: Zvýšit splutí za zvýšeného stavu vody v řece, neboť obtížnost může být ve skutečnosti mnohem vyšší. Na vodu by se nemělo jezdit pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Před sjetím jezu anebo nebezpečných míst si napřed tato místa prohlédnout a v případě jakýchkoliv pochybností na ně nejedít. Pokud vodáci jedou ve skupině, měli by si

Ceny v půjčovnách lodí

	Berounka	Klokoč	Veronica	Tydra	Petr Putzer	Vydrýsek	Bisport	Kanak
	Berounka	Jizera	Lužnice	Morava	Ohře	Otava	Sázava	Vltava
kanoe pro 2 osoby / den (Kč)	200 ¹⁾	480 ¹⁾	250 ²⁾	320 ¹⁾	320 ¹⁾	380 ¹⁾	390 ¹⁾	250 ²⁾
kanoe pro 2 osoby / 2 dny (Kč)	400 ¹⁾	800 ¹⁾	280 ²⁾	540 ¹⁾	520 ¹⁾	550 ¹⁾	580 ¹⁾	500 ²⁾
kanoe pro 2 osoby / 3 dny (Kč)	600 ¹⁾	1200 ¹⁾	420 ²⁾	760 ¹⁾	690 ¹⁾	820 ¹⁾	870 ¹⁾	750 ²⁾
pádlo / den (Kč)	20	x	15	x	25	x	x	x
vesta / den (Kč)	20	x	15	x	25	x	x	10
barel nebo konev / den (Kč)	20	x	10	x	25	x	x	10

Řazení půjčoven je abecední podle řeky, na které jsou provozovány.

¹⁾ Pádlá, vesty a barel v ceně.

²⁾ Pádlá v ceně.

určit první loď, kterou nikdo nepředjíždí, a poslední, za kterou nesmí nikdo zůstat. V případě vzniku krizové situace ihned volat záchranáře. Zachraňovat s chladnou hlavou – skok pro zachraňovaného je krajní řešení a vodák při něm riskuje život.

Co by vodákům na lodi při sjíždění řeky nemělo chybět?

Mgr. Jiří Štátný, Ph.D., Brno: Loď zabezpečená proti potopení, pádlo, vesta, přilba, záchranný pytlík, vhodné oblečení a obutí, jídlo a pití na celý den (ne alkohol), náhradní oblečení ve vodotěsném obalu, informace o daném úseku, zkušenosti, pěkné počasí a dostatek vody.

Petr Ptáček, Náchod:

Kromě ochranných prostředků, kterými jsou například vodácké vesty a vhodná obuv, by vodáci neměli zapominat ani na házečí pytlíky. Je to záchranná pomůcka, která dokáže rychle vyřešit nebezpečnou situaci. Jedná se o plovoucí lano signální barvy smotané v pytlíku,

jež lze hodit tonoucím, a za které ho pak přitáhnete do bezpečí ke břehu. Důležité je ale předem si vše vyzkoušet. V reálné situaci není čas na chyby.

Mgr. Stanislav Hrdlička,

Praha: Vodácké oblečení, hlavně nepromokavá bunda, záchranná vesta a boty s pevnou podrážkou, které nejdou zout, aniž by se musela rozvázat tkanička či povolit zip, jinak vás prudký proud zuje sám. Lékařna s prostředky na ošetření krvácejících ran, házečka, tedy lano určené k záchrane plavajícího vodáka. Něco k pití; někdy se jízdá neočekávaně protáhne a žízeň je zlá věc. Náhradní pádlo, alespoň jedno pro skupinu lidí. Funkční mobil, kterým mohu v případě nouze zavolat pomoc.

Pavel Šálek, Praha: Doporučil bych se před vyjetím na vodu podívat na web www.nebezpecnejez.cz, kde jsou nebezpečné jezy popsány podle řek, nafočené a kde jsou také obecné informace o záchrane. Na vodu je třeba jet s čistotu

hlavou a s respektem. Řeku nemohu předstihnout anebo porazit, nesoupejím s ní. Ona mne toleruje.

Jakých nejčastějších chyb se vodáci dopouštějí?

Mgr. Jiří Štátný, Ph.D., Brno: Jezdí pod vlivem alkoholu, nejsou vybaveni bezpečnostními pomůckami – vesta, přilba, záchranný pytlík. Podceňují teplotu vody – zvláště na jaře má voda velmi nízkou teplotu, i když sluníčko pěkně hřeje. Pro zvrhnutí pak dojde velmi rychle k podchlazení. Dost často neumějí pádlovat ani se pohybovat na řece – neumějí číst vodu, přeceňují svoje schopnosti a většinou z neznalosti se pouštějí do míst, která jsou pro ně velmi nebezpečná.

Petr Ptáček, Náchod:

Obvykle to jsou malé zkušenosti s tekoucí řekou a s ovládnutím lodě. Ten, kdo umí loď dobře ovládat a umí „číst vodu“, se obvykle nedostává do nebezpečných situací. U začínajících vodáků se malé zkušenosti nejčastěji projeví na nebezpečných

jezech, kde neodhadnou sílu proudu a splouvají jezy, které by zkušený vodák oblohou obnášel. I zdánlivě nízké jezy mohou zabít.

Mgr. Stanislav Hrdlička,

Praha: Podcenění vodáckého terénu, nebo spíše přecenění svých schopností. Nedostatečná teoretická příprava. Na řekách jsou notoricky známá nebezpečná místa, přesto se v nich každý rok někdo utopí. Absence jakékoliv znalosti o sebezáchraně nebo záchrane druhého. Alkohol. Panika při řešení problémů.

Pavel Šálek, Praha:

Požití alkoholu, přecenění vlastních zkušeností a sil, neznalost pohybu ve vodě, na kterou jedu. Podcenění průtoku v řece, kdy třeba navýšení o pouhých 5 cm může znamenat, že se z relativně bezpečného jezu stane smrták. Podcenění významu plovací vesty a helmy, nedostatečné informace o řece, na kterou jedu. ✗

Finance

Cestovní pojištění – záruka klidu na cestách?

Sluneční paprsky za okny nenápadně naznačují příchod léta a s ním dobu dovolených. Na období odpočinku, relaxace a nových zážitků se těší snad každý z nás. I během těchto vyčerpávacích chvil však mohou nastat nena-dálé situace, které nám dovolenou znepríjemní či zkomplikují. Pokud ale milujete vůni dalek a své dny volna trávíte v zahraničí, je pro vás řešením cestovní pojištění. Víte, před následky jakých situací vás tento produkt ochrání, a kdy se naopak musíte spoolehnout sami na sebe?

Cestovní pojištění obvykle uznávají i nejzaprutější odpůrci pojistovacího byznysu, a to zejména kvůli krytí finančních následků zdravotních rizik, která jsou

základním pilířem zmíněného produktu. Takzvané pojištění léčebných výloh totiž de facto nahrazuje tu-zemské zdravotní pojištění, z něhož jsou nároky v plném rozsahu uplatnitelné pouze na „domácí půdě“.

Jsmo v Unii, ale...

Dodnes se najde značná část turistů, která při svých zahraničních toulkách spoléhá pouze na kartičku své zdravotní pojišťovny neboli Evropský průkaz zdravotního pojištění (EHIC). Název i hvězdný symbol Evropské unie možná evokují stejné podmínky po celém společenství, nenechte se však tímto zdáním zmást. Ačkoliv teorie praví, že členství v Unii zaručuje našim občanům při pobytu v jiné členské zemi právo na stejnou péči, jako mají tamní občané, praxe se od tohoto tvrzení

poněkud odchyluje. Prvním zásadním rozdílem je skutečnost, že úhrada nákladů probíhá pouze mezi institucemi, jež jsou financovány z veřejných zdrojů – což pro českého turistu znamená, že s modrou kartičkou v ruce se může nechat ošetřit jen ve veřejných zdravotnických zařízeních, a nikoliv v ordinacích privátních lékařů či soukromých nemocnicích. Druhé omezení je finanční povahy a vztahuje se na limit proplácené částky. České zdravotní pojišťovny totiž hradí náklady na ošetření pouze do takové výše, kolik by totožná péče stála na území České republiky. V případech prokázané skutečně neodkladné péče sice bývají naše instituce benevolentnější a proplácejí celou výši účtované částky, spoléhat se na jejich dobrou vůli ovšem nemůžeme.

V čem tkví další nevýhody krytí zdravotní péče pouze z prostředků veřejného zdravotního pojištění? Imenujeme například spoluúčast pacientů řídící se pravidly dané země či absenci úhrady nákladů na transport zpět do vlasti. Zapomenout můžete také na jakékoliv asistenční služby, které v mnoha případech poskytují včasnou a významnou pomoc.

Na pojištění nešetřete

O významu cestovního pojištění, především pak o jeho základní složce léčebných výloh, tedy není pochyb. Podle jakých kritérií si však vybrat tu nejvhodnější nabídku? Váš pohled by rozhodně neměl spočinout pouze na ceně za pojistnou službu, ale zejména na rozsahu krytí (co všechno je z pojištění hrazeno) a pojistných limitech (maximální

Cestovní pojištění

Na modelovém příkladu porovnáváme ceny cestovního pojištění u deseti vybraných pojišťoven. Pojištěným je dospělá osoba (běžný turista) ve věku 35 let, která vycestuje na týdenní dovolenou (v hodnotě 25 000 Kč) do dvou různých destinací. Varianta cestovního pojištění je rozšířená – tzn. balíček pěti základních složek pojistného krytí.

pojišťovna	název produktu	pojistné limity			
		pojištění léčebných výloh	úrazové pojištění (trvalé následky / smrt úrazem)	pojištění zavazadel	pojištění odpovědnosti (zdraví / majetek)
Allianz pojišťovna	Optimal	neomezeně	400 000 Kč / 200 000 Kč	25 000 Kč	10 000 000 Kč / 5 000 000 Kč
AXA pojišťovna	Komfort	5 000 000 Kč	500 000 Kč / 250 000 Kč	20 000 Kč	1 000 000 Kč / 500 000 Kč
Česká podnikatelská pojišťovna	Komplet	2 500 000 Kč	200 000 Kč / 100 000 Kč	15 000 Kč	1 500 000 Kč / 300 000 Kč
Česká pojišťovna	Cestovní pojištění	3 000 000 Kč	400 000 Kč / 200 000 Kč	20 000 Kč	3 000 000 Kč / 1 000 000 Kč
ČSOB Pojišťovna	Atlas	3 500 000 Kč	200 000 Kč / 100 000 Kč	20 000 Kč	2 000 000 Kč / 1 000 000 Kč
ERV Evropská pojišťovna	Sbaleno (K moři)	3 000 000 Kč	200 000 Kč / 100 000 Kč	15 000 Kč	1 000 000 Kč / 500 000 Kč
Generali Pojišťovna	Universal	3 000 000 Kč	500 000 Kč / 500 000 Kč	50 000 Kč	5 000 000 Kč / 3 000 000 Kč
Kooperativa pojišťovna	Kolumbus Klasik	5 000 000 Kč	200 000 Kč / 100 000 Kč	30 000 Kč	4 000 000 Kč (bez rozlišení)
Slavia pojišťovna	Svět / Evropa	3 500 000 Kč	nelze sjednat online	15 000 Kč	2 000 000 Kč / 500 000 Kč
UNIQA pojišťovna	Do zahraničí (K5)	5 000 000 Kč	300 000 Kč / 150 000 Kč	15 000 Kč	1 000 000 Kč (bez rozlišení)

Údaje jsou aktuální k datu 5. 5. 2017 a jsou čerpány z webových zdrojů pojišťoven. Rozsah pojistného krytí a další podrobnosti jednotlivých složek se liší v závislosti na pojistiteli, jejich přesné znění vždy naleznete v pojistných podmínkách příslušného produktu.

částky proplácené pojišťovnou). Právě limity bývají klíčovými faktorem určujícím kvalitu daného produktu, neboť není tajemstvím, že v zahraničí bývají ceny lékařského ošetření daleko vyšší než u nás. Jaké limity se dají označit za dostatečné? V první řadě záleží na aktivitách, které se chystáte za hranicemi provozovat. Jste-li náruživí vyznavači sportovních aktivit, vyplatí se limit navýšit, dále by se měl odvíjet také od cenové hladiny vaší zamýšlené destinace. Obecně se však dá říci, že u běžných turistů postačí pro evropské země limit kolem tří milionů korun, pro cesty do vzdálenějších destinací (především USA) se doporučení limitu léčebných výloh pohybuje v rozmezí pěti až sedmi milionů korun.

Pokud si takzvaně vytáhnete „černého Petra“ a v průběhu pobytu budete nuceni lékařskou pomoc skutečně vyhledat, může nastat

situace, že po vás bude tamější zdravotnické zařízení požadovat platbu v hotovosti i přesto, že je smluvním partnerem příslušné pojišťovny a vy máte řádně uzavřeno cestovní pojištění. Nelekejte se, pojišťovna vám takto vynaložené prostředky zpětně proplatí. Stačí si pouze všechny doklady pečlivě uschovat a po příjezdu domů pak jejich originály spolu s oznámením o pojištění události doručit příslušné pojišťovně.

All inclusive nejen na talíři

Kromě zdravotních potíží vás na dovolené mohou potkat i nepříjemná překvapení z jiného soudku, například navštíví-li vás hotelový pokoj zloději či se při dovádění v bazénu nešťastně stětnete s jinou osobou a způsobíte jí újmu na zdraví. Abyste nemuseli řešit ochranu před každou takovou situací jednotlivě, nabízejí pojišťovny takzvané

balíčky – tedy několik typů pojistného krytí v rámci jednoho produktu. Jaké složky tyto rozšířené varianty cestovního pojištění obsahují? Již zmíněné léčebné výlohy bývají doplněny o:

- úrazové pojištění,
- pojištění cestovních zavazadel,
- pojištění odpovědnosti za škodu a jinou újmu,
- pojištění storna zájezdu.

Z uvedených typů pojištění byste určitě neměli vynechat pojištění odpovědnosti, obzvláště pokud cestujete s dětmi nebo domácími mazlíčky. Krytí se vztahuje na újmy na zdraví i škody na majetku a u většiny pojišťoven z něj lze hradit i případnou náhradu ušlého zisku či snížení společenského uplatnění poškozené osoby. Neméně důležitou složkou je také pojištění zavazadel. To platí nejen v případě, že jsou poškozená, ztracená či zcela zničená, ale většinou z něj lze uhradit

Stále váháte, zda stojí za to vynaložit pár stokrát na cestovní pojištění? Pak se s námi podívejte na orientační ceny nejběžnějších zákroků a ošetření ve vybraných evropských destinacích:

- poranění mořským ježkem v Chorvatsku – 3500 korun,
- stěvné potíže v Egyptě – 5000 korun,
- den hospitalizace na JIP ve Francii – 110 000 korun,
- operace slepého střeva ve Španělsku – 135 000 korun,
- letecký transport s napačením na přístroje z Tuniska do ČR – 700 000 korun.

i škody na věcech osobní potřeby. U tohoto doplňku pouze mějte na paměti, že za škody způsobené během přepravy neodpovídá pojišťovna, ale samotný přepravce. Nejste-li 100% zdraví, zvážte byste měli i pojištění stornovacích poplatků. Trendem posledních let je rozšíření ochrany zrušení zájezdu z jiných než zdravotních důvodů – například kvůli významnější škodě na majetku či nečekané výpovědi ze zaměstnání. Naopak u nabízeného úrazového pojištění je dobré si uvědomit, zda stejná rizika nemáte pokryta již v rámci jiného produktu, typicky životního pojištění. Pokud tomu tak je, není nutné jej přidávat i do pojištění cestovního. Pro jistotu si však zkontrolujte územní platnost vašeho stávajícího pojistného produktu.

pojištění storna zájezdu	Evropa			svět		
	1 den	7 dní	celoroční (mimo storna)	1 den	7 dní	celoroční (mimo storna)
80 %	919 Kč	1103 Kč	5314 Kč	1103 Kč	1447 Kč	19 656 Kč
90 %	783 Kč	985 Kč	1616 Kč	801 Kč	1108 Kč	4064 Kč
80 %	266 Kč	418 Kč	3456 Kč	267 Kč	430 Kč	3681 Kč
nelze sjednat online	43 Kč	303 Kč	2093 Kč	63 Kč	441 Kč	3443 Kč
nelze sjednat online	31 Kč	214 Kč	11 077 Kč	51 Kč	359 Kč	18 571 Kč
80 %	1040 Kč	1170 Kč	10 120 Kč**	1180 Kč*	1380 Kč*	15 970 Kč**
nelze sjednat online	26 Kč	179 Kč	6966 Kč	39 Kč	268 Kč	11 046 Kč
80 %	711 Kč	927 Kč	1680 Kč	725 Kč	1028 Kč	2760 Kč
80 %	519 Kč	633 Kč	4750 Kč	455 Kč	635 Kč	9862 Kč
80 %	365 Kč	533 Kč	5832 Kč	386 Kč	678 Kč	11 664 Kč

* U této varianty dochází k navýšení limitů u léčebných výloh, zavazadel a obou typů odpovědnosti.

** Varianta Za poznáním, možná pouze se spoluúčastí, navýšené limity u všech složek.

Pozor, výluky!

Cestovní pojištění je sice jednoznačně užitečným pomocníkem v prevenci následků škod při poznávání nových míst, nicméně má také své „mouchy“ v podobě situací, na které se pojištění krytí nevztahuje. Jejich přesný výčet záleží na rozhodnutí každé pojišťovny, obecně však lze za nejčastější výluky jmenovat následující příklady:

■ **náklady na léčení akutního onemocnění**, se kterým jste na dovolenou již odjeli (včetně cesty konané v době pracovní neschopnosti),

■ **náklady léčebné péče** související s chronickým onemocněním, u něhož došlo v nedávné době (nejčastěji 12 měsíců) k hospitalizaci nebo podstatné změně v léčbě,

■ **škody a náklady na ošetření** vzniklé v důsledku požití alkoholu nebo návykových látek,

■ **náklady zdravotní péče** vzniklé provozováním adrenalinových sportů (lze řešit při pojištění rizikových sportů),

■ **škody vzniklé odcizením cenných věcí** ze zavazadla (doklady, platební karty, fotoaparát, kontaktní čočky),

■ **škody vzniklé vlastním jednáním** pojištěného v případech, kdy vědomě nedodržel předpisy platné v dané zemi,

■ **nemajetkové újmy** způsobené neoprávněným zásahem do práv na ochranu osobnosti. ✕

Zvíře v bytě

Uzavřela jsem nájemní smlouvu, ve které mi pronajímatel zakázal chovat v bytě zvířata. Za porušení zákazu mi může naúčtovat smluvní pokutu ve výši 1000 korun za každý měsíc, co budu mít zvíře v bytě. Chtěla jsem si koupit psa, ale teď nevím, zda budu mít na zaplacení pokut, a bojím se, že dostanu kvůli chovu zvířete výpověď.

Hana K.

Pronajímatel vám nemůže zakázat chovat v bytě zvíře, nepůsobí-li chov pronajímateli nebo ostatním obyvatelům obtíže nepřiměřené poměrům v domě. Obtíže by mohl způsobovat chov kuřat či dvaceti koček v bytě, ale rozhodně ne chov jednoho psa. Smluvní pokuty se bát nemusíte, protože ji po vás pronajímatel nesmí požadovat. K ujednáním ukládajícím nájemci povinnost zaplatit smluvní pokutu se totiž nepřihlíží. Obávat se nemusíte ani toho, že by vám dal pronajímatel výpověď kvůli porušení zákazu chovu zvířat, neboť nejde o zákonný výpovědní důvod. Rozhodnete-li se psa si pořídit, doporučujeme namístat neplatnost zákazu chovu zvířat a smluvní pokutu nehradit.

Placení cla a DPH při nákupu

Objednal jsem si hodinky z českého e-shopu a vůbec mě nenapadlo, že by při doručování mohl nastat nějaký problém. Když jsem si ale zboží přišel vyzvednout na poštu, nechťli mě zasluku vydat, dokud neuhradím clo a DPH.

Moje hodinky prý přicestovaly až z Číny. Připadám si podvedený, protože o něčem takovém jsem při jejich objednávaní neměl vůbec tušení.

Patrik M.

Pro placení DPH a cla není bohužel rozhodné, kde má e-shop sídlo, ale z jaké země zboží putuje. Pokud jde o zemi, která je členským státem Evropské unie, DPH ani clo platit nemusíte.

V ostatních případech jsou od DPH a cla osvobozeny pouze zásluky, jejichž hodnota nepřesáhne 22 eur. E-shop je však vždy povinen vás před uzavřením smlouvy řádně informovat o ceně zboží včetně všech daní a poplatků. Jestliže tak neučinil, doporučujeme vám podat České obchodní inspekci podnět pro porušování zákona o ochraně spotřebitele.

Placená seznamka

Založil jsem si účet na internetové seznamce a objednal členství na několik měsíců. Od té doby účet nevyužívám, a proto jsem si myslil, že nemusím nic platit. Jaké bylo moje překvapení, když mi začaly chodit upozornění, kde po mně společnost požaduje úhradu dluhu. Co mám dělat, aby mě společnost přestala kontaktovat?

Jarda N.

Závazek mezi vámi a společností se nezruší tím, že účet nepoužíváte. Je nutné smlouvu vypovědět. Vše se pak bude odvíjet od toho, zda máte uzavřenou smlouvu na dobu určitou, či neurčitou. Jestliže jste uzavřel smlouvu na dobu určitou, je

nutné zjistit, jestli je v ní připsána možnost výpovědi. Pokud ano, doporučujeme smlouvu vypovědět. Dejte si pozor rovněž na automatickou prodloužení smluv, nestihnete-li společnost zavčas oznámit, že chcete smlouvu ukončit, může vám ji prodloužit. Pokud se jedná o smlouvu na dobu neurčitou, máte možnost ji vypovědět kdykoliv bez sankce, většinou s určitou výpovědní dobou. V případě, že to neuděláte, závazek mezi vámi a druhou smluvní stranou bude trvat nadále a budou vám chodit další a další upozornění, které budete mít povinnost hradit. ✕

**Spotřebitelská
poradna tDtestu**

Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co neefektivněji domoci svých práv s naší pomocí.

■ **Uložte si do telefonu číslo poradenské linky tDtestu 299 149 009.**

■ **Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.**

■ **Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle orientovat a poradit vám, jak postupovat.**

Právo Úpravy v nájemním bytě

V průběhu nájmu může nastat situace, kdy bude chtít pronajímatel či nájemce v bytě vyměnit okna, zřítid přičku nebo provést jiné přestavby a úpravy, zákonem dohromady označované jako změny. Kdy má pronajímatel právo změny provést i přes nesouhlas nájemce? A co když je to naopak nájemce, kdo chce v bytě něco změnit, a pronajímatel mu v tom brání?

Co jsou změny

Změnami v bytě jsou podle soudní praxe zásahy měnící stavební či funkční uspořádání bytu. Počítají se mezi ně tedy změny vodovodního, elektrického, plynového nebo jiného vedení, topných těles, zazdívaní, prorážení nebo výměna oken, přemísťování dveří a zřizování přiček. Nejlepším řešením je, pokud se nájemce a pronajímatel na změnách dohodnou. Nestane-li se tak, postupuje se podle zákona.

Kdy může změny

provést pronajímatel

Bez souhlasu nájemce může pronajímatel v bytě provést změny ve třech případech.

Zaprve tak může učinit, ukládá-li mu to soudní či úřední rozhodnutí. Například pokud stavební úřad rozhodne, že je byt nezpůsobilý k bydlení kvůli výskytu plísní. Dále může pronajímatel provést změny bez souhlasu nájemce při přímo hrozící závažné újmě, třeba při výměně oken z důvodu, že jimi do bytu zatéká. Souhlas nájemce se rovněž nevyžaduje, jestliže změny nesníží hodnotu bydlení a jejich provádění neznamena pro nájemce větší nepohodlí, což může být v konkrétním případě obtížné určit.

Když musí nájemce byt dočasně opustit

Bude-li muset nájemce kvůli změnám byt dočasně opustit, slovy zákona byt vyklidit, musí ho o tom pronajímatel informovat nejméně tři měsíce předem, nejlépe písemným oznámením. Nájemce pak má deset dní, aby sdělil, zda se změnami souhlasí, či ne. Mlčení nájemce se bere jako odmítnutí. Nebudou-li práce v bytě trvat déle než jeden týden, stačí je oznámit alespoň deset dnů dopředu a nájemce se k nim musí vyjádřit do pěti dnů. Výše uvedené lhůty není nutné dodržet, jestliže musejí být práce provedeny dříve vzhledem k hrozící újmě nebo pokud se pronajímatel s nájemcem dohodnou jinak. Ohledně provádění změn, které mohou být provedeny bez souhlasu nájemce, je pronajímatel povinen se s ním dohodnout na úhradě nákladů vzniklých dočasným vystěhováním z bytu.

Zároveň musí pronajímatel na tyto náklady nájemci poskytnout přiměřenou zálohu. Jedná se zejména o náklady na stěhování nebo dojíždění a o rozdíl mezi nájemnými, které nájemce platí v pronajatém bytě a v místě dočasného bydlení.

Soudní rozhodnutí

Pokud se nájemce odmítne z bytu vystěhovat, může pronajímatel podat k soudu žalobu na vyklizení bytu. Žalobu však může podat jen do uplynutí deseti dnů po tom, co nájemce odmítl byt dočasně opustit. Další podmínkou úspěšnosti žaloby je skutečnost, že změny, které chce pronajímatel provést, může uskutečnit bez souhlasu nájemce nebo takový souhlas obdržel, avšak nájemce se odmítá z bytu vystěhovat. Pronajímatel musí v řízení také prokázat, že nájemci oznámil započeti s pracemi, jak bylo popsáno výše. Součástí oznámení musí být i poučení o možnosti domáhat se vyklizení soudní cestou. Soud také může vydat předběžné opatření, kterým pronajímateli povolí začít se změnami ještě před tím, než vydá

rozhodnutí o vyklizení. Soud žalobě vyhoví, pokud dojde k závěru, že změny jsou účelné a byt je nezbytně vyklidit. Součástí konečného rozhodnutí o vyklizení pak může být i stanovení doby vyklizení.

Kdy může změny provést nájemce

Nájemce většinou potřebuje k provedení změn v bytě souhlas pronajímatele, výjimku představují takové změny, jimiž má dojít k odstranění vady bránící nájemci v obvyklém bydlení. Další výjimka se týká změn nezbytných s ohledem na zdravotní stav nájemce nebo s ním bydlících osob. K provedení změn z důvodu zdravotního stavu však nájemce potřebuje rozhodnutí soudu nahrazující souhlas pronajímatele. Po skončení nájmu musí nájemce uvést byt do původního stavu, pokud se s pronajímatelem nedohodne jinak. ✕

Mnoho dalších zajímavých informací o nájemce bytu naleznete na webových stránkách www.utest.cz/najmy.

Právo

Úvěry na bydlení

Nová právní úprava spotřebitelských úvěrů přinesla řadu zásadních a potřebných změn. Předně se začala věnovat pozornost úvěrům na bydlení, které si až dosud žily vlastním nepříliš regulovaným životem. Zatímco při koupi pračky na splátky musel každý spotřebitel dostat podrobné informace o parametrech smlouvy, při koupi domu či bytu banka nemusela předehledně informovat o ničem, o čem by sama nechtěla. To se od prosince loňského roku zásadně změnilo.

Co je úvěr na bydlení
Předně je třeba vysvětlit, co se úvěrem na bydlení vlastně myslí. Spotřebitelským úvěrem je jakákoliv odložená platba poskytovaná podnikatelem spotřebiteli, to už jsme probírali v mnoha předchozích článcích. Aby mohl úvěr dostat přívlastek „na bydlení“, musí splnit jednu ze zákonem vyjmenovaných podmínek. Prvně jím může být jakýkoliv spotřebitelský úvěr zajištěný zástavou nemovitosti nebo věcným

právem k ní. Typicky se tedy jedná o klasickou hypotéku, kterou si pořizujeme při koupi domu nebo bytu. Druhým typem spotřebitelského úvěru na bydlení je takový, který má své účelové určení k nabytí nemovitosti, její výstavbě, pořízení podílu v bytovém družstvu s užívacím právem k bytu, rekonstrukci, která spočívá ve změně stavby, nebo ke splacení jiného úvěru na bydlení. Třetím typem jsou úvěry poskytované stavebními spořitelnami podle zákona o stavebním spoření.

Aby byl úvěr na bydlení skutečně spotřebitelským, nemělo by se jednat o pořízení nemovitosti určené k podnikání, neměl by tedy rozhodně převažovat podnikatelský účel investice. Uvažujete-li o stavbě nového domu, jehož součástí bude dílna, kanceláře, penzion či ordinace, hypotéka k jeho pořízení se za určitých okolností nemusí řídit právem ochrany spotřebitele. O takových věcech je ale lepší se poradit s právníkem a konzultovat konkrétní situaci.

Předmluvní informace a uzavírání smlouvy

Jednou z nejpodstatnějších změn, kterou přineslo pořízení úvěrů na bydlení pod spotřebitelské úvěry, je nepochybně změna způsobu informování spotřebitele. Dříve neexistovala prakticky žádná zákonná pravidla a ten, kdo si pořizoval na splátky televizi, měl paradoxně právo dostat více přehledných informací než

ten, kdo se chtěl zadlužit prakticky na celý život při nákupu domu či bytu. Stejně jako u běžných spotřebitelských úvěrů se i u hypoték stává důležitým údajem takzvaná roční procentní sazba nákladů (RPSN), kterou využijete zejména při výběru té nejvýhodnější nabídky. Samotná výše úrokové sazby, na kterou banky rády lákají, není tím nejlepším nástrojem k porovnání. Poplatky za uzavření, za čerpání, platba za zpracování odhadu a pravidelný poplatek za vedení úvěrového účtu a RPSN se hned začnou od úrokové sazby o desetinky lišit. V případě miliónových úvěrů na nemovitosti jsou to desetitisíce v rámci mnohaletého splacení.

Přílohou zákona je vzor formuláře evropského standardizovaného informačního přehledu. Ten spotřebiteli zajišťuje, že dostane všechny potřebné údaje v přehlednější formě, aby nemusel po podstatných informacích pátrat ve smlouvě a jejích obchodních podmínkách.

Proces vyjednávání a prověřování schopnosti splácet se ve své podstatě z pohledu spotřebitele neliší od jiného úvěru. Mechanismus, podle kterých se poskytovatel rozhodne úvěr nabídnout, jsou zákazníkům většinou skryty. Je-li důvodem neposkytnutí záznam v dlužnických databázích, pak o tom musí být spotřebitel nálezitě informován.

Co se ale o běžného spotřebitelského úvěru liší podstatně, je otázka

odstoupení od smlouvy po jejím uzavření. Zatímco v režimu běžného spotřebitelského úvěru má každý zákazník právo si jeho pořízení do 14 dní od uzavření rozmyslet, u úvěrů na bydlení tomu tak není. Je to logické. Jde většinou o velké peníze a celoživotní úspory, u podpisu se tedy hodí, aby byl definitivní a jednoduše neodvolatelný. O dobu na rozmyšlenou ale nepřicházíte ani zde, jen je konstruována obráceně podle známého přísloví dvakrát měř a jednou řež. Pokud poskytovatel nabídne uzavření smlouvy a předloží její návrh, nesmí ho během následujících 14 dní změnit nebo odvolat, ledaže by během té doby vyšly najevo nové skutečnosti, které by ovlivnily posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, za nichž by úvěr podle zákona nesměl být poskytnut (ztráta zaměstnání, zápis exekuce a podobně). Pokud se podle předložených podmínek zákazník rozhodne nabídku přijmout, musí s ním poskytovatel bezodkladně smlouvu uzavřít. V praxi se zatím s pojmem bezodkladnosti neobjevil problém.

Předčasné splacení

U nových úvěrů na bydlení platí, stejně jako dříve u ostatních spotřebitelských úvěrů, že je lze kdykoliv předčasně splatit, ne vždy je to ale zadarmo. I zde platí zásada, že věřitel má právo, aby mu byly nahrazeny náklady, které s předčasným splacením vynaložil, to v případě milionových hypoték nemusí být zrovna zanedbatelná částka. Proto zde najdeme určitá omezení ve prospěch spotřebitelů. Dochází-li k předčasnému splacení v souvislosti s prodejem nemovitosti, která byla úvěrem financována, a trvala-li úvěrová smlouva alespoň dva roky, nesmí být náhrada úvěrové společnosti vyšší než 1 % z předčasné splacené výše úvěru a nikdy nesmí přesáhnout 50 000 korun.

Zákon vyjmenovává i několik situací, kdy lze úvěr splatit předčasně, aniž by poskytovatel měl nárok na cokoliv navíc. Jedná se o následující:

■ Plnění v rámci pojištění – pojištění nemovitosti bývá částou a většinou základní podmínkou poskytnutí úvěru. Pokud vyhořít a pojišťovna plní, banka musí

peníze přijmout, aniž by si za to účtovala zvláštní příplatky.

■ V období, kdy není sjednána pevná úroková sazba – pokud se sazba podle smlouvy může měnit, je na spotřebiteli, aby se rozhodl, zda ta nová je pro něho výhodná, či nikoliv, a případně svůj úvěr kdykoliv bez sankce splatit či refinancovat.

■ Při změně pevné úrokové sazby – pevná úroková sazba se běžně sjednává na období kratší, než je celková délka splacení. Vyprší-li závazek pevné sazby, poskytovatel musí tři měsíce předem oznámit sazbu novou.

V období mezi oznámením změny sazby a počátkem její platnosti musí být předčasně splacení zadarmo. ■ Úmrtí, dlouhodobá nemoc, invalidita dlužníka či jeho manžela nebo partnera – je-li v jejich důsledku snížena schopnost splácet, byly by poplatky za předčasné zaplacení nemravné.

■ Každý rok během jednoho měsíce před výročním data uzavření smlouvy můžete dát své bance „dárěk“ až do výše 25 % celkové výše úvěru. Ta jej na oplátku přijme jako předčasnou splátku bez poplatků. Sníží se tím nejen dlužná částka, ale logicky celkové úroky, které zaplatíte.

Když se neplatí

Sankcím je vždy lepší se vyhnout, dostát svým smluvním povinnostem a platit včas. Kvůli různým podvodníkům a lichvářům, kterým nikdy nešlo o půjčování

peněz, ale spíše o to připravit dlužníka o majetek, se vytvořily stropy pro smluvní pokuty, které platí i v oblasti úvěrů na bydlení.

V případě prodlení může věřitel chtít účelné vynaložené náklady, které s vymáháním vznikly, a maximálně zákonný úrok z prodlení. Ten se vypočítává podle nařízení vlády a v současnosti je jeho výše 8,05 %. Smluvní pokuty mají hned několik zastropování. Denně nesmějí přesáhnout 0,1 % z částky, se kterou je spotřebitel v prodlení, pokud by jejich souhrn měl ročně přesáhnout 3000 korun či 500 korun z jednotlivé splátky. Souhrn všech pokut, které by měl spotřebitel platit, nesmí nikdy přesáhnout polovinu celkové výše úvěru, nejvýše však 200 000 korun. Omezení úvěrových aligátorů je bezpochyby přínosem, na druhou stranu může znamenat větší riziko pro slušné poskytovatele, a tím i menší dostupnost úvěrů. Jak se vyvine praxe, uvidíme.

Princip hypotéky spočívá v tom, že se poskytovatel úvěru jistí zástavou nemovitosti. Když dlužník nesplácí, v dražbě ji prodá, pokryje své náklady, a pokud něco zbyde, vyplatí to dlužníkovi nebo jeho dalším věřitelům. Postup zpeněžení zástavy ale nemůže být extrémně rychlý, aby se dlužník po druhé nezaplacené splátce neocitl na dražbě. K prodeji zástavy může dojít nejdříve šest měsíců od chvíle, kdy věřitel dlužníkovi oznámí, že začne s výkonem svého práva.

Do té doby si dlužník může svou nemovitost za účelem splnění dluhu prodat sám. Věřitelé při tom samozřejmě poškozovali nesmí.

A co staré hypotéky?

Většina nové úpravy se vztahuje především na smlouvy uzavřené po 1. prosinci 2016, tedy až za účinnosti nové právní úpravy. Jsou zde ale výjimky. Pravidla pro předčasné splacení platí pro smlouvy s variabilní úrokovou sazbou hned od účinnosti zákona a pro smlouvy s pevnou sazbou od chvíle, kdy skončí doba, po kterou je fixní sazba sjednána. Prodlení do 30. listopadu 2016 se řídí smlouvou a starými předpisy, od 1. prosince pak platí popsaná omezení pro úroky a pokuty i pro staré smlouvy. Při výpočtech to bude sice trochu složitější, ale snížení pokut je ve prospěch spotřebitele. ✕

Den daňové svobody

Svoboda. Nezáleží příliš na tom, v jakém kontextu toto slovo slyšíme, vždy vzbuzuje pocit volnosti, lehkosti a nezávislosti. Toto příjemné pozitivní ladění se u každého z nás ještě prohloubí v případě, že se ona svoboda týká našich financí. V této souvislosti je každoročně vyhlášen Den daňové svobody. Víte, co přesně se pod tímto názvem skrývá a jaký má vliv na vaši daňovou povinnost?

Zvídavé myšlenky, kolik vlastně občany stojí provoz státu, provázejí lidstvo již mnoho staletí. Cesta k finanční číselné hodnotě však bývá trnitá, neboť příjmová i výdajová strana státního rozpočtu obsahují nepřehledné množství položek, z nichž některé lze navíc vyhodnotit až s časovým odstupem. První koncept výpočtu zobrazujícího spotřebu disponibilních prostředků státního aparátu na jeho výdaje prezentoval americký podnikatel Dallas Hostetler v polovině minulého století. A jelikož hlavním příjmem každého státu jsou daně vybrané od jeho obyvatel, nese tento pomyslný mezník mezi náklady na chod státu a vlastní potřebu ve svém názvu prvek daňové svobody.

Jak nám tedy napovídá předchozí odstavec, Den daňové svobody představuje pomyslnou hranici rozdělující kalendářní rok do dvou období. V prvním období vydělávají daňoví poplatníci

(při 100% zdanění) na pokrytí vládních a veřejných výdajů státu, druhá část roku je potom považována za prostor, kdy „vydělávají sami na sebe“, tedy rozhodují o financích podle vlastního uvážení. Oba časové úseky je však třeba chápat pouze v pomyslné rovině, reálně totiž na své výplatní pásce vůbec nepoznáte, že je součet prostředků na provoz státu již kompletní – výše daní bude každý měsíc v daném roce totožná. Cílem výpočtu je tak spíše seznámení veřejnosti s mírou přerozdělování finančních prostředků na celostátní úrovni, nikoliv praktický dopad na peněženky poplatníků.

Sporné datum

Troufáte si odhadnout, na kdy tento očekávaný den připadá? Většinou to bývá zhruba na konci první poloviny roku (v průběhu měsíce června). Pokud se však váš tip s tímto údajem rozchází, nezužefte, neboť na jednotlivém datu se neshodnou ani odborníci z řad erudovaných ekonomů. Typickým příkladem je letošní rok, kdy Den daňové svobody stanovil Liberální institut na 29. května, zatímco společnost Deloitte jej vyhlásila až na 17. června. Příčinou jsou rozdílné metodiky výpočtů, u nichž společnosti používají odlišné vstupní údaje. Liberální institut toto datum počítá jako podíl veřejných výdajů státu na hrubém domácím produktu, přičemž v rámci zjednodušení si stačí zapamatovat, že výpočet

staví na státních výdajích. Zcela opačným způsobem pak dochází k výsledku společnost Deloitte, která vychází z podílu celkových daňových příjmů a čistého národního důchodu, a svůj výpočet tak opírá o státní příjmy. Podobnou metodou datum stanovuje také společnost Patria Finance. Obě koncepce jsou přitom typické spíše pro evropské prostředí, oproti tomu americký model počítá s podílem veškerých daní na celkových příjmech obyvatel.

Svobodnější zahraničí?

Podobně jako u nás se i v zahraničí stanovuje Den daňové svobody na roční bázi, jeho datum je tedy každý rok jiné. Co se týče samotného porovnání s ostatními zeměmi (tedy zda „slaví“ daňovou svobodu dříve, či později než ČR), to se sice každoročně provádí, nicméně jeho výsledky opět může zkreslovat užití odlišných metodik. Pro rok 2017 však lze v zásadě říci, že přibližně stejné dlouhou dobu budou „na stát pracovat“ například v Německu, Nizozemsku nebo Portugalsku. Lépe se pro letošní rok mají v Irsku, Jižní Koreji

Liberální institut, který u nás Den daňové svobody každoročně stanovuje, je neziskovou nevládní institucí založenou na přelomu devadesátých let se sídlem v Praze. Zabývá se finančními tématy pojetými v duchu klasického liberalismu, jenž se vyznačuje principem volného trhu, svobody jednotlivce a soukromého vlastnictví. Cílem této instituce je osvěta a rozvíjení myšlenek právě tohoto ideologického směru.

či tradičně ve Švýcarsku, pohoršili byste si naopak ve Finsku a Francii, kde je v obou zemích tento den stanoven až na červenec. U výsledků všech států je třeba brát v potaz nejen aktuální ekonomickou situaci, ale také přístup vlády k vládním výdajům. ✕

Hledáte informace?

Přehled vybraných testů z posledních let. Výsledky všech testů a další informace najdete na www.dtest.cz.

Auto a doprava

Alkoholtestery	1/16
Bezpečnost automobilů	11/16
Letní pneumatiky	3/16; 3/17
Střešní nosiče kol	4/17
Zimní pneumatiky	10/15; 10/16

Děti

Autosedáčky	6/14, 6/15, 6/16
Dětské bezpečnostní zábrany	3/15
Dětské chůvičky	9/15
Dětské pleny	5/15
Dětské postýlky	12/15
Dětské vysoké židle	11/16
Kočárky	11/14; 5/16; 5/17
Přesnídávky s jahodami	5/15
Školní aktovky	8/15

Domácnost

Alkalické AAA baterie	5/17
Digestore	11/14; 11/15
Fritézy	6/16
Fotovoltaické panely	2/16
Chladničky	6/12; 12/14; 3/16
Kávovary	12/14; 9/15; 10/16
Kuchyňské roboty	5/13; 12/15
Kuchyňské váhy	5/16
Mýčky nádob	10/14; 11/15; 9/16
Odstavňovače	10/15
Prací prostředky	7/14; 8/15; 7/16
Pracky	4/14; 9/14; 5/15; 3/16
Ruční sleahe	2/15
Rychlovarné konvice	11/16
Sendvičovače	7/15
Sporáky s indukční plotnou	8/16
Sušičky potravin	8/16
Sušičky prádla	8/14; 10/15
Šicí stroje	12/16
Tablety do myčky	3/17
Týčkové mixéry	4/15; 12/16
Vakuovačky	3/17
Vestavné mikrovlnné trouby	12/15
Vestavné trouby	10/16
Vysavače	8/14; 9/15; 8/16
Žehlilky	3/15; 4/16; 5/17

Obraz a zvuk

Bezdrátové a dokovací reproduktory	4/15
Blu-ray přehrávače	3/16
Fotoparáty	2/15; 7/15; 2/16; 1/17
Gramofony	2/17
Hi-fi systémy	1/14; 12/15
Pokročilé fotoaparáty	6/16
Projektor	8/14; 7/16
Sluchátka	10/14; 4/16
Spotovni kamery	9/14; 5/15
Televizory	12/14; 10/15; 9/16

Telefony a počítače

Mobily	5/16; 11/16; 5/17
Ochrana počítače	4/16; 3/17
Pevné disky	2/16; 1/17
Tablety	12/14; 12/15; 12/16
Tiskárny	3/15; 1/16; 2/17

Sport a hobby

Batohy na notebook	9/16
Brusky	11/15
Dřevní pelety	9/15
Granule pro kočky	8/15
Granule pro psy	9/16
Chrániče zad	2/17
Chytré hodinky	12/16
Chytré náramky	2/15; 12/16
Nosiče kol	5/15
Outdoorové navigace	6/15
Plotofihy	7/15
Přimočaré pily	5/16
Přípravky na likvidaci mechu	4/17
Denní hydratační krémy	4/15; 4/16
Sekačky elektrické	4/15; 4/16
Sekačky robotické	4/17
Turistické boty	6/16
Vrtáčky	2/14; 1/16; 1/17

Zdraví a kosmetika

Bélicí zubní pasty	2/17
Denní hydratační krémy	11/16
Doplňky stravy s omega-3	4/17
Deodoranty	11/15
Elektrické zubní kartáčky	1/14; 2/16
IPL epilátory	1/17
Klobouční výživy	5/16
Menstruační vložky a tampony	10/16
Opalovací přípravky	7/16
Osobní váhy	1/16
Repelety	6/15

Jídlo + pití

Balené chleby	6/15
Černý pepř	1/17
Grilovací klobásky	8/15
Kakao	11/15
Kečupy	8/16
Lískočíškovo kakaové pomazánky	10/16
Másla	1/16
Mletá sladká paprika	4/16
Músi tyčinky	10/15
Olivové oleje	5/17
Párky	2/17
Pomerančové džusy	7/16
Rajčatové protlaký a pyré	9/15
Rostlinné roztrátené tuky	4/15
Rostlinné tuky na pečení a 100% tuky	3/17
Řecké jogurty	4/17
Sardinky v konzervě	2/16
Sterilované hrášky	12/16
Sušené datle a filky	12/15
Sunkové saláty	9/16
Světlová povidla	3/16

Uzený losos	11/16
Vepřové konzervy	6/16
Zmrzliny	7/15

Právo a finance

Autorské právo a ochrana vlastních fotografií	9/15
Běžné účty	5/14; 9/15
Cestovní pojištění	6/15; 5/16
Co s nehodícími se dárky	1/16
Daně	1/15; 1/17
Dětské účty	7/14; 9/16
Dodávky energií – reklamace	8/16
Dodávky energií – stěhování	1/17
Elektrina zlevňuje	7/15; 7/16
Exekuce	4/15
Havarijní pojištění	11/15; 4/17
Hypotéky	3/15
Jak na nájem bytu	8/15
Jak správně vybrat e-shop	12/16
Kauce při sjednání nájmu bytu	2/17
Kreditní karty	4/16
Koupě nemovitosti a služby RK	7/16
Mimosoudní řešení sporů	4/17
Minimální mzda	5/17
Mobilní tarify	10/14; 5/15; 3/16
Náhrada újmy a škody	11/16
Nákup na internetu	12/14; 8/15
Nákup na slevových portálech	6/16
Než koupíte zájezd	5/16
Novinky v online prodeji	5/17
Operátoři – reklamace vyúčtování	3/16
Operátoři, změny smluv a pokuty	11/15
Plyn	8/15; 8/16
Podomní prodej energií	12/16
Pojištění domácnosti	6/16
Pojištění odpovědnosti	11/16
Povinné ručení	2/14; 2/16; 1/17
Problémy se zájezdy	6/15
Prodávající záruka	4/17
Půjčka pod stromček	12/16
Reklama	3/17
Rozhodčí řízení a mediace	5/15
Smlouva o dílo	3/14; 9/16
Smlouva o nájmu	5/17
Sociální pojištění	5/17
Spotřebitel na horách	2/17
Spotřebitelské úvěry	12/14; 3/17
Společí účty	10/15; 10/16; 3/17
Stavba	7/15
Stavební spoření	12/15
Termínované vklady	3/17
Údržba nájemního bytu	4/16
Ukončení nájmu bytu	10/16
Vracení vánočních dárek	1/17
Vyklizení a předání nájemního bytu	11/16
Zdravotní pojištění	4/15; 2/17
Značení textilu	2/16
Životní pojištění	5/13; 7/16

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

Roční předplatné časopisu dTest v ČR: 949 Kč
Roční předplatné časopisu dTest v SR: 38,90 eura

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zadarmo roční přístup do předplatitelské sekce stránek www.dtest.cz s výsledky testů více výrobků než v časopise a možnosti porovnávat si výsledky v počítači, tabletu či chytrém telefonu
 - speciální poradenskou linku s přednostním servisem
 - zadarmo bonus v podobě praktické brožury vzorů pro řešení spotřebitelských problémů v hodnotě 200 Kč
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 1152 Kč bez přístupu do předplatitelské sekce webu a dalších výše uvedených výhod.

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz/predplatne nebo www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail

dTest: Jinak než ostatní

Objektivně, nezávisle, bez reklam

Testuje se v laboratořích, ne v redakci

- Naši redaktoři osobně netestují žádné výrobky ani potraviny. Pro tyto účely využíváme profesionální laboratoře vybavené potřebnými technologiemi a zkušenostmi.
- Specializované laboratoře nám poskytují odborné zázemí a know-how. Při vyhodnocování výsledků si na pomoc bereme normy, zkušenosti laboratořů, očekávání spotřebitelů, ale i selský rozum.
- Jména laboratořů nezveřejňujeme, chráníme tak jejich nezávislost. Před zavedením tohoto pravidla bývaly laboratoře v některých případech vystaveny tlaku ze strany výrobců, kteří u nich mohou také zadávat zakázky.

Výrobci nemají žádnou možnost ovlivnit výsledky našich testů

- Vzhledem k tomu, že nejsme klasickým časopisem, v kterém může i polovina obsahu tvořit reklama, výrobci na nás nemohou vyvíjet tlak v podobě hrozby ukončení inzerce. Ta je hlavním zdrojem financí pro provoz běžných médií.
- Při nákupu výrobků do testu postupujeme jako běžný spotřebitel. Výrobky nakupujeme anonymně v maloobchodní síti, nikdy je nepřijímáme od výrobců.
- Výběr výrobků vychází z pečlivého průzkumu trhu u nás i v dalších státech, kde působí spotřebitelské organizace účastníci se daného testu.

Využíváme mezinárodní spolupráce a zkušenosti našich partnerů

- dTest je jediným českým členem mezinárodní organizace zastřešující nezávislé testování pro spotřebitele (International Consumer Research & Testing).
- Zkušenosti desítek spotřebitelských organizací po celém světě jsou nejlepším předpokladem pro vytvoření optimálních podmínek pro testování.
- Díky dlouholeté praxi a mezinárodní spolupráci s jasně danými pravidly je zajištěno, že v testech se pracuje s relevantními daty, objektivními postupy a reálnými potřebami spotřebitelů.

Více o fungování dTestu najdete na

www.dtest.cz/onas

Nahlédnutí do dTestu 7–2017

© Palkmyalchovy / Fotolia

Čokoládové zmrzliny

Zmrzliny jedné z nejpřidávanějších příchutí jsme nechali projít laboratorními a senzorickými zkouškami. Dozvíte se, která nabízí nejvíce kakaa a mléčného tuku i která nejlépe chutná.

Drony s kamerou

Vybrat si správný dron jen tak v obchodě prostě nejde. Otestovali jsme proto jejich letové vlastnosti, kvalitu videozáznamu, ovládání, výdrž baterie i bezpečnost. Narazili jsme přitom na řadu skvělých funkcí, ale i nesmyslů.

Výrobky sody

Kolik perlivé vody umějí vyrobit? Jak snadno se obsluhují? Vyžadují stejné častou výměnu náplní? Odpovědi vám přinese náš test výrobníků sody v následujícím vydání.

Prací prostředky

V příštím čísle vás čeká pravidelný test pracích prostředků. Tentokrát jsme do něj zařadili prací gely na bílé a na bílé a stáloba-revné prádlo. V laboratoři jsme prověřili, zda umějí odstraňovat skvrny i zachovat barvu prádla.

změna vyhrazena

© goodhouse123 / Fotolia

© dimanone / Fotolia

© vladimír / Fotolia

3 důvody, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

Předplatné objednávejte na www.dtest.cz/predplatne nebo na telefonním čísle 241 404 922.